पूर्वखोला गाउँपालिकाको

क्षमता विकास योजना

(२०८०/०८१-२०८२/८३)

अन्तिम प्रतिवेदन

प्रतिवेदन प्राप्त गर्ने कार्यालय

पूर्वखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पाल्पा

प्रतिवेदन पेश गर्ने

मिडिया प्लस
तिलोत्तमा, रुपन्देही

आषाढ २०८०

पूर्वखोला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

पाल्पा

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

क्षमता विकास योजना

(२०८०/०८१-२०८२/८३)

आषाढ २०८०

"शिक्षा,स्वास्थ्य, सडक, कृषि पर्यटन सहितको पूर्वाधार; पूर्वखोला विकासको आधार"

पूर्वखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पूर्वखोला, पाल्पा
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

प.सं. :-
च.नं. :-

पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना (२०८०/८१-२०८२/८३) सहभागितात्मक रुपमा हालसालै तयारी भएको छ । यस योजनाले गाउँपालिकाको संस्थागत र मानव संशाधन विकास योजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक स्रोत तथा साधनहरूको एकीन भई सो को परिपूर्तिका लागि सरोकारवालाहरूलाई मार्गदर्शन गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

यस गा.पा.को प्रयासमा ३८ वटा भन्दा धेरै कानुन बनेका छन् र यसले संस्थागत आधार तय गरेको छ। तरपनि स्थानीय सरकारका संस्थागत गर्ने सम्वन्धमा हाम्रा सामु केही सवालहरु छन्। खासगरी साझा अधिकारका कानुनहरु जस्तो शिक्षा, स्वस्थ्य, खरिद, वन लगायतका ऐनहरु संघीय सरकारले बनाएको र यसले स्थानीय सरकारका कतिपय एकल अधिकारमा समेत प्रभाव र असर गरेको छ। प्रदेश र संघीय सरकारवाट वजेट तयारी गर्दा स्थानीय तहसंग यथेष्ठ छलफल गरिने गरेको छैन। जनशक्तिको अभाव छ। यसले गतिशिल सेवा प्रवाहमा असर गरेको छ। यसैगरी गा.पा.मा तयार भई सकेको संगठन विकास सर्वेक्षण प्रतिवेदनको कार्यान्वयन गर्नको लागि पनि केही चुनौतीहरु छन् ।

वास्तवमा विगतको देखिको जनप्रनिनिधिको रुपमा सेवाक भएको अनुभवले जनतालाई प्रभावकारी सेवा प्रवाह र गुणस्तरीय सेवा दिनको लागि एउटा निश्चित योजना वा मार्गदर्शनको आवश्यकता छ भन्ने लाग्दछ । यस योजनमा जनप्रतिनिधीका लागि विभिन्न विषयहरुमा अभिमुखिकरण र तालिमहरु समेटिएका छन् । यसैगरी कर्मचारीहरुकोलागि सेवा प्रवेश, सेवाकालिन र विषयगत तालिमहरु समेटिएका छन । नयां युवा कर्मचारीहरुले यि तालिमहरु पाएमा उनीहरुको कार्यसम्पादन त्यसै राम्रो हुन्छ । यसले समग्रमा गा.पा.को सेवा प्रवाह राम्रो हुन्छ र विकास निर्माणले गति प्रदान गर्दछ । यो क्षमता विकास योजनाले आगामी दिनमा गा.पा.लाई ३ वर्षसम्म के कस्ता तलिमहरु सञ्चालन गर्ने, के कस्तो भौतिक पुर्वाधारको वन्दोवस्त गर्ने, के कस्ता कानुनहरु तय गर्ने र अध्ययन अनुसन्धान गर्ने लगायतका विषयमा आवश्यक वजेट र जिम्मेवारी सहितको रुपरेखा प्रदान गरेको छ । यो योजनालाई आगामी दिनमा गा.पा.ले कार्यान्वय गर्ने छ भन्ने विश्वास दिलाउन चाहन्छु ।

यस क्षमता विकास योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहभागी भई योगदान पुयाउनु हुने उपाध्यक्षज्यू, प्रमुख पशासकिय अधिकृत, कार्यपालिकाका सदष्यहरु, कर्मचारीहरु र अन्य संघ संस्थाका प्रतिनिधीहरु प्रति आभार व्यक्त गर्दछु । यसैगरी यस क्षमता विकास योजना तर्जुमा प्रकृयामा सहयोग गर्ने प्रदेश सुशासन केन्द्र, नेपालगञ्जलाई हार्दिककृतज्ञता सहित धन्यवाद दिन चाहन्छु। प्राविधिक रुपले सहजिकरण गर्ने मिडिया प्लस ,रुपन्देही र त्यस संग सम्वद्ध विज्ञहरुलाई विषेश धन्यवाद सहित आभार व्यक्त गर्दछु ।

....
नुन वहादुर थापा
अध्यक्ष

नुन बहादुर थापा
अध्यक्ष

"शिक्षा,स्वास्थ्य, सडक, कृषि पर्यटन सहितको पूर्वाधार; पूर्वखोला विकासको आधार"

पूर्वखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

पूर्वखोला, पाल्पा
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

प.सं. :-
च.नं. :-

मन्तव्य

संघीयताको मर्म बमोजिम स्थानिय नागरिकको निकटमा रहेकोले नागरिकका अपेक्षा र आवश्यकता पुरा गर्ने जिम्मेवारी स्थानिय सरकारको काँधमा रहेको छ। स्थानिय सरकारको जिम्मेवारी परा गर्न भौतिक, मानवीय एवं संस्थागत क्षमता सुदृढ गरी परिवर्तित अवस्थामा नागरिकका आवश्यकतालाई उचित सम्बोधन गर्न क्षमता विकास योजना निर्माण गर्ने गरिन्छ।प्रभावकारी सेवा प्रवाह र दीगो विकासात्मक क्रियाकलाप सञ्चालन गरी नागरिकका समस्या तथा गुनासा समाधान गर्दै वास्तविक सरकारको अनुभूति गराउन स्थानिय तहको संस्थागत क्षमता विकास गर्न जरुरी छ।

स्थानिय तहको क्षमता विकासका लागि विभिन्न क्रियाकलाप हुँदै आएतापनि ठोस योजनाको अभावले अपेक्षा अनुसार परिणाम हासिल भएको थिएन। स्थानिय तहको समग्र संस्थागत क्षमता विकासका लागि योजनाबद्ध रुपमा अघि बढ्नुपर्ने महशुस भएको सन्दर्भमा प्रदेश सुशासन केन्द्र, नेपालगञ्जको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग र सरोकारवालाहरुको सार्थक सहभागितामा पूर्वखोला गाउँपालिकाको ३ वर्ष(२०८०/०८१-२०८२/०८३) क्षमता विकास योजना तयार भएको छ।निर्वाचित जनप्रतिनिधी र कार्यरत जनशक्तिहरुको ज्ञान, सीप र धारणामा सकारात्मक परिवर्तन ल्याई क्षमता अभिवृद्धि गर्न योजनाबद्ध क्रियाकलापको दस्तावेजको रुपमा क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ। यस योजनाले गाउँपालिकालाई आवश्यकतामा आधारित क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु वार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा समावेश गर्न मार्गदशर्न गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट स्थानिय तहको संस्थागत क्षमता विकास हुने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयारीमा सहयोग गर्ने प्रदेश सुशासन केन्द्र, नेपालगञ्ज, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधी र कार्यरत कर्मचारीहरु र प्राविधिक रुपले सहजीकरण गर्ने मिडिया प्लस, रुपन्देहीलाई विषेश धन्यवाद दिन चाहन्छु।

....

मान बहादुर सारु
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मान बहादुर सारु
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सूचि

सि.नं	विषय शिर्षक	पेज नं
परिच्छेद १	परिचय	१
	क्षमता विकास योजनाको महत्व	२
	क्षमता विकास योजनाको उद्धेश्य	२
	योजना तर्जुमको बिधि र प्रकृया	३
परिच्छेद २	गाउँपालिकाको परिचय	६
	सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था विस्लेषण	७
	संस्थागत अवस्था विस्लेषण	११
परिच्छेद ३	क्षमता विकास योजना	१५
	क्षमता विकास योजनाको समष्टिगत सोच, लक्ष्य, उद्धेश्य र रणनीतिहरु	१५
	संस्थागत क्षमता विकास योजना	१६
	मानव संशाधन क्षमता विकास योजना	२५
	क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको कुल लागत तथा लागत सहभागिता विस्लेषण	३५
परिच्छेद ४	क्षमता विकासको समग्र लेखा जोखा	
	अनुसूचिहरु क्रमशः १, २, ३, ४, ५, ६, ८, ९ वाट सुचना संकलन	३८
पच्छिद ५	क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन रणनीति र कार्य योजना	१०८
	कार्यक्रम तस्विर र सहभागिहरुको उपस्थिति	१०५

परिच्छेद १
परिचय

१.१ भुमिका

नेपालको संविधान २०७२ ले केन्द्रीकृत र एकात्मक राज्य प्रणालीलाई अन्त्य गरी समानुपातिक, समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तको आधारमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्यव्यवस्था स्थापना गरेको छ । नेपालको संविधानले तीन तह (संघ, प्रदेश र स्थानीय) को सरकारको व्यवस्था गरी २०७३ फाल्गुणमा साविकका गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरूलाई खारेज गरी स्थानीय सरकारको नयाँ संरचना कायम गरेको हो । नेपालमा ७५३ वटा स्थानीय सरकारहरू (२९३ नगरपालिकाहरू तथा ४६० गाउँपालिकाहरू) र ७७ वटा जिल्ला समन्वय समितिहरू स्थापना भएपछि २०७४ साल असोजसम्ममा सबै पुनर्गठित स्थानीय सरकारहरूको निर्वाचन सम्पन्न भएको थियो । स्थानीय सरकारको निर्वाचन सम्पन्न भए लगत्तै २०७४ साल असोजमा नै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन तथा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन जारी भएको थियो । यी ऐनले संवैधानिक व्यवस्था अनुसार स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय सरकारमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न वित्त व्यवस्थापन सम्बन्धमा स्थानीय सरकारको अधिकारलाई थप स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ ।

संवैधानिक व्यवस्था अन्तर्गत नयाँ शासकीय संरचना अनुसार स्थापना भएका स्थानीय सरकारहरूलाई विगतमा केन्द्रीय सरकार मातहत रहेका कतिपय विषयगत कार्यालयहरू मार्फत प्रदान गरिएका सेवाहरूलाई हस्तान्तरण गरिएको छ । यसले गर्दा विगतको स्थानीय निकायहरूको तुलनामा नयाँ संरचना अनुसार स्थापना भएका स्थानीय सरकारहरूलाई वित्तीय स्रोत साधनको अतिरिक्त बढी अधिकार तथा जिम्मेवारी प्राप्त छ । दिगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गर्न, सुखी र समृद्ध नेपाल निर्माण गर्न तथा सामाजिक न्याय स्थापित गरी समतामूलक समाज निर्माण गर्ने अभिभारा भएको स्थानीय सरकारले आफ्नो कार्य सम्पादन स्तर सुधारमा धेरै प्रयत्न गर्नुपर्ने देखिएको छ । परिवर्तित सन्दर्भ अनुसारको जिम्मेवारी पूरा गर्न स्थानीय सरकारहरूमा उपयुक्त संस्थागत व्यवस्थाको स्थापना, आवश्यक कर्मचारीहरू प्राप्ति तथा प्राप्त अधिकार क्षेत्रमा सेवा प्रदान तथा विकासका लागि योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा निरन्तर सुधार ल्याउन जरूरी हुन्छ । जसका लागि स्थानीय सरकारको विद्यमान क्षमताको अध्ययन तथा विश्लेषणको आधारमा एउटा निश्चित योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वन गर्दै जानुपर्ने हुन्छ ।

स्थानीय सरकारलाई आवश्यकतामा आधारित क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्न तथा उक्त योजनाको कार्यान्वयनबाट नागरिकहरूका लागि मितव्ययी तरिकाले गुणात्मक सेवा प्रदान गर्न सहज होस् भन्ने अभिप्रायले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ११४ बमोजिम संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट "क्षमता विकास योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७६" तयार गरेको छ ।

यहि दिग्दर्शनको आधारमा पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयार गरिएको छ । यो योजना तर्जुमाको लागि अर्थिक सहयोग प्रदेश सुशासन केन्द्र, नेपालगञ्जवाट भएको छ भने परामर्श सेवा र सहजिकरण मिडिया प्लस रुपन्देही वाट गरिएको छ ।

१.२ क्षमता विकास योजनाको महत्व

पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयार गर्नुको कारणहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

१. नागरिकहरूलाई छिटो, छरितो, कम झन्झटिलो, पारदर्शी र गुणात्मक सेवा प्रवाह प्रवाह गर्ने जिम्मेवारी र दायित्व स्थानीय सरकारको कार्यक्षेत्रमा रहेको,

२. गा.पावाट सञ्चालन गरिने सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय गतिविधि तथा पूर्वाधार विकास निर्माणका कार्यहरूलाई दिगो र परिणाममुखी बनाउनु पर्ने कानुनी र नैतिक दायित्व रहेको,

३. विभिन्न पदीय जिम्मेवारीमा रहेका जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरू र कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्न आवश्यक रहेको,

४. नागरिकहरूको आशा र अपेक्षा अनुसार काम गर्न सक्ने गरी गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास गर्न आवश्यक रहेको,

५. आपूर्तिका साथै मागमा आधारित क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरी आवश्यकता बोध गरेका क्षेत्रमा ज्ञान, सीप र धारणा विकास तथा जनउत्तरदायी शासन प्रणाली स्थापित गर्न आवश्यक रहेको ।

१.३ क्षमता विकास योजनाको उद्धेश्य

पूर्वखोला गाउँपालिका क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्नुको उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

मुख्य उद्धेश्यहरु

१. पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा भई सोको कार्यान्वयनबाट गाउँपालिका तथा सहयोगी निकायहरूको कार्यसम्पादन स्तरमा सुधार हुने

२. क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक स्रोत तथा साधनहरूको एकीन भई सो को परिपूर्तिका लागि सरोकारवालाहरूलाई मार्ग दर्शन गर्ने,

३. स्थानीय विकास प्रक्रिया, सेवा एवं सुविधामा अल्पसंख्यक तथा सीमान्तीकृत समुदाय र पिछडिएको तथा आर्थिक रूपले विपन्न वर्गको पहुँच वृद्धि गर्न सहयोग गर्ने ।

निर्दिष्ट उद्देश्यहरू

१. पूर्वखोला गा.पा.को सबल र कमजोर पक्षहरूको पहिचान गर्ने,

२. जननिर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी तथा सहयोगी निकायहरू लगायत स्थानीय विकासका सरोकारवालाहरूको कार्यदक्षता वृद्धिको आवश्यकता सहभागितात्मक विधि अवलम्बन गरी पहिचान गर्ने,

३. आवश्यक ज्ञान, सीप, धारणा र विद्यमान क्षमता बीचको फरक पहिचान र आवश्यकतामा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न मार्गदर्शन गर्ने,

४. सेवा प्रवाह तथा विकास व्यवस्थापनमा आधुनिक प्रशासनका नवीनतम आयाम, प्रविधि र प्रणालीको अनुसरण तथा प्रयोग गर्न आधार तयार गर्ने,

५. संस्थागत विकास तथा मानव संशाधन विकासका क्षेत्रमा देखिएका कमजोर क्षेत्रहरू पहिचान गरी क्षमता विकास कार्यक्रमलाई प्रक्रियाका रूपमा सञ्चालन, कार्यान्वयन तथा प्रयोग गर्नका लागि कार्यनीति निर्धारण गर्ने,

६. संस्थागत विकासका लागि लगानी गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान गरी तदनुरूप संस्थागत विकासका कार्यक्रम तय गर्ने ।

१.४ योजना तर्जुमको बिधि र प्रकृया

क्षमता विकासको योजना तथा नीति तर्जुमा प्रक्रियाबारे अभिमुखीकरणः

पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमाको लागि यसै गा.पा.को आयोजनामा मिति २०७९ चैत्र १० मा एक दिनको अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री नुन वहादुर थापा अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा ३३ जनाको सकृय सहभागिता रहेको थियो । यस अभिमुखीकरण कार्यक्रममा गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्यहरु र गा.पा.का विभिन्न सरोकारवाला संघ संस्थाहरुवाट उपस्थिति रहेको थियो । कर्मचारी संयन्त्रवाट शाखा/एकाई प्रमुखहरू तथा वडा सचिवहरूको सहभागिता थियो । कार्यक्रमको सञ्चालन र छलफलका विषयवस्तुहरु क्षमता विकास योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७६ को **अनुसुची १** अनुसार गरिएको थियो ।

अभिमुखिकरण कार्यक्रमको अन्तिममा क्षमता विकास दिग्दर्शन अनुरुप गा.पा.को सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति सदस्यलाई नै कायम गर्ने गरी देहायवमोजिमको क्षमता विकास समन्वय समिति गठन गरिएको थियो ।

संयोजक	कृष्ण प्रसाद भट्टराई (वडाध्यक्ष)
सदस्य	ललिता दर्लामी
सदस्य	मेहरसिह थापा (वडा अभ्ध्यक्ष)
सदस्य	मान वहादुर सारु
सदस्य	गिरिमान आले (वडा अभ्ध्यक्ष)
सदस्य सचिव	प्रशासन शाखा प्रमुख

मागमा आधारित संस्थागत क्षमता विकास आवश्यकताको लेखाजोखाः ***अनुसूची – २*** अनुसार शाखा/एकाईका प्रमुखहरू र अन्य सरोकारपक्षहरूलाई सहभागी गराई स्व–मूल्यांकन विधिबाट संस्थागत क्षमता लेखाजोखाका लागि विवरण संकलन र विश्लेषणबाट गरि मागमा आधारित संस्थागत क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचान गरिएको छ ।

नेतृत्व तहको क्षमता विकास आवश्यकताको लेखाजोखाः ***अनुसूची – ३*** को प्रयोगगरि ढाँचा अनुसार नेतृत्व क्षमता लेखाजोखाका लागि स्व–मूल्यांकन विधिको प्रयोग गरि संस्थागत क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचान गरिएको छ ।

आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकास आवश्यकताको लेखाजोखा: ***अनुसूची – ४*** र ५ को प्रयोग गरि ढाँचा अनुसार क्षमता लेखाजोखाका लागि स्व–मूल्यांकन विधिको प्रयोग र स्थलगत अवलोकनको अधारमा आपूर्तिमा आधारित क्षमताको आवश्यकताकाको लेखाजोखा गरियो ।

सूचना संकलन तथा विश्लेषण: स्व-मूल्यांकन विधिबाट संकलन भएका सूचनाहरू र आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकास आवश्यकताको लेखाजोखा अध्ययन तथा विश्लेषण गरी पालिकाको अन्तरनिहित पक्षहरूको सकअचू SWOT (सवल पक्ष Strength**,** कमजोर पक्ष Weaknesses, अवसर Opportunity र चुनौती Threat) विश्लेषण गरेर पनि क्षमता विकासका लागि गर्नुपर्ने कार्यहरूको सूची तयार गरिएको छ । यस्तो विश्लेषण गर्दा क्षमता विकासका निम्न पक्षहरूलाई समावेश गरिएको. छ । :

– भौतिक स्रोत साधन,
– ऐन, नियम, विधि र प्रणाली,
– जनशक्ति व्यवस्था र
– ज्ञान, सीप, दक्षता ।

यो कार्यको लागि **अनुसूचि ८** को विस्लेषण ढांचाको समेत सहयोग लिईएको छ ।

क्षमता विकाससँग सम्बन्धित स्रोत व्यक्ति र सरोकारपक्षहरूको पहिचान: अनुसूचि ६ को ढांचाको प्रयोग गरि स्रोत व्यक्ति तथा सरोकारपक्षहरूको पहिचानका गरिएको छ ।

क्षमता विकास योजनाको मस्यौदा: संस्थागत क्षमता विकास योजनाको तर्जुमा फारामको ढाँचा ***अनुसूची – ७*** को प्रयोग गरि प्राथमिकरणको आधारमा आगामी ३ वर्षमा सञ्चालन गर्नुपर्ने क्रियाकलापहरूको निर्धारण र सोका लागि लाग्ने बजेटको अनुमान गरिएको छ । यसैगरि मानव संशाधन विकास योजना **अनुसूची १०** अनुसार तयार गरिएको छ ।

क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको बजेट: क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिकाको स्रोत (चालु आय) वा बाह्य स्रोतबाट वा सहलगानीमा बजेटलाई विचार गरेर श्रोतको अनुमान गरिएको छ ।

संस्थागत विकास योजना : संस्थागत क्षमता विकास योजनामा पहिचान भएका विद्यमान मानव संशाधनको ज्ञान, सीप र धारणा विकासका लागि समावेश गर्नुपर्ने विषयवस्तु, विधि तथा सहभागीहरूको पहिचान गर्न मानव संशाधन विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ । यो योजना तयार गर्ने क्रममा खासगरी अनुसूचि २, ३, ४, ५ र ६ अनुसार विस्लेषण गरिएको छ ।

मानव संशाधन विकास योजना : यो योजना तयार गर्ने क्रममा खासगरी अनुसूचि ८ र ९ अनुसार विस्लेषण गरिएको छ ।

क्षमता विकास योजनाको मस्यौदा प्रतिवेदन गाउँपालिका समक्ष पेश : क्षमता विकास योजनाको मस्यौदा प्रतिवेदन गाउँपालिका समक्ष पेश गरि मिति २०८० जेष्ठ २१ मा पूर्वखोला गाउँपालिकाको सभाहलमा यस मस्यौदा उपर प्रस्तुतिकरण र छलफल गरिएको थियो । कार्यक्रमको उपस्थिती र तस्वीरहरु प्रतिवेदनको अन्तिम पृष्ठमा राखिएको छ ।

क्षमता विकास योजनाको अन्तिम प्रतिवेदन गाउँपालिका समक्ष पेश : गाउँ पालिका र प्रदेश सुशासन केन्द्र, नेपालगञ्ज वाट प्राप्त सुझाव एवं पृष्टपोषणलाई समावेश गरेर पूर्वखोला गाउँपालिका समक्ष अन्तिम प्रतिवेदन पेश गरिएको छ । यस प्रतिवेदनलाई आगामि दिनमा कार्यपालिकावाट आवस्यक निर्णय गरि पारित गर्ने र आवश्यक वजेटको प्रवन्ध गरी कार्यान्वयन गर्ने कुरा गाउँपालिकाको तर्फवाट प्रतिवद्धता व्यक्त गरिएको छ ।

परिच्छेद २:
गाउँपालिकाको परिचय

२.१ पूर्वखोला गाउँपालिकाको परिचय

स्थानीय तह निर्धारण तथा सिफारिस अयोगको २०७३ सालको सिफारिसका आधारमा नेपाल सरकारले मुलुक भरी ७५३ तह घोषण गर्दा पूर्वखोला गाउँपालिकालाई आयोगको सिफारिसमा नेपाल सरकारले साविकका ६ वटा गाबिसहरुलाई.गाभेर ६ वटा वडामा विभाजन गरी घोषणा गरेको थियो। पाल्पा जिल्लामा रहेका १० वटा स्थानीय तहहरु मध्ये पूर्वखोला गाउँपालिका दुर्गम तथा भौगोलिक रुपमा विकट गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकाको सिमाना पूर्वमा रामपुर नगरपालिका र निस्दी गाँउपालिका, पश्चिममा माथागढी तथा रम्बा गाउपालिका दक्षिणमा निस्दी तथा माथागढी गाउँपालिका सँग जोडिएको छ भने उत्तरमा रामपुर नगरपालिका तथा रम्बा गाँउपालिकाहरु पर्दछन् । यस गाउँपालिकाको अधिकाँश भूभाग पहाडी क्षेत्र भित्र पर्दछ ।

नक्सामा पूर्वखोला गाउँपालिका

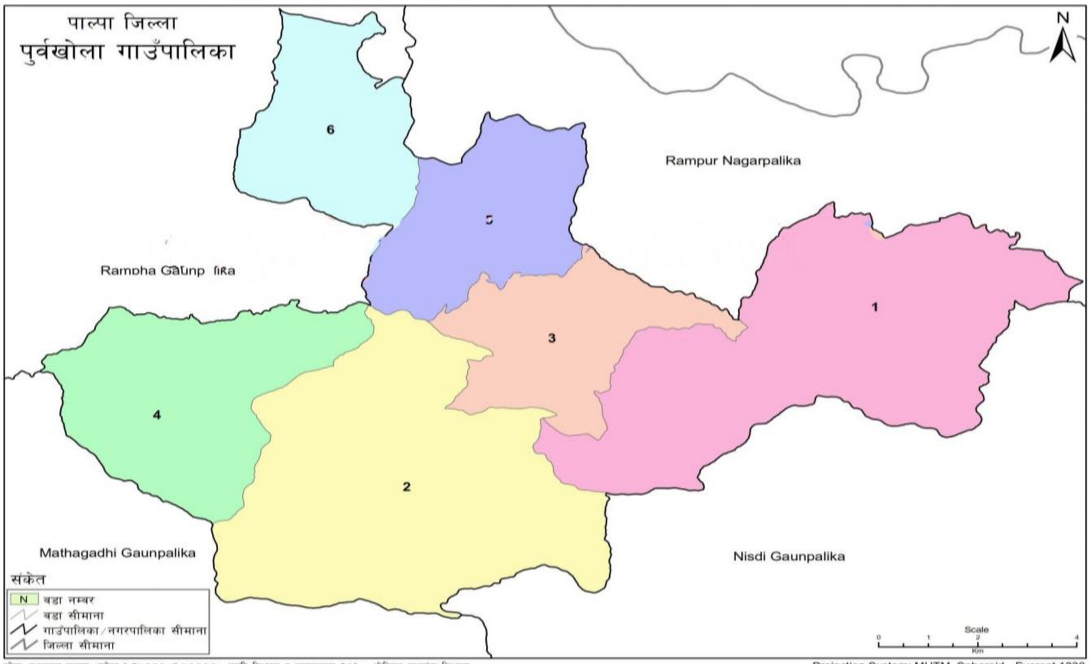

स्रोत: स्थलरुप नक्सा (स्केल १:२५०००/१:५००००), नापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग
Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016

यो गाउंपालिकाको कुल क्षेत्रफल १३८.० बर्ग किलोमिटर रहेको छ । पूर्वखोला गाउँपालिकामा हाल ६ वटा वडाहरु कायम गरिएको र गाउँपालिका केन्द्र रिङ्नेरहमा राखी सोही स्थानबाट कार्य सञ्चालन भइरहेको छ । साविक सिलुवा, रिङ्नेरह, जाल्पा, देबिनगर, बिरकोट र हेक्लाङ गाउँ विकास समिति मिलाएर पूर्वखोला गाउँपालिकाको स्थापाना भएको हो। यहाँका साँस्कृतिक/ऐतिहासिक स्थलहरुमा अर्खलडाडा कोत घर, दार्मिचौर कोत घर,रोडढ्याङ बराही मन्दीर,साउने दोभान शिव मन्दीर, बिरकोट स्थित कोटघर (मौता देबी मन्दीर) आदि रहेका छन् । गाउँपालिकाको बिच भागबाट पूर्व तर्फ बग्ने पूर्वखोला खोलाको नामबाट नै यो गाउँपालिकाको पूर्वखोला नामाकरण गरिएको हो ।

२.२ सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था विस्लेषण

जनसंख्या

पूर्वखोला गाउँपालिकाको कूल जनसङ्ख्या वि.सं.२०७८ सालको जनगणना अनुसार १६०५२ रहेको छ, जसमा महिला ८९५९ (५५.८०%) जना र पुरूष ७०९३ (४४.२०%) जना रहेका छन् । लैङ्गिक अनुपात ७९.१७ रहेको छ । त्यसैगरी जनघनत्व ११६ प्रति वर्गकिलोमिटर र परिवारको औषत आकार ३.९० व्यक्ति प्रति परिवार रहेको देखिन्छ । उमेरगत जनसङ्ख्याको विश्लेषण गर्दा सवैभन्दा धेरै संख्या १५ देखि १९ वर्ष उमेर समूहको रहेको छ । यसैगरी सवैभन्दा कम संख्यामा ९५ देखि माथिको उमेर समूह रहेको छ । ५ वर्षभन्दा कम उमेर समूहका बालबालिकाको संख्या १२५३ (७.८१%) रहेको छ । १५ देखि ५९ वर्ष उमेर सम्मको आर्थिक रुपमा सक्रीय जनसंख्या ९६३५ (६०.००%) रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना-२०६८ तथा २०७८ लाई तुलना गर्दा जनसंख्या क्रमशः घटिरहेको देखिन्छ । मृत्युदरमा आएको कमी तथा बसाइसराईको कारणले जनसंख्या वृद्धिदर न्यून भई यस्तो नतीजा आएको हुन सक्ने आंकलन गरिएको छ । घरधुरी तथा जनसंख्याको वडागत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

वडागत जनसङ्ख्या तथा घरधुरी विवरण

वडा नं.	राष्ट्रिय जनगणना २०७८				औसत परिवार संख्या
	घरधुरी	महिला	पुरुष	जम्मा	
१	१०४५	२२४९	१८२१	४०७०	३.८९
२	६५२	१३५७	११५९	२५१६	३.८६
३	५७९	११९४	९६२	२१५६	३.७२
४	६१२	१३४४	१०८९	२४३३	३.९८
५	७८९	१८०७	१३२४	३१३१	३.९७
६	४४४	१००८	७३८	१७४६	३.९३
जम्मा	**४१२१**	**८९५९**	**७०९३**	**१६०५२**	**३.९०**

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

घरको जग्गामा स्वामित्वको अवस्था

यस पालिकामा ३९४२ परिवार आफ्नै स्वामित्वको घरमा बस्ने गरेको देखिएको छ भने भाडामा बस्नेको संख्या १५६ रहेको छ । त्यसैगरी यस पालिकामा ३४४९ (करिव ८३.७०%) परिवारका महिलामा घर तथा जमिनको स्वामित्व रहेको देखिदैन भने घर तथा जग्गा दुवैमा स्वामित्व हुने महिलाको प्रतिशत ६.४०% रहेको छ । घरको स्वामित्व अनुसारको परिवार संख्या तथा घर जग्गामा महिलाको स्वामित्व सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

घरको स्वामित्व सम्वन्धी बिबरण		
बिबरण	परिवार संख्या	प्रतिशत
आफ्नै	३९४२	९५.६०
भाडा	१५६	३.८०
संस्थागत	८	०.२०
अन्य	१५	०.४०
जम्मा	४१२१	१००

घर जग्गामा महिलाको स्वामित्व स्थिति		
बिबरण	परिवार संख्या	प्रतिशत
घरमा मात्र स्वामित्व	२५	०.६०
जमिनमा मात्र स्वामित्व	३०१	७.३०
घर तथा जमिन दुवैमा स्वामित्व	२६४	६.४०
दुवैमा स्वामित्व नभएको	३४४९	८३.७०
उल्लेख गर्न नचाहेको	८२	२.००
जम्मा	४१२१	१००

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना-२०७८

अनुपस्थित जनसंख्या

यस पालिकामा कमसेकम एक जना बाह्य मुलुकमा जाने परिवारको संख्या २०२७ रहेको छ। अन्य अनुपस्थित जनसंख्याको विवरण देहायको तालिकामा दिइएको छ।

कमसेकम एक जना बाह्य मुलुकमा जाने परिवार संख्या र अनुपस्थित जनसंख्या

कमसेकम एक जना बाह्य मुलुकमा जाने परिवार संख्या	अनुपस्थित जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला
२०२७	२९०२	२६७३	२२९

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना-२०७८

लघु उद्यम/व्यवसाय सम्बन्धी अवस्था

यस पालिकामा ३८०५ परिवारहरु कुनैपनि लघु उद्यम/व्यवसायमा संलग्न हुन सकेका छैनन्। लघु उद्यम/व्यवसाय सञ्चालन गर्ने परिवारको विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

लघु उद्यम/व्यवसायको प्रकार										नखुलाइएको	कृषि बाहेक अन्य कुनै उद्यम नभएको परिवार
घरेलु उद्योग		व्यापार/व्यवसाय		यातायात व्यवसाय		सेवा		अन्य			
पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला		
३२	१२	७८	८०	१२	३	१५	४१	१८	२३	१२	३८०५

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना-२०७८

परिवारमा उपलब्ध साधन तथा सुविधाको विवरण

यस पालिकामा कुनै पनि साधन सुविधा उपयोग गर्न नसक्ने परिवारको संख्या १८६ रहेको छ। विभिन्न सुविधाहरु उपयोग गर्ने परिवारको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

परिवारमा उपलब्ध साधन तथा सुविधा अनुसार परिवार संख्या

सेवा सुविधाका प्रकार	संख्या	प्रतिशत	सेवा सुविधाका प्रकार	संख्या	प्रतिशत
कुनै पनि साधन सुविधा नभएको	**१८६**	४.५१	इन्टरनेट	२१२३	५१.५२
कमसेकम एक सुविधा भएका	**३९३५**	९५.४९	कार/जीप/भ्यान	७७	१.८७
रेडियो	२५५५	६२.००	मोटरसाइकल/स्कूटर	४९७	१२.०६
टि.भी.	१६२३	३९.३८	साइकल	१९	०.४६
ल्याण्डलाइन टेलिफोन	२७	०.६६	इलेक्ट्रिक फ्यान	२०९	५.०७
मोबाइल फोन (साधारण)	३०३६	७३.६७	रेफ्रिजरेटर	१५६	३.७९
मोबाइल फोन (स्मार्ट)	२८३३	६८.७५	वासिङ्ग मेसिन	४	०.१०
कम्प्युटर/ल्यापटप	२५८	६.२६	एयर कन्डिसन	५	०.१२

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना-२०७८

शिक्षा क्षेत्रको स्थिति

नेपालको संविधान २०७२ ले शिक्षा सम्बन्धी हकलाई मौलिक हकको रुपमा स्वीकार गरेको छ। त्यसैगरी आधारभूत तहसम्मको शिक्षामा पहूँच तथा आधारभूत तहलाई अनिवार्य र निशुल्क शिक्षा, माध्यमिक तहसम्म निशुल्क शिक्षा पाउने हक सुनिश्चित गरिएको छ। नेपालको संविधानले आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षाको व्यवस्थापन स्थानीय तहलाई र उच्च तथा प्राविधिक शिक्षाको व्यवस्थापनको अधिकार प्रदेश सरकारलाई दिएको छ। पूर्वखोला गाउँपालिका अन्तरगत हाल बाल बिकास केन्द्र ४३, आधारभूत तह (१-३)-५, आधारभूत तह (

१-५)-१८, आधारभूत तह (१-८)-८, माध्यमिक तह (१-१०)-१, माध्यमिक तह (१-१२)-६, उच्च शिक्षा पढाइ हुने क्याम्पस एक तथा प्राबिधिक धारको पढाईहुने बिद्यालय एक सञ्चालनमा रहेका छन् । यस पालिकाको कूल साक्षरता दर ८१.००% रहेको छ । जस मध्ये पुरुष साक्षरता ८७.८% र महिला साक्षरता ७६.०% रहेको देखिन्छ । पाँच वर्ष देखि १५ वर्षसम्मका विद्यालय जाने उमेरका बालबालिका अहिले पनि बिद्यालयको पहुँच बाहिर रहेका छन् । यसरी बिद्यालयको पहुँच बाहिर रहेका बालवालिकाको सङ्ख्या करिव ५% रहेको छ । गाउँपालिकाले बिशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरी बिद्यालय बाहिर रहेका सबै बालवालिकालाई शिक्षाको मूलधारमा ल्याउन आवश्यक छ । पालिकामा रहेको सम्पूर्ण जनसंख्या मध्ये ५ वर्ष उमेर र सो भन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था तलको तालिकामा दिइएको छ ।

:५ वर्ष उमेर र सो भन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था

५ वर्ष भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या-जसले				साक्षरता प्रतिशत		
	पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न लेख्न नसक्ने	नखुलाएको	कूल साक्षरता %	पुरुष साक्षरता %	महिला साक्षरता %
१४७९९	११९९२	१९४	२५९६	१७	८१.००	८७.८	७६.०

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना-२०७८

कक्षागत रुपमा बिद्यार्थीको बिवरण:

पूर्वखोला गाउँपालिकाको शिक्षा शाखाको शैक्षिक सत्र २०७९ को तथ्यांक अनुसार गाउँपालिका भित्रका बिद्यालयहरुमा हाल ४५०१ छात्रा तथा छात्रहरु अध्ययनरत छन्न । जस मध्ये छात्राको संख्या २२६० भने छात्रको संख्या २२४१ रहेको छ । कक्षागत बिद्यार्थी बिबरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

कक्षागत विद्यार्थी विवरण

छात्रा/ छात्र	कक्षागत बिवरण													जम्मा
	बा.बि	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
छात्रा	**३३५**	१५३	१२८	१४३	१७४	१६५	१४४	१५२	१९७	१५९	१६६	१४८	१७७	२२४१
छात्र	**३८३**	१५२	१५८	१७०	१५०	१७९	१३९	१७३	२०२	१४०	१५८	१११	१४५	२२६०
जम्मा	**७१८**	**३०५**	**२८६**	**३१३**	**३२४**	**३४४**	**२८३**	**३२५**	**३९९**	**२९९**	**३२४**	**२५९**	**३२२**	४५०१

श्रोत : शिक्षा शाखा, पूर्वखोला गाँउपालिका, २०७९

बिद्यालयहरुमा उपलब्ध सेवा

१	विद्युत सेवा उपलव्ध भएका बिद्यालयहरु	प्रतिशत	३७
२	बाल क्लब गठन भएका बिद्यालयहरु	संख्या	१५
३	जनशक्ति सहितको प्राथमिक उपचार सेवा उपलब्ध बिद्यालयहरु	संख्या	१
४	अपाङ्गमैत्री पूर्वाधारहरु निर्माण भएका बिद्यालयहरु	संख्या	०
५	इन्टरनेट सेबा उपलब्ध बिद्यालयहरु	संख्या	१५

६	बिज्ञान प्रयोगशाला भएका बिद्यालयहरु	संख्या	५
७	खेल मैदान भएका बिद्यालयहरु	संख्या	
८	कम्प्युटर प्रयोगशाला भएका बिद्यालयहरु	संख्या	१०
९	पुस्तकालय कक्ष व्यवस्था भएका बिद्यालयहरु	संख्या	10
१०	प्राविधिक धारको विद्यालय	संख्या	1

श्रोतः शिक्षा शाखा, पूर्वखोला गाउँपालिका २०७९

स्वास्थ्य क्षेत्रको अवस्थाः

गाउँपालिकाको वडा.नं ४ स्थित बिरकोटमा १५ शैयाको अस्पताल निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको र प्रत्येक वडामा बर्थिङ सेन्टर, स्वास्थ्य प्रयोगशाला तथा क्षयरोग उपचार केन्द्र सहितका एक एक स्वास्थ्य चौकीहरु संचालनमा रहेका छन् । त्यसै गरी वडा नं ४ को बिरकोटमा नागरिक आरोग्य केन्द्र रहेको छ । सिलुवा, जल्पाको साठिकोल र लावे, रिग्नेरहको अर्खलडाडा र वीरकोटको भोर्से मा गरी ५ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र, १६ स्थानमा गाउँघर क्लिनिक र २४ वटा खोप केन्द्रहरु संचालनमा रहेका छन् ।

प्राथमिकता प्राप्त स्वास्थ्य सेवाहरुका केही सूचकहरु

सूचकहरु	**आर्थिक बर्ष**		
	२०७६/७७	**२०७७/७८**	**२०७८/७९**
बि.सि.जी कभरेज	६६.२	६५.९	६७.१
डि.पि.टी, हेपटाईटिस बि	६९.८	७७.९	७५.९
रुवेला कभरेज (९-११ महिना)	६९.५	७१.१	७५.९
जन्मदा २.५ कि.जि भन्दा कम तौल भएका बालबाकिकाको प्रतिशत	०.९३	२.९	१.८
१८० दिन आइरन चक्की प्रयोग गर्ने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	५०.९	५१.४	७३
भिटामिन ए प्रयोग गर्ने महिलाहरुको प्रतिशत	१००	१००	१००
पहिलो पटक स्वास्थ्य संस्थामा जाँच गराउने गर्भवतीको प्रतिशत	७२.१	६६.४	७६.५
४ पटक सम्म स्वास्थ्य संस्थामा जाँच गराउने गर्भवतीको प्रतिशत	५५.६	५६.९	७३.२
स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती गराउनेको प्रतिशत	१००	१००	१००
शिशु मृत्युदर	०	०	०
बाल मृत्युदर	०	०	०
मातृ मृत्यु दर	**०**	**०**	**०**

श्रोतः शिक्षा शाखा, पूर्वखोला गाउँपालिका २०७९

खानेपानी तथा सरसफाई

खानेपानी तथा सरसफाईको अधिकार हाम्रो संविधानले मौलिक हककै रुपमा व्यवस्था गरेको छ । खानेपानी तथा सरसफाई सेवाले नागरिकको समग्र स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार भै उत्पादनशील मानव संसाधनको विकास

गर्न र सामाजिक रहन सहनमा अनुकूल सुधार गर्न योगदान पुग्दछ । जनचेतनाको अभावमा अहिले पनि कतिपय गाउँ वस्तीहरुमा शुद्ध खानेपानीको अभावमा समय समयमा झाडापखाला लगायतका रोगहरु लाग्ने गरेको पाइन्छ । मालिका गाउँपालिकाले विभिन्न श्रोतहरुको परिचालन मार्फत सहज रुपमा आफ्ना नागरिकहरुलाई शुद्ध खानेपानी उपलव्ध गराउन प्रयत्नशील रहेको छ ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार पूर्वखोला गाउँपालिकामा करिव ९४.९५% घर परिवारलाई पाइप धाराबाट खानेपानीको उपलब्धता रहेको छ भने ७०.२८% परिवारलाई घर परिसर भित्रै पाइप धाराबाट खानेपानीको उपलब्धता छ । यस पालिकाले अगाडी सारेको एक घर एक धाराको अवधारणा अनुसार झण्डै ४% घरपरिवारलाई आगामी दिनमा शुद्ध खानेपानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिएको छ ।

खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा हालसम्म खानी तथा खनिज पदार्थहरुको उत्खनन् भएको छैन । खोलाले थुपारेका ढुङ्गा, ग्राभेलको सामान्य उत्खनन् गर्ने बाहेक अन्य खानी तथा खनिज पदार्थको उत्खनन् भएको छैन । अन्य विभिन्न खानी/खनिज पदार्थ एवं प्राकृतिक स्रोतको अध्ययन गर्ने कार्य हुन बाँकी रहेको छ ।

२.३ गाउँपालिकाको संस्थागत अवस्था विस्लेषण

गाउँपालिकाको मानवीय संसाधन तथा भौतिक श्रोत साधनको अवस्थाः

गाउँपालिका सञ्चालनका लागि अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा अन्य १२ सदस्यहरु सहित जम्मा १४ जना सदस्य रहेको कार्यपालिका रहेको छ । यस गाउँपालिकाले गत आर्थिक बर्षमा संगठन विकास सर्वेक्षण सम्वन्धी अध्ययन गरिसकेको अवस्था छ । तथापी बर्तमानमा समेत बिगतमा संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय बाट स्विकृत दरवन्दी अनुसारनै कार्य संचनलन भएको अवस्था छ ।

स्थानीय सरकारहरुले संबैधानिक एवं कानूनी अधिकारको कार्यान्वयनका लागि आवश्यकता अनुसारको जनशक्ति व्यवस्था गर्नुपर्दछ । यसै सन्दर्भमा स्थानीय विकास तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धी नयाँ अवधारणा, सौंच, अभ्यास तथा स्थानीय तहको अधिकार तथा जिम्मेवारीमा वढोत्तरी र नीति नियममा समेत परिमार्जन भइरहेको अवस्थामा स्थानीय सरकार सन्चालन ऐनको दफा ८३ बमोजिम गाउँपालिकाको आफ्नो कार्यबोझ, राजश्व क्षमता, खर्चको आकार, स्थानीय आवश्यकता र विशिष्टता समेतलाई ध्यानमा राखी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा विषयगत शाखा तथा इकाईहरु रहेको संगठन संरचना कायम गर्ने र उक्त संगठन संरचनामा हरेक वडाको संगठन संरचना समेत समावेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पूर्वखोला गाउँपालिकाले संघियता कार्यान्वयन गर्ने समयमा नेपाल सरकार बाट स्वीकृत साँगठनिक संरचनालाई पुनरावलोकन गरी नयाँ संरचना स्विकृत गरेको छ । गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तथा वडा कार्यालयको स्वीकृत दरबन्दी अनुसार गाउँ कार्यपालिका तथा वडा कार्यालय तर्फ जम्मा ४० जनाको दरबन्दी रहेकोमा हाल केवल २० जना मात्र कार्यरत छन् । हाल पदपूर्ति भएका २० जना मद्ये केवल १३ जना स्थायी तथा ७ जना करारमा कार्यरत रहेको अवस्था छ । हालको कर्मचारीको दरवन्दी तथा पदपूर्तिको अवस्था निंनानुसार रहेको छ ।

हाल कार्यालयको भवन निर्माणधिन अवस्थामा रहेकोले सो भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न नभए सम्मको लागि बिगतमा निर्माण गरिएको साविक रिङ्नेरह गाविसको कार्यालयबाट दैनिक प्रशासन संचालन गर्दै आईरहेको छ । वडा कार्यालयहरुको हकमा ६ मध्ये ५ वटा वडाहरुले आफ्नै कार्यालय बाट सेवा प्रबाह गरिरहेको अवस्था छ

भने वडा नं ३ को कार्यालय हाल गाउँपालिका रहेको स्थानबाट पालिकाको कार्यालय नयाँ भवनमा स्थानान्तरण भएपछि स्वही ठाउमा जाने योजना मुताबिक कार्य अगाडी बढेको छ ।

ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधी निर्माणको अवस्था

उपलब्ध श्रोत तथा साधनको अधिकतम परिचालन गरी सहज सेवा प्रवाहको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाई सुशासनको प्रत्याभुती दिलाउनु स्थानीय सरकारको प्रमुख दायित्व हुन आउछ । गाउँपालिकाबाट हुने सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता र गुणस्तरीयताको प्रतिबिम्ब प्रत्यक्ष सेवा प्रवाहमा संलग्न पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको कार्यदक्षता तथा कार्यशैलीमा देखिने गर्दछ ।

स्थानीय सरकारहरुको एकल अधिकार क्षेत्र अन्तरगतका बिषयहरुमा आवश्यकता अनुसार आफ्नै ऐन, नियम तथा कार्यबिधिहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न सक्ने संबैधानिक व्यवस्था अनुसार पूर्वखोला गाउँपालिकाले हाल सम्म ३८ वटा कानूनहरु निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

बिभिन्न समितिहरुको गठन तथा परिचालनको अवस्था

पूर्वखोला गाउँपालिकाले नेपालको संबिधान २०७२ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा व्यवस्था भए बमोजिम बिभिन्न समितिहरु गठन गरी परिचालन गरेको अवस्था छ । हाल गाउँ कार्यपालिका अन्तर्गत तपशिल बमोजिमका समितिहरु कृयाशील रहेको अवस्था छ ।

- न्यायिक समिति
- राजस्व परामर्श समिति
- श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति
- बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति
- लेखा समिति
- बिधायन समिति
- सुशासन समिति

त्यसै गरी गाउँ कार्यपालिकाले योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन प्रकृयालाई ब्यवस्थित तथा सरल गर्नको लागि तपशिल अनुसारका बिषयगत समितिहरु गठन गरि परिचालन गरेको अवस्था छ ।

- आर्थिक बिकास समिति
- सामाजिक बिकास समिति
- पूर्वाधार बिकास समिति
- वातावरण र बिपद व्यवस्थापन समिति
- संस्थागत विकास तथा सुशासन समिति

संस्थागत क्षमता स्व-मूल्यांकनको अवस्था

आ.व २०७७/७८ तथा २०७८/७९ को स्थानीय सरकार संस्थागत स्व-मूल्याङ्कनको नतिजामा पूर्वखोला गाउँपालिकाले क्रमस ५०.७५% र ४१.२५% अंक प्राप्त गरेको छ। उक्त मूल्याङ्कनमा मुख्यतया शासकीय प्रवन्ध, संगठन तथा प्रशासन, बजेट तथा योजना तर्जुमा, वित्तीय तथा आर्थिक व्यवस्थापन, भौतिक पुर्वाधार, सेवा प्रवाह लगायत अन्तर सम्वन्धित विषयहरु समावेश गरिएको छ। प्राप्त नतिजालाई आधार लिदा गाउँपालिकाले

आ.व २०७७/७८ को तुलनामा आ.व २०७८/७९ मा ९.५०% अंक कम ल्याएको छ । स्व-मूल्याङ्कनको नतिजामा कमजोर अंक प्राप्त गरेकोमा आगामी बर्षमा आफ्नो कार्य दक्षता एवंक्षमतामा ब्यापक सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । शासकीय प्रवन्ध, बित्तिय तथा आर्थिक ब्यवस्थापन, सेवा प्रवाह जस्ता क्षेत्रहरु तुलनात्मक रुपमा सन्तोषजनक रहेता पनि बाँकी क्षेत्र जस्तै संगठन तथा प्रशासन, बार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन, न्यायीक कार्य सम्पादन, सामाजिक समाबेशिकरण, भौतिक पूर्वाधार, वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन र समन्वय र सहकार्य जस्ता क्षेत्रमा व्यापक सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । लेखाजोखा तथा विश्लेषणवाट आएको नतिजा तलको तालिका तथा माकुरे जालोमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

संस्थागत क्षमता स्व-मूल्यांकन (०७७/०७८ तथा ०७८/०७९) विवरण

क.स	बिषयगत क्षेत्रहरु	सूचकको अङ्कभार	प्राप्त अङ्क	
			०७७/०७८	०७८/०७९
१	शासकीय प्रवन्ध	९.००	८	८
२	संगठन तथा प्रशासन	८.००	५	४
३	बार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	११.००	६.५	३.५
४	बित्तीय तथा आर्थिक व्यवस्थापन	११.००	७.५	६.५
५	सेवा प्रवाह	१६.००	१२.२५	११.७५
६	न्यायिक कार्य सम्पादन	७.००	२	३
७	भौतिक पूर्वाधार	१३.००	३	०.५
८	सामाजिक समावेशीकरण	१०.००	३	१.५
९	वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	९.००	१.५	१.५
१०	सहकार्य र समन्वय	६.००	२	१
जम्मा		१००.००	५०.७५	४१.२५

Source: lisa.mofaga.gov.np/report

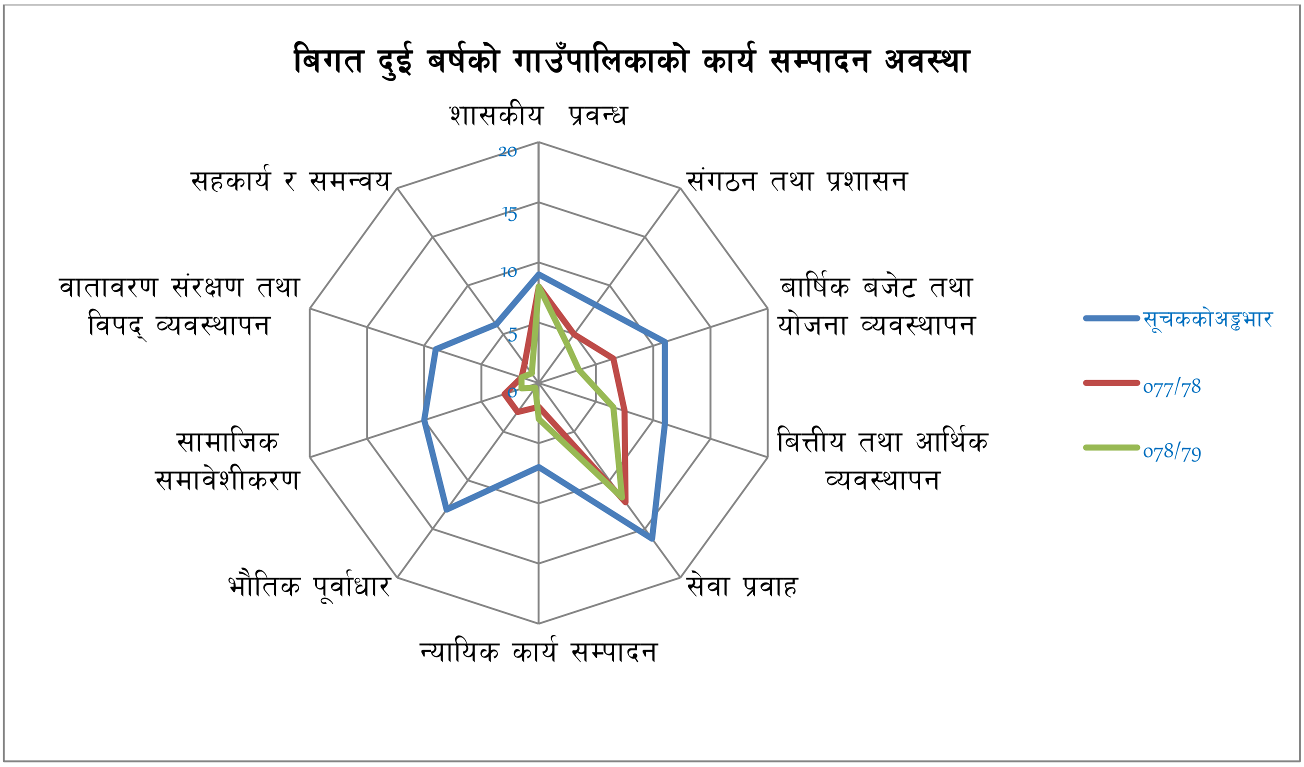
बिगत दुई बर्षको गाउँपालिकाको कार्य सम्पादन अवस्था
शासकीय प्रवन्ध
संगठन तथा प्रशासन
बार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन
वित्तीय तथा आर्थिक व्यवस्थापन
सेवा प्रवाह
न्यायिक कार्य सम्पादन
भौतिक पूर्वाधार
सामाजिक समावेशीकरण
वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन
सहकार्य र समन्वय
20
15
10
5
0
सूचककोअङ्कभार
077/78
078/79

परिच्छेद ३
क्षमता विकास योजना

पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्ने कार्यको लागि क्षमता विकास योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७६ अनुसार विभिन्न विस्लेषण औजारहरुको प्रयोग गरेर क्षमता विकास योजना तयार गरिएको छ । यस परिच्छेदमा क्षमता विकास योजनाको देहाय अनुसारका विषयहरुमा सारसंक्षेप प्रकाश पारिएको छ ।

१. क्षमता विकास योजनाको समष्टिगत सोच, लक्ष्य, उद्धेश्य र रणनीतिहरु
२. संस्थागत क्षमता विकास योजना (अनुसूचि ७ अनुसार)
३. मानव संशाधन क्षमता विकास योजना (अनुसूचि १० अनुसार)
४. वजेट विस्लेषण

३..१ . क्षमता विकास योजनाको समष्टिगत सोच, लक्ष्य, उद्धेश्य र रणनीतिहरु

सोच :

यस योजनाको मूल सोच संस्थागत विकास तथा मानविय संशाधन विकासमा जोड दिई गाउँपालिका मार्फत हुने सेवा प्रवाहलाई चुस्त र दुरुस्त वनाउन सहयोग गर्ने रहेको छ ।

लक्ष्य :

गाउँपालिका र यसका सहयोगी निकायहरुको संस्थागत तथा मानव संशाधन क्षमता अभिवृद्धि गरेर पालिका स्तरवाट प्रदान गरिने सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, गुणस्तरीय र पारदर्शी वनाउनु हो ।

उद्धेश्यहरु

१. स्थानीय जनप्रतिनिधिहरुको वहुपक्षिय नेतृत्व र क्षमता विकास गर्ने
२. कर्मचारी तथा संस्थागत संगठन व्यवस्थापन नतिजामुखी वनाउने
३. सुचना व्यवस्थापनमा प्रभाकारी संयनत्रको विकास गर्ने
४. वित्तिय व्यवस्थापन प्रणालीलाई पारदर्शी तुल्याउने ।
५. सुशासन कायम गर्ने
६. सम्पूर्ण विकास साझेदार तथा सरोकारवाला संग आपसी समन्वय र सहकार्य गर्ने
७. विधि तथा कानुी शासनको सर्वोच्चता कायम गर्ने
८. विकासमा नयां अवधारण, नीति तथा प्रविधिको अवलम्वन गर्ने

समष्टिगत मूल रणनीतिहरु

१. जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको वृत्ति विकास, तथा कार्यक्षमता विकास गर्न नियमित तालिम, अभिमुखिकरण साथै नतिजामा आधारित कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन प्रणलीको विकास गर्ने ।
२. योजनावद्ध विकास अवधारणालाई मूर्त रुप प्रदान गर्ने ।
३. मानव संशाधन, विकासलाई उच्च प्राथमिकता दिदै स्वचालित संस्थागत संयन्त्रको विकास गर्ने ।
४. मितव्ययिता, उच्ततम उपयोग र पारदर्शिता कायम गरी वित्तिय प्रणालीलाई दुरुस्त तुल्याउने
५. तथ्याङ्क व्यवस्थापन तभथा अभिलेख प्रणालीलाई सूचना प्रविधी मैत्री तथा पहुंच योग्य तुल्याउने ।

६. असल शासन असल अभ्यासको अवलम्वन गर्ने ।
७. विकास साझेदारसंग हातेमालो गर्न साझेदारी मैत्री नीति अवलम्वन गर्ने ।
८. नियम, कानून तथा विधि र प्रकृयाहरुको कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्ने ।
९. नया. अवधारणा, सोच, प्रविधि ज्ञान र सीपलाई अनुशरण गर्न अनुसन्धान र अध्यापनलाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने ।

३.२ संस्थागत क्षमता विकास योजना

संस्थागत क्षमता भन्नाले सामान्यतया कुनै निश्चित समयमा संस्थाको भूमिका तथा जिम्मेवारी पूरा गर्नका लागि संस्था तथा संस्थाको प्रत्यक्ष पहुँचभित्र रहेको दक्षता, सीप, बुझाइ, धारणा, मूल्य, सम्बन्ध, व्यवहार, स्रोत र साधनको समग्र अवस्थालाई बुझाउँदछ । संस्थागत क्षमता विकास नीतिले क्षमता विकास कसरी गर्ने भन्ने तरिका निर्धारण गर्दछ जुन निम्नमध्ये कुनै एक वा संयुक्त रुपमा एकभन्दा बढी पनि हुन सक्दछ ।

- पुराना तथा अनुपयुक्त क्षमताहरूलाई हटाउने वा रूपान्तरण गर्ने,
- विद्यमान क्षमतालाई अधिकतम प्रयोग गर्ने,
- विद्यमान क्षमताको विकास तथा सुदृढीकरण गर्ने,
- नयाँ क्षमता स्थापना गर्ने ।

क्षमता विकास लामो समयसम्म निरन्तर चलिरहने एउटा प्रक्रिया हो, जसको माध्यमले व्यक्ति, संगठन र समाजले आइपर्ने समस्याहरु समाधान गर्न, सम्भावनाहरुको उपयोग गर्न तथा समय सापेक्ष विकासका निर्धारित उद्देश्यहरू प्राप्त गर्न आवश्यक ज्ञान, सीप र धारणा प्राप्त गर्दछ । यसर्थ, क्षमता विकास शब्दले व्यक्तिको ज्ञान, सिप र धारणामा सकारात्मक प्रभाव ल्याउनुका साथै समग्र संस्था र प्रणालीको कार्य दक्षता र प्रभावकारिता वृद्धि भन्ने बुझाउँदछ । यस हिसावले स्थानीय सरकारको क्षमता विकासलाई बृहत्तर रूपमा चार भागमा बाँडेर हेर्ने गरिन्छ

२.१ भौतिक स्रोत साधन

संस्थाको भूमिकालाई कम लागतमा प्रभावकारी रूपले सम्पादन गर्न आवश्यक पर्ने कार्यस्थान तथा सामग्री, यन्त्र, उपकरण, औजार, सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको व्यवस्था र सोको मर्मत सम्भारको आवश्यकतालाई बुझ्न सकिन्छ ।

२.२ ऐन, नियम, विधि र प्रणाली

संस्थाको कार्यलाई व्यवस्थित रूपले योजना, सञ्चालन तथा नियन्त्रण गर्न र सबैमा एकै किसिमको बुझाइ र व्यवहार हुन आवश्यक विधि तथा प्रणालीको स्थापना गर्न आवश्यक हुन्छ । यसका लागि आवश्यक नीति, ऐन, नियम, कार्यविधि, आचारसंहिता आदिको तर्जुमा गरी कार्यान्वयमा ल्याउन जरूरी हुन्छ । त्यसैगरी, सम्पादन गरिने कार्यलाई व्यवस्थित गर्न कार्य प्रणाली निर्धारण गर्न आवश्यक हुन्छ । कार्यप्रणाली अन्तर्गत कार्य सम्पादन प्रणाली, कार्य वातावरण, सञ्चार, समन्वय जस्ता पक्ष हुन सक्दछन् ।

२.३ मानव संशाधन व्यवस्था

संस्थाको क्षमता विकासका लागि आवश्यक संख्यामा सहि क्षमता भएका मानव संशाधन समयमै प्राप्त गर्नुलाई मानव संशाधन व्यवस्था भनिन्छ । स्थानीय सरकारको मानव संशाधनमा निर्वाचित पदाधिकारी एवम् निर्दिष्ट भूमिका पूरा गर्न आवश्यक ज्ञान, सीप र धारणा भएका वा हासिल गर्न सक्ने क्षमता भएका कर्मचारीलाई जनाउँदछ । यस अन्तर्गत आवश्यक मानव संशाधन प्राप्तिका लागि गरिने कार्यहरू (संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण, दरबन्दी निर्धारण, नियुक्ति प्रक्रिया, सरूवा/बढुवा व्यवस्था, जिम्मेवारी निर्धारण, पारिश्रमिक आदि) लाई बुझ्न सकिन्छ ।

२.४ मानव संशाधन क्षमता विकास

यसले संस्थाको भूमिकालाई प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्न विद्यमान मानव संशाधनको ज्ञान, सीप र धारणा (Knowledge, Skill & Attitude) मा गुणात्मक वृद्धिलाई जनाउँदछ । यस अन्तर्गत स्थानीय सरकारका भूमिका पूरा गर्न जिम्मेवारीमा रहेका जनशक्तिहरू (निर्वाचत पदाधिकारीहरू, कर्मचारीहरू, स्थानीय सरकारसँग प्रत्यक्ष संलग्न भई कार्य गर्ने उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरू, स्वयम्सेवीहरू आदि) को क्षमता विकास पर्दछ । मानव संशाधन क्षमता विकास अन्तर्गत तालिम, अभिमुखीकरण, अनुशिक्षण (Coaching), अध्ययन अवलोकन, अनुभव र सिकाइ आदान-प्रदान जस्ता प्रक्रियालाई क्षमता विकास भनेर बुझ्न सकिन्छ ।

पूर्वखोला गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास योजना

यस गाउँपालिकाको संस्थागत विकास योजना देहाय वमोजिम रहेको छ । यस योजनामा क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू, योजना कार्यान्वयनको लागि शाखागत मुख्य जिम्मेवारी, समयावधि, वजेट र लागत व्यहोर्ने स्रोत को विवरण खुलाईएको छ ।

पूर्वखोला गा.पा.को संस्थागत क्षमता विकास योजना (अनुसूचि ७ अनुसार)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	एकाई	परिमाण	शाखागत मुख्य जिम्मेवारी	समयावधि			बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	चालु	बाह्य	
१. भौतिक स्रोत साधन व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित												
ईन्टरनेटको गुणस्तर र क्षमता विस्तार (पालिका र वडाहरुमा, स्वास्थ्य चौकी समेत)	संख्या	१०	अर्थिक प्रशासन/सुचना	√	√	√	३००	३००	३५०	√		
कम्प्युटर व्याकअप तथा प्रिन्टर खरिद (पालिका, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकि, र विद्यालयहरु समेत)	संख्या	५०	अर्थिक प्रशासन	√	√	√	३००	४००	३००	√		
दराज, कुर्सि लगायतका फर्निचर खरिद	संख्या	३०	अर्थिक प्रशासन	√	√	√	२५०	१५०	२००	√		
नयां वनेको प्रशासकी भवनको लागि आवश्यक फर्निचर लगायतका सामाग्रि खरिद, पुर्वाधार व्यवस्थापन र सवारी साधन समेत खरिद	संख्या	८०	अर्थिक प्रशासन	√	√					√		खरिद योजना अनुसार चालु तथा पुंजिगत वजेटवाट
प्राविधिक कर्मचारीको लागि मोटरसाईकल खरिद	संख्या	३	अर्थिक प्रशासन	√	√		२००	१००		√		
शाखागत कार्यकक्षको फर्निसिङ तथा व्यवस्थापन	संख्या	१०	अर्थिक प्रशासन		√	√		१५०	३००	√		
स्वास्थ्य चौकि तथा ईकाइहरुमा खानेपानी शौचालय लगायत भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था	संख्या	४	अर्थिक प्रशासन/स्वास्थ्य	√	√	√				√	√	विकास वजेट/भौतिक पुर्वाधारवाट वजेट व्यवस्थापन गर्ने
आपांग कार्ड वितरणको लीग सफ्टवेर खरिद	संख्या	१	अर्थिक प्रशासन/सामाजिक	√			१००			√		

पुर्वखोला गा.पा.को संस्थागत क्षमता विकास योजना (अनुसूचि ७ अनुसार)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	एकाई	परिमाण	शाखागत मुख्य जिम्मेवारी	समयावधि			बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	चालु	बाह्य	
निर्माण नभएका वडा कार्यालयहरु मापदण्ड अनुसार निर्माण र मर्मत संभार	संख्या	४	अर्थिक प्रशासन/भौतिक पुर्वधार	√	√	√				√	√	विकास वजेट/भौतिक पुर्वाधारवाट वजेट व्यवस्थापन गर्ने
वडाहरुमा राजश्व सफ्टवेर खरिद र कम्प्यूटराइज विलिङ प्रणाली कार्यान्वयन	संख्या	१	अर्थिक प्रशासन	√	√		२००	१००		√		
विद्युतिय हाजिर सवै कार्यालयहरुमा चरणवद्ध रुपमा	संख्या	६	अर्थिक प्रशासन		√	√		१५०	१५०	√		
सि.सि.टि.भि जडान सवै कार्यालयहरुमा चरणवद्ध रुपमा	संख्या	६	अर्थिक प्रशासन	√	√	√	१००	१५०	३००	√		
प्रविधि युक्त मेलमिलाप कक्षको व्यवस्थापन	संख्या	१	अर्थिक प्रशासन	√			२००			√		
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई स्वास्थ्य किट खरिद			स्वास्थ्य	√	√							स्वास्थ्य वार्षिक वजेट वाट व्यवस्थापन
भौतिक पुर्वाधार शाखाको लागि ल्याव टेस्ट मेसिन खरिद र व्यवस्थापन					√							विकास वजेट/भौतिक पुर्वाधारवाट वजेट व्यवस्थापन गर्ने
प्राविधिकहरुको लागि फिल्ड सञ्चार खर्चको व्यवस्थापन	संख्या	१	भौतिक पुर्वाधार		√			३५०		√		
सामुदायिक विद्यालयहरुमा शौचालय र खानेपानीको व्यवस्थापन (पुर्वाधार वजेटवाट गर्ने)	संख्या		भौतिक पुर्वाधार	√	√	√				√	√	विकास वजेट/भौतिक पुर्वाधारवाट वजेट व्यवस्थापन गर्ने

पूर्वखोला गा.पा.को संस्थागत क्षमता विकास योजना (अनुसूचि ७ अनुसार)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	एकाई	परिमाण	शाखागत मुख्य जिम्मेवारी	समयावधि			बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	चालु	बाह्य	
कृषि प्रयोगशालाको लागि चाहिने सामाग्रि उपकरण खरिद र भौतिक पुवधारको व्यवस्थापन	संख्या	४	अर्थिक प्रशासन/कृषि	√	√		३००	१५०		√		
विपद पूर्व तयारी तथा उद्धार, राहतका लागि आवश्यक सामाग्रि खरिद	संख्या	१२	अर्थिक प्रशासन/भौतिक पुर्वधार	√	√	√	२००	१००	१५०	√	√	आवश्यक रकम विकास साझेदारवाट जुटाउने
कार्यालयमा स्तनपान कक्षको निर्माण (महिला कर्मचारीको लागि) पुर्वाधार वजेटवाट गर्ने	संख्या	१	अर्थिक प्रशासन/भौतिक पुर्वधार	√	√					√	√	विकास वजेट/भौतिक पुर्वाधारवाट वजेट व्यवस्थापन गर्ने
भौतिक स्रोत साधन संग सम्बन्धित जम्मा बजेटरु							**२१५०**	**२१००**	**१७५०**			
२. नीति, योजना, ऐन/नियम/कार्यविधि प्रक्रियासँग सम्बन्धित												
गाउँपालिकाका विभिन्न कानुनहरु निर्माण (देहाय वमोजिम)	संख्या		आर्थिक एवं प्रशासन शाखा									एकमुक्ष्ट वजेट
स्थानीय खर्च सम्वन्धी मापदण्ड तयारी	संख्या	१	आर्थिक एवं प्रशासन शाखा	√			५०			√		
स्थानीय भुक्तानी फर्स्योट सम्वन्धी कार्यविधि तयारी	संख्या	१	आर्थिक एवं प्रशासन शाखा	√			५०			√		
स्थानीय अल्पकालिन तथा दिर्घकालिन स्वास्थ्य नीति तयारी	संख्या	१	स्वास्थ्य/प्रशासन		√			५०		√		
स्थानीय शिक्षा ऐन संशोधन	संख्या	१	शिक्षा/प्रशासन			√			५०	√		

पूर्वखोला गा.पा.को संस्थागत क्षमता विकास योजना (अनुसूचि ७ अनुसार)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	एकाई	परिमाण	शाखागत मुख्य जिम्मेवारी	समयावधि			बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	चालु	बाह्य	
शिक्षा नियमावलीको संशोधन	संख्या	१	शिक्षा/प्रशासन			√			५०	√		
शिक्षा नीति निर्माण	संख्या	१	शिक्षा/प्रशासन	√								वजेट आवश्यक नपर्ने
खेलकुद तथा युवा नीति निर्माण	संख्या	१	शिक्षा/प्रशासन	√								वजेट आवश्यक नपर्ने
कृषि सम्वन्धी स्थानीय कार्यविधि तयारी	संख्या	१	कृषि/प्रशासन				√		५०	√		
लक्षित वर्ग कार्यक्रम सञ्चालन सम्वन्धी कार्यविधि निर्माण	संख्या	१	सामाजिक/प्रशासन					५०		√		
ई गभर्नेन्स सम्वन्धी कार्यविधि निर्माण	संख्या	१	सुचना/प्रशासन			√			५०	√		
आवधिक योजनाको समिक्षा	संख्या	१	शिक्षा/प्रशासन			√			२५०	√		
सडक गुरुयोजना तयारी गर्ने/अध्यावधिक	संख्या	१	पुर्वाधार	√			५००			√		
पर्यटन गुरुयोजना निर्माण	संख्या	१	आर्थिक			√			५००	√		
कृषि गुरुयोजना निर्माण	संख्या	१	कृषि	√			७००			√		विकास साझेदारवाट रु.७००
शिक्षा गुरुयोजना निर्माण	संख्या	१	शिक्षा	√				७००			√	
स्थानीय विपद योजना निर्माण तथा जोखिम नक्साङन	संख्या	१	पुर्वाधार	√					८००	√		
कन्टेन्जेन्सी व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यविधि तयारी	संख्या	१	आर्थिक प्रशासन	√								वजेट आवश्यक नपर्ने
अटो रेक्सा सञ्चालन सम्वन्धी कार्यविधि तयारी	संख्या	१	प्रशासन	√			५०			√		

पुर्वखोला गा.पा.को संस्थागत क्षमता विकास योजना (अनुसूचि ७ अनुसार)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	एकाई	परिमाण	शाखागत मुख्य जिम्मेवारी	समयावधि			बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	चालु	बाह्य	
लघुउद्यम सम्वन्धी स्थानीय कार्यविधि तयारी	संख्या	१	आर्थिक एवं प्रशासन		√			५०		√		
अन्य विभिन्न थप कानूनको अध्यावधिक र समिक्षा	संख्या	१	आथिृक प्रशासन	√			५००			√		
लिफ्टिङ खानेपानी कार्यविधि तयारी	संख्या	१	पुर्वाधार	√				५०		√		
स्थानीय आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार	संख्या	१	आर्थिक प्रशासन	√			२००			√		
कर्मचारी तथा पदाधिकारकिो आचार संहिता तयारि/ अध्यावधिक	संख्या	१	प्रशासन	√			१००			√		
वहुक्षेत्रिय पोषण योजना तयार	संख्या	१	स्वास्थ		√			५००				विकास साझेदारवाट प्रवन्ध गर्ने वजेट रु. ५००
वास योजना निर्माण र अध्यावधिक	संख्या	१	पुर्वाधार		√			५००				विकास साझेदारवाट प्रवन्ध गर्ने वजेट रु. ५००
स्थानीय भु उपयोग योजना निर्माण	संख्या	१	पुर्वाधार		√			५००		√		
संगठन व्यवस्थापन सर्भे अध्यावधिक	संख्या	१	प्रशासन			√			५००	√		
अन्य थप कानून निर्माण	संख्या	६	प्रशासन	√	√	√	२००	२००	२००	√		
क्षमता विकास योजनाको समिक्षा	संख्या	१	प्रशासन	√	√	√	५०	५०	५०	√		
क्षमता विकास योजनाको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	संख्या	१	प्रशासन	√	√	√	५०	५०	५०	√		
नीति, योजना, ऐन/नियम/कार्यविधि प्रक्रियासँग सम्बन्धित जम्मा बजेट रु							**२४५०**	**१८००**	**२५५०**			
३. मानव संशाधन प्राप्तिसँग सम्बन्धित												

पुर्वखोला गा.पा.को संस्थागत क्षमता विकास योजना (अनुसूचि ७ अनुसार)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	एकाई	परिमाण	शाखागत मुख्य जिम्मेवारी	समयावधि			बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	चालु	बाह्य	
गाउँपालिका र वडा कार्यालयमा रिक्त पद पुर्ति (प्राविधिक पद, स्थाई पुर्ति नहंदा सम्म)	संख्या		प्रशासन		√	√		५००	५००	√		संगठन व्यवस्थापन सर्वेक्षणको सुझाव अनुसार
विद्यालयमा विषयगत शिक्षक पुर्ति	संख्या			√	√	√	√			√		
माध्यमिक तहमा खेल तथा संगीत शिक्षक	संख्या		शिक्षा शाखा		√	√				√		
वाल सहयोगी सहजकर्ताको पूर्ति	संख्या		शिक्षा शाखा		√	√				√		
वातावरण तथा विपद व्यवस्थापनको लागि जनशक्तिको व्यवस्थापन	संख्या		प्रशासन शाखा	√	√					√		
मानव संशाधन प्राप्तिसँग सम्बन्धित जम्मा बजेट रु							**५००**	**५००**	**५००**			एकमुस्ट वजेट कर्मचारी भर्ना प्रकृयाको लागि
४.तालिम, गोष्ठी, अध्ययन, अनुसन्धानसँग सम्बन्धित												
विद्यालयहरुको नतिजामुलक अनुगमन	संख्या	१	शिक्षा शाखा	√	√	√	५०	१००	१५०	√		
एकिकृत विकास तथा साझा श्रोत साधनको प्रयोगका विषयमा छिमेकि पालिकाको विचमा अन्तर्किया	संख्या	१	योजना	√	√	√	५०	५०	१००	√		
गा.पा र बिकास साझेदरहरु विच अन्तरकृया	संख्या	१	योजना	√	√	√	५०	५०	५०	√		विकास साझेदार संगको समन्वयमा वजेट रु. ५०
स्थानीय पाठयक्रमको तयारी	संख्या	१	शिक्षा शाखा		√	√	३००	५००		√		
वातावरणीय अध्ययन	संख्या	१	पुर्वाधार	√	√	√	३००	३००	३००	√		

पूर्वखोला गा.पा.को संस्थागत क्षमता विकास योजना (अनुसूचि ७ अनुसार)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	एकाई	परिमाण	शाखागत मुख्य जिम्मेवारी	समयावधि			बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	चालु	बाह्य	
राजश्व परिचालन सम्वन्धी सरोकारवालाहरु विचमा कार्याशाला	संख्या	१	आर्थिक प्रशासन	√	√	√	५०	५०	५०	√		
लैगिंक उत्तरदायि वजेट परिक्षण	संख्या	१	सामाजिक	√	√	√	१००	१००	१००	√		
लैगिंक समता तथा सामाजिक समावृसशबरण परिक्षण	संख्या	१	सामाजिक	√	√	√	१००	१००	१००	√		
तालिम, गोष्ठी, अध्ययन, अनुसन्धानसँग सम्बन्धित जम्मा बजेट रु							**१०००**	**१२५०**	**८५०**			
कूल जम्मा बजेट (संस्थागत क्षमता विकास) रु							**६१००**	**५५५०**	**५६५०**			

३.३ मानव संशाधन क्षमता विकास योजना

सामान्यतया मानव संशाधन विकास भन्नाले भूमिका पूरा गर्नका लागि व्यक्तिको ज्ञान, सीप र धारणामा सकारात्मक सुधार गर्ने कार्य जस्तै; तालिम, अध्ययन अवलोकन आदिलाई क्षमता विकास भनेर बुझ्ने गरिन्छ । तर क्षमता विकास केवल तालिम, गोष्ठी, अन्तरक्रिया मात्र नभई यो संगठनमा आवद्ध मानिस, संस्थाको आन्तरिक तथा बाह्य व्यवस्थापन, संरचना, विधि, प्रस्तुति जस्ता पक्षहरूसँग सम्बन्धित हुन्छ र यो निरन्तर रूपमा चलिरहने प्रक्रिया हो । संस्थाले प्रभावकारी रूपमा संस्थाको उद्देश्य हासिल गर्नका लागि विद्यमान जनशक्तिको क्षमता विकास निरन्तर गर्दै जानु जरूरी हुन्छ । विद्यमान जनशक्तिको क्षमता विकासको पहिलो कार्य जनशक्तिको विद्यमान क्षमताको मूल्यांकन तथा विश्लेषण गरी त्यस अनुरूप क्षमता विकास नीति तथा योजनाको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नु हुन्छ । पूर्वखोला गाउँपालिकाको मानव संशाधन विकास योजना तयारीको लागि क्षमता विकास योजना तर्जुम दिग्दर्शन २०७६ को अनुसूचि १० लाई देहाय अनुसार प्रयोग गरिएको छ ।

तालिका २ : पूर्वखोला गाउँपालिकाको मानव संशाधन विकास योजना

यस योजनामा क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू, योजना कार्यान्वयनको लागि शाखागत मुख्य जिम्मेवारी, समयावधि, वजेट र लागत व्यहोर्ने स्रोत को विवरण खुलाईएको छ ।

पूर्वखोला गा.पा.को मानव संशाधन विकास योजना (अनुसुचि १०)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	ईकाइ	परिणाम	मुख्य जिम्मेवारी				बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८० /८१	२०८१ /८२	२०८२ /८३	२०८० /८१	२०८१/ ८२	२०८२ /८३	चालु	बाह्य	
१. निर्वाचित पदाधिकारीहरुका लागि												
वडाध्यक्ष र कार्यपालिका सदष्य र विषयगत समितिका सदष्यहरुलाई स्थानीय सरकार सञ्चालन र अन्य कानुनका विषयमा ३ दिने तालिम	पटक	२	प्रशासन	√		√	२००		२००	√		
वडावाट गरिने सिफारिस, प्रमाणीकरण, वैठक सञ्चालन, अभिलेखिकरणका विषयमा वडाअध्यक्ष र वडा सचिवहरुलाई तालिम र अनुभव आदान प्रदान	पटक	२	प्रशासन	√		√	१००		१००	√		
स्थानीय नीति, आवधिक तथा विषयगत योजना तथा विभिन्न कानुनहरुको कार्यान्वयनन विषयमा समिक्षा एवं तालिम	पटक	१	प्रशासन		√			१००		√		
दिगो विकास लक्ष्य स्थानीयकरण विषयमा अभिमुखिकरण	पटक	१	योजना	√			५०			√		
राजश्व क्षेत्र, अधिकार, आय प्रक्षेपण, र वजेट तर्जुमा सम्वन्धी प्रशिक्षण , गा.पा. सरोकारवाला सहित	पटक	२	अर्थिक प्रशासन/योजना	√	√		७५	१००		√		
अन्तरपालिका अवलोकन भ्रमण	पटक	३	प्रशासन	√	√	√	२००	२००	२५०	√		
नेर्तृत्व विकास, द्धन्द व्यवस्थापन, संस्थागत तथा समुहगत सहकार्य र समन्वय वारे तालिम	पटक	१	प्रशासन		√			१००		√		
कर्मचारी र जनप्रतिनिधिको विचमा अर्धवार्षिक प्रगति समिक्षा			प्रशासन, गा.पा	√	√	√						वजेट आवश्यकता नपर्ने
जनप्रतिनिधिहरुलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता कार्यविधि, खरिद ऐन, खर्च मापदण्ड, अपांगता परिचयपत्र, राजश्व सुधार योजना लगायतको विषयमा तालिम तथा अभिमुखिकरण			प्रशासन	√	√		५०	५०		√		
स्थानीय तह संस्थागत स्वमुल्याङन र वित्तिय सुशासन जोखिम मुल्याङन सम्वन्धी अभिमुखिकरण	पटक	१	प्रशासन	√			७५			√		
साविक जनप्रतिनिधि र हालका जन प्रतिनिधिको विचमा अनुभव र सिकाई आदान प्रदान			प्रशासन									

पूर्वखोला गा.पा.को मानव संशाधन विकास योजना (अनुसुचि १०)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	ईकाइ	परिणाम	मुख्य जिम्मेवारी				बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८० /८१	२०८१ /८२	२०८२ /८३	२०८० /८१	२०८१/ ८२	२०८२ /८३	चालु	बाह्य	
सकारात्मब सोच सम्वन्धी कार्यक्रम (कर्मचारीलाई समेत सहभागि)	पटक	१	प्रशासन		√			१५०		√		
सभासदस्यहरुलाई स्थानीय सभा सञ्चालन सम्वन्धी डेमो कार्यक्रम	पटक	१	प्रशासन	√			३५०			√		
निर्वाचित जनप्रतिनिधि संग सम्बन्धित जम्मा बजेटरु							**११००**	**७००**	**५५०**			
२ .समिति, उपसमितिहरुका लागि												
विषयगत समिति, उप समितिहरुको अधिकारक्षेत्र र काम कर्तव्यवारे अभिमुखिकरण	पटक	१	प्रशासन	√			१००			√		
विषयगत समिति, उप समितिका सदस्यहरुलाई अन्तरपालिका सिकाई भ्रमण	पटक	३	प्रशासन	√	√	√	१५०	१५०	१५०	√		
योजना तर्जुमा र प्राथमिकरण, कार्यान्वयन र अनुगमनवारे अभिमुखिकरण	पटक	१	योजना शाखा	√			१००			√		
विभिन्न कानुनहरु निर्माण र पुनरावलोकन सम्वन्धी तालिम सम्वन्धीत (कर्मचारी समेत)	पटक	२	प्रशासन	√		√	१००		१००	√		
पूर्ण खोप, सरसफाई, साक्षर, वालविवाह, घटना खर्ता, आदि विषयमा अभिमुखिकरण	पटक	१	प्रशासन र स्वास्थ्य	√			१००			√		
विषयगत समितिहरुको कार्यप्रगतिको अर्धवार्षिक समिक्षा कार्यक्रम	पटक	३	प्रशासन	√	√	√	५०	५०	५०	√		
समिति उप समिति संग सम्बन्धित जम्मा बजेटरु							**६००**	**२००**	**३००**			
३. कर्मचारीको लागि												
शिक्षा शाखामा कार्यरत कर्मचारी र शिक्षकहरुलाई सुचना प्रविधिको प्रयोग र आ.ई.एम.आई.एस सफ्टवेर प्रयोग सम्वन्धी तालिम	पटक	१	शिक्षा		√			३००		√		
कृषि र पशु सम्वन्धी कर्मचारीहरुलाई सशर्त कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्वन्धी तालिम	पटक	२	कृषि	√		√	५०		५०	√		
कर्मचारी, जनप्रतिनिधि र सरोकारवालाहरुलाई लै.स.सा.स सम्वन्धी तालिम	पटक	१	सामाजिक			√			१५०	√		
कर्मचारीलाई कार्यशर्त र जिम्मेवारी प्रदान गर्ने र यस सम्वन्धी अभिमुखिकरण	पटक	२	प्रशासन	√			१००			√		

पूर्वखोला गा.पा.को मानव संशाधन विकास योजना (अनुसुचि १०)												
क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	ईकाइ	परिणाम	मुख्य जिम्मेवारी				बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८० /८१	२०८१ /८२	२०८२ /८३	२०८० /८१	२०८१/ ८२	२०८२ /८३	चालु	बाह्य	
EMIS (Employment Management Information System) सम्वन्धी तालिम	पटक		प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	√			५०			√		
कर्मचारी र जनप्रतिनिधिलाई राष्टिय परिचयपत्र वितरण, अपांगता परिचय पत्र, सामाजिक सुरक्षा, खर्चमापदण्ड सम्वन्धी अभिमुखिकरण			प्रशासन		√			५०		√		
नतिजामा आधारित अनुगमन प्रणाली सम्वन्धी तालिम	पटक	१	योजना	√			१००			√		
प्रस्तावना लेखन, प्रतिवेदन लेखन, माइन्यूट लेखन लगायतका विषयमा प्राफेसनल तालिम	पटक	२	योजना	√		√	३००		३००	√		
कार्यालय दर्ता चलानी अभिलेखिकरण लगायतका विषयमा तालिम	पटक	१	प्रशासन			√			७५	√		
शाखागत, वडगत कार्यप्रगतिका विषयमा मासिक रुपमा छलफल र समिक्षा	पटक	३	सामाजिक	√	√	√	३०	४०	५०	√		
सुचना तथा ई गभर्नेन्स संग सम्वन्धीत देहायका विषयमा तालिम	पटक	३	आर्थिक प्रशासन/सुचना	√	√	√	३००	३००	३५०	√		एक मुस्ट वजेट
Server Management and Networking Training	पटक			√	√							
Advance GIS Training	पटक				√							
Data base Management Training	पटक			√								
Advanced Computer Training	पटक			√	√							
स्वास्थ्य सम्वन्धी विभन्न खेशायका विषयमा विभिनन तालिम	पटक	१३	स्वास्थ्य				४००	४००	४५०	√		आवश्क थप रकम विकास साझेदारवाट
• वर्थिङ सेन्टरमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारीहरुलाई एस.वि.ए तालिम	पटक			√	√							
• एम.ए, Rural Ultra Sound , X Ray तालिम	पटक			√	√	√						
• परिवार नियोजन सम्वन्धी तालिम	पटक			√								

पूर्वखोला गा.पा.को मानव संशाधन विकास योजना (अनुसुचि १०)												
क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	ईकाइ	परिणाम	मुख्य जिम्मेवारी				बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८० /८१	२०८१ /८२	२०८२ /८३	२०८० /८१	२०८१/ ८२	२०८२ /८३	चालु	बाह्य	
• STP, HPMSS, Pen (NCD), Mental Health, CBIMNCI	पटक			√	√	√						
• RH (Reproductive Health)	पटक				√							
• Nutrition (CNSI)	पटक			√	√							
• Immunization	पटक			√	√	√						
• LARC Mehtod	पटक			√								
• Basic Lab	पटक			√		√						
• TB, Leprosy, STI, Kalazar, Malaria,	पटक			√	√	√						
• Environment Sanatation	पटक			√	√	√						
सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको लागि विभिन्न विषयमा तालिम तथा अभिमुखिकरण	पटक	१	स्वास्थ्य	√			१५०			√		
कर्मचारीहरुको लागि भवन निर्माण मापदण्ड सम्वन्धी तालिम (जनप्रतिनिधिहरुलाई समेत समावेश)	पटक	२	भौतिक पुर्वाधार	√		√	१००		१००	√		
राजश्वका श्रोत पहिचान र संकलन सम्वन्धी अन्तर्कि्रया	पटक	३	आर्थिक प्रशासन	√	√	√	३०	३०	५०	√		
कर्मचारिहरुलाई सेवा प्रवेश र सेवाकालिन तालिम	पटक	३	सामाजिक	√	√	√	३००	३००	३००	√		प्रदेश सुशासन केनद्र र स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको प्राविधिक सहयोगमा
सार्वजनिक खरिद, आर्थिक कार्यविधि तथा उत्तरदायीत्व, संघीय कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, योजना सञ्चालन तथा भुक्तानि सम्वन्धी तालिमहरु	पटक	२	आर्थिक प्रशासन	√		√	५०		५०	√		
नेत्तृत्व विकास, समुह कार्य, जन सम्पर्क, सम्वादशैली र उत्प्रेरणा सम्वन्धि तालिमको	पटक	३	प्रशासन	√	√	√	१००	१००	१००	√		

पूर्वखोला गा.पा.को मानव संशाधन विकास योजना (अनुसुचि १०)												
क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	ईकाइ	परिणाम	मुख्य जिम्मेवारी				बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८० /८१	२०८१ /८२	२०८२ /८३	२०८० /८१	२०८१/ ८२	२०८२ /८३	चालु	बाह्य	
माटो परिक्षण सम्वँन्धी तालिम	पटक	१	स्वास्त्य		√			२५०		√		
वडा सचिवहरुलाई ई वैकिङ, अनलाईन पञ्जिकरण, सिफारिस, प्रमाणीकरण आदि विषयमा तालिम तथा अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रम	पटक	१	सामाजिक		√			७५		√		
ईन्जिनियरहरु/प्राविधिकहरुलाई देहायको विषयमा प्राविधिक तालिम	संख्या	९	योजना/पुर्वाधार	√	√	√	४००	५००	६००	√		आवश्यक थप रकमा विकास साझेदारवाट
कर्मचारीको लागि ईविडिङ् सम्वन्धी तालिम सञ्चालन				√								
Auto cad, 3D estimating, Costing सम्वन्धी तालिम				√								
Detail Survey सम्वन्धी तालिम				√								
Smart Road सम्वन्धी तालिम				√								
घर नक्सा पास सम्वन्धी तालिम				√								
योजनाको Software सम्वन्धी तालिम					√							
वार्षिक खरिद योजना सम्वन्धी तालिम				√								
जग्गा वर्गिकरण सम्वन्धी तालिम				√	√							
खानेपानी परिक्षण सम्वन्धी तालिम						√						
हरेक शाखाको कार्ययोजना तयारी,कार्यान्वयन अनुगमन र ब्रगति समिक्षा (हरेक महिना)				√	√	√						
कर्मचारी प्रोत्साहन (कृषि र पशु सम्वन्धी कर्मचारीहरुलाई नेपाल सरकारले तोकेको र स्थानीय तहका कर्मचारीले खाईपाई आएको तलवमान उपव्ध गराउने)			प्रशासन	√	√	√						
गुनासो व्यवस्थापन बारे वडा समिति, वडा सचिब र न्यायिक समितिलाई २ दिने प्रशिक्षण	पटक	१	प्रशासन	√				१५०		√		
कर्मचारी संग सम्वन्धित जम्मा बजेटरु							**२४६०**	**२४९५**	**२६२५**			

पूर्वखोला गा.पा.को मानव संशाधन विकास योजना (अनुसुचि १०)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	ईकाइ	परिणाम	मुख्य जिम्मेवारी				बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८० /८१	२०८१ /८२	२०८२ /८३	२०८० /८१	२०८१/ ८२	२०८२ /८३	चालु	बाह्य	
४. सेवाग्राही लक्षित क्षमता विकास कार्यक्रम												
गा.पा.का सरोकारवालाहरुलाई कर र गैर कर वारे अभिमुखिकरण	पटक	३	आर्थिक प्रशासन	√	√	√	५०	५०	५०	√		
सामुदायिक मेलमिलाप कर्ताको लागि रिफ्रेसर तालिम	पटक	३	सामाजिक/कानुन	√	√	√	१००	१००	१००	√		
फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन वारे सेवाग्राहीलाई अभिमुखिकरण	पटक	३	सामाजिक/वातावरण	√	√	√	२००	२००	२५०	√		
मिडियाक माध्यमवाट पंजिकरण र घटना दर्ता सम्वन्धी जानकारी	पटक	३	आर्थिक प्रशासन	√	√	√	५०	६०	७०	√		
कृषक तथा उद्यमिहरुलाई अवलोकन भ्रमण	पटक	३	कृषि	√	√	√	१५०	२००	२५०	√		
वालमैत्री स्नानीय शासन सम्वन्धी अभिमुखिकरण	पटक	३	सामाजिक/महिला वालवालिका	√	√	√	१००	१००	१००	√		
स्थानीय डकर्मि र सिकर्मिहरुलाई भवन निर्माण सन्वन्धी तालिम	पटक	२	पुर्वाधार	√		√	३००		३५०	√		
उपभोक्ता समिति अभिमुखिकरण तालिम	पटक	३	पुर्वाधार	√	√	√	३००	३५०	४००	√		
विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु र अभिभावकहरुलाई लक्षित तालिम	पटक	२	शिक्षा	√		√	१५०		२००	√		
स्थानीय योजना प्रकृया र असल शासनका विषयमा अभिमुखिकरया (विभिन्न सञ्जाल, समुह, समिति, क्लव लगायतका प्रतिनिधिहरुलाई)	पटक	२	योजना	√		√	१००		१५०	√		
लैगिक समता तथा सामाजिक समावृशिकरण सम्वन्धी अभिमुखिकरण (विभिन्न सञ्जाल, समुह, समिति, क्लव लगायतका प्रतिनिधिहरुलाई)	पटक	१	सामाजिक /महिला वालवाकिला			√			१००	√		
टोल विकास समितिको क्षमता विकास, आपसिक सिकाई र प्रगति समिक्षा कार्यक्रम	पटक	३	सामाजिक	√	√	√	१००	१००	१५०	√		
कृषक लक्षित तालिम (पशु तथा कृषि विकास)	पटक	३	कृषि	√	√	√	५००	६००	७००	√		

पूर्वखोला गा.पा.को मानव संशाधन विकास योजना (अनुसुचि १०)

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	ईकाइ	परिणाम	मुख्य जिम्मेवारी				बजेट			लागत व्यहोर्ने स्रोत		कैफियत
				२०८० /८१	२०८१ /८२	२०८२ /८३	२०८० /८१	२०८१/ ८२	२०८२ /८३	चालु	बाह्य	
उद्यम विकास लक्षित विभिन्न तालिमहरु	पटक	३	आर्थिक/उद्यम	√	√	√	३५०	४५०	५००	√		
सेवाग्राही लक्षित जम्मा बजेट रु							**२५००**	**२२६०**	**३४२०**			
५. साझेदारहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम												
सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास र अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रम	पटक	३	प्रशासन	√	√	√	५०	५०	७५	√		आवश्क थप रकम विकास साझेदारवाट
गा.पा. का सरोकारवाला, संघ संस्थाहरुसंग राजश्व अभिवृद्धि गर्ने सम्वन्धमा छलफल	पटक	२	प्रशासन	√	√		१००	१००		√		
स्थानीय संघ, संस्था, समुहहरुलाई अनुगमन तथा मुल्याङ्कन वारे अभिमुखिकरण	पटक	१	प्रशासन	√			१००			√		
सेवा प्रवाह र विकास निर्माण संग सम्वन्धीत अन्य कार्यालयहरु जस्तो जि.प्र.का, नापी कार्यालय, मालपोत कार्यालय आदिमा समन्वय र सुचना आदान प्रदान	पटक	२	प्रशासन	√		√	१००		१००	√		
विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरुलाई अभिमुखिकरण	पटक	२	शिक्षा	√		√	१००		१००	√		
अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वय विषयमा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, टोल विकास समिति र सरोकारवालाहरुलाई तालिम र कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन	पटक	२	प्रशासन	√	√		१००	५०		√		
दीगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानीयकरण	पटक	२	योजना			√	√	६०	७५	√		
साझेखारको क्षमता विकाससंग सम्वन्धीत जम्मा बजेट रु							**५५०**	**२६०**	**३५०**			
		जम्मा वजेट					**७२१०**	**५९१५**	**७२४५**			

३.४ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको कुल लागत तथा लागत सहभागिता विस्लेषण

क. क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको कुल लागत

संस्थागत क्षमता विकास योजना

सामान्यतया संस्थागत क्षमता विकासका लागी गा.पा.ले ब्यहोर्न सक्ने स्रोतको बिश्लेषण गर्दा निम्न अनुसार हुँन आउँने देखिन्छ ।

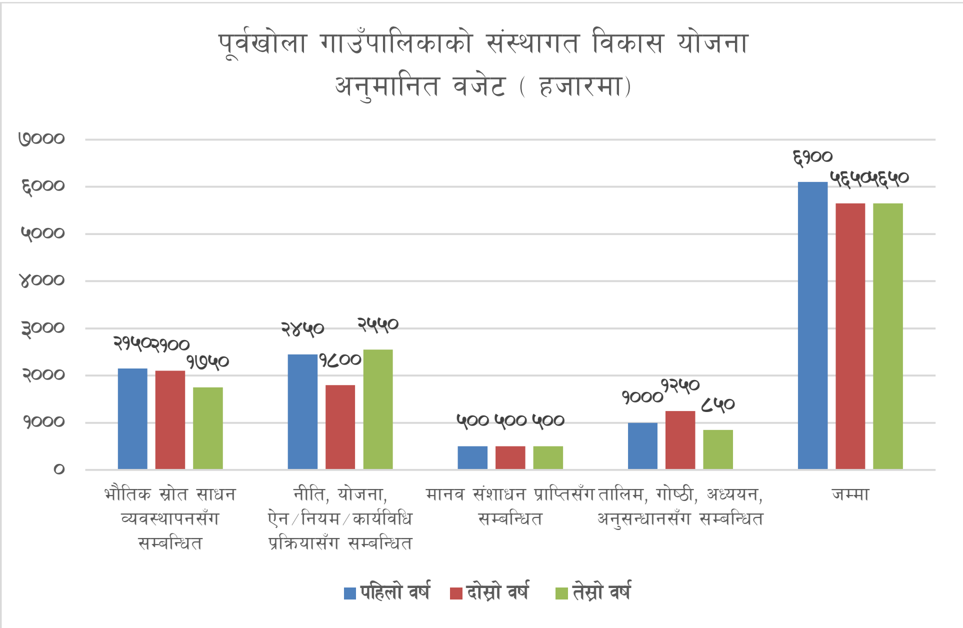

संस्थागत क्षमता विकासको खर्च साराँस

क.सं	विषय क्षेत्र	जम्मा लागत रु हजारमा		
		पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेश्रो वर्ष
१	भौतिक स्रोत साधन व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित	२१५०	२१००	१७५०
२	नीति, योजना, ऐन/नियम/कार्यविधि प्रक्रियासँग सम्बन्धित	२४५०	१८००	२५५०
३	मानव संशाधन प्राप्तिसँग सम्बन्धित	५००	५००	५००
४	तालिम, गोष्ठी, अध्ययन, अनुसन्धानसँग सम्बन्धित	१००	१२५०	८५०

	जम्मा	**६५००**	**५६५०**	**५६५०**

पूर्वखोला गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास अन्तर्गत माथि उल्लेखित चार शिर्षकहरुको वजेट अनुमान जोड गर्दा पहिलो वर्षमा रु. ६५००००० , दोश्रो वर्षमा रु ५६५०००० र तेश्रो वर्षमा रु. ५६५०००० को वजेट अनुमान गरिएको छ । यसरी संस्थागत क्षमता विकास शिर्षकमा ३ वर्षको जम्मा वजेट रु.१७४००००० को अनुमान छ ।

मानव संसाधन विकासको विकास योजना

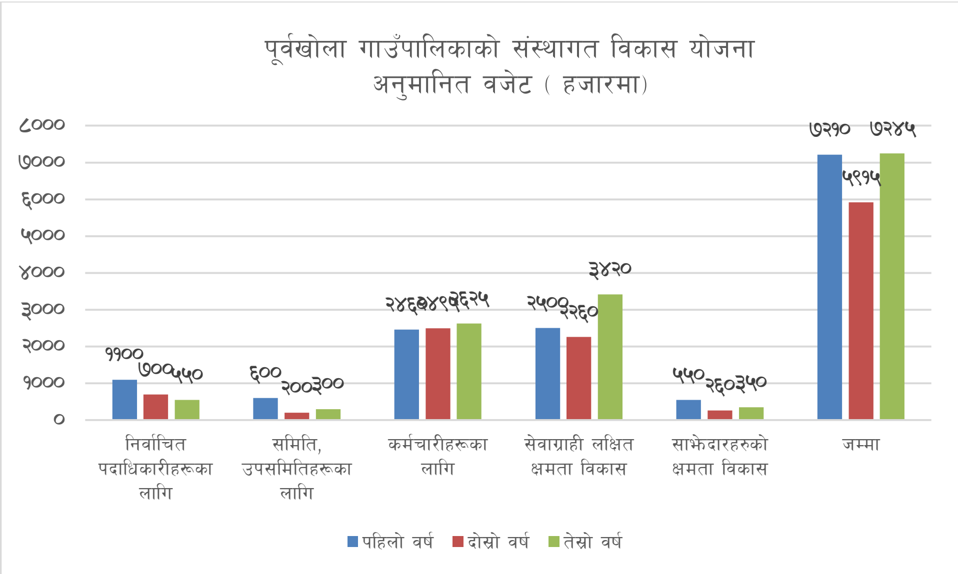

	विषय क्षेत्र	जम्मा लागत रु हजारमा		
		पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेश्रो वर्ष
१	निर्वाचित पदाधिकारीहरूका लागि	११००	७००	५५०
२	समिति, उपसमितिहरूका लागि	६००	२००	३००
३	कर्मचारीहरूका लागि	२४६०	२४९५	२६२५
४	सेवाग्राही लक्षित क्षमता विकास	२५००	२२६०	३४२०
	साझेदारहरुको क्षमता विकास	५५०	२६०	३५०
	जम्मा	**७२१०**	**५९१५**	**७२४५**

यसैगरी मानव संसाधन विकासको खर्च सारासँलाई विस्लेषण गर्दा उल्लेखित पांच शिर्षकहरुको वजेट अनुमान जोड गर्दा पहिलो वर्षमा रु. ७२१०००० , दोश्रो वर्षमा रु ५९१५००० र तेश्रो वर्षमा रु. ७२४५००० को वजेट

अनुमान गरिएको छ । यसरी ३ वर्षको मानव संसाधन विकासको क्षेत्रमा जम्मा वजेट रु. २०३७०००० को अनुमान छ ।

क्षमता विकास योजनाको संस्थागत विकास र मानव संशाधन विकास गरि कुल वजेट विस्लेषण गर्दा पहिलो वर्षमा रु. १३७१०००० छ भने दोस्रो वर्षमा ११६६५००० र तेस्रो वर्षमा रु.१२८९५००० रहेको छ । यसरी ३ वर्षको क्षमता विकास योजनाको कुल वजेट रु.३८१७०००० अनुमान गरिएको छ ।

ख. क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको लागत सहभागिता विस्लेषण

पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको लागि गाउँपालिकाको स्रोत वाहेक अन्य विभिन्न संध संस्थाहरुको लागत सहभागितको अपेक्षा गरिएको छ । यस अन्तर्गत यस गाउँपालिकाको मुख्य विकास साझेदार हेफर ईन्टरनेसनललाई लिईएको छ । यसैगरी प्रदेश सुशासन केन्द्र, नेपालगञ्ज, प्रदेश सरकारका विषयगत मन्त्रालयहरु, सिटिईभिटि तथा अन्य संघ संस्थाहरुवाट लागत सहभागिता हुने अपेक्षा गरिएको छ । लागत सहभागिताको लागि आवश्यक वजेट माथिको वजेट योजनामा नै उल्लेख गरिएका छ । लागत सहभागिताको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

विषय क्षेत्र	लागत सहभागिता रु.हजारमा			जम्मा
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	
संस्थागत विकास	१२५०	५०	५०	१३५०
मानव संशाधन विकास	१००	१००		२००
जम्मा	१३५०	१५०	५०	१५५०

परिच्छेद ४
क्षमता विकासको समग्र लेखा जोखा
(अनुसूचिको प्रयोग)

यस खण्डमा पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयार गर्नका लागि क्षमता विकास योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७६ को आवश्यक अनुसूचाी फारमहरु भरी सोही वमोजिम प्राप्त सूचनाका आधारमा सवल र दुर्लव पक्षका साथै अवसर र सम्भावनाको लेखाजोखा र विस्लेषण गरिनुका साथै दिग्दर्शनले निर्दिस्ट गरेका अनुसूचीका आधारमा तोकिएका क्षमता विकासका सम्पुर्ण क्षेत्रहरुलाई समेटी पांच मूलभुत आधार स्तम्भहरु क्रमशः आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, भौतिक पूर्वाधार, वन वातावरण र विपद् व्यवस्थापन र संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासनका लागि आवश्यक व्यवस्थापकिय संयत्र वारेमा अध्ययन विस्लेषण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । यसरी सवै पक्षहरुको विस्लेषण पश्चात क्षमता विकास योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७६ अनुसार गाउँपालिकाको क्षमता विकासलाई संस्थागत र मानव संशाधन क्षमता विकास गरी दुई आयाममा बिभाजन गरि सोहि अनुकुलका प्रकृयाबाट क्षमता योजना निर्माण तर्जुमा गरिएको छ ।

४.१ पूर्वखोला गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास लेखाजोखाः
क्षमता विकास योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७६ को अनुसूचि १ अनुसार गाउँपालिकामा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरि आवश्यक प्रारम्भिक सुचनाहरु संकलन गरि गाउँपालिका समक्ष प्रारम्भिक प्रतिवेदन पेश गरिएको थियो । तत् पश्चान अनुसूचि २, ३, ४, ५ र ६ अनुसार गा.पा. संस्थागत क्षमता (सञ्चालन व्यवस्थापन) लेखाजोखा, संस्थागत क्षमता (नेतृत्व तह) लेखाजोखा र आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकास आवश्यकताको लेखाजोखा गरिएको छ । यहि लेखाजोखालाई आधार मानेर संस्थागत क्षमत विकास योजना (अगाडिको परिच्छेद ३ मा) को सारसंक्षेप राखिएको छ ।

अनुसूचि र विस्लेषण तालिकाहरु

(अनुसूची २)

पूर्वखोला गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता (सञ्चालन व्यवस्थापन) लेखाजोखा

तालिका १: स्थानीय सरकारको संस्थागत क्षमता (सञ्चालन व्यवस्थापन) लेखाजोखा संक्षिप्त बिबरण

१.आर्थिक विकास: कृषि, उद्योग तथा वाणिज्य, पर्यटन, सहकारी, वित्तीय क्षेत्र (संघीय ऐनको थप व्यवस्था: घरेलु तथा साना उद्योग समेत)

२.सामाजिक विकास: शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण ।

३. भौतिक पूर्वाधार: सडक तथा पुल, झोलुङ्गे पुल, सिंचाइ, भवन तथा शहरी विकास, ऊर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत्, वैकल्पिक ऊर्जा, सञ्चार

४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन: वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, फोहरमैला व्यवस्थापन, जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
आर्थिक विकास	**(क) विकास व्यवस्थापन**			
	विषयक्षेत्रगत विकास आवधिक/गुरू योजना तथा नीति नियमहरू	योजना शाखा/प्रशासन शाखा	आवधिक योजना निर्माणको क्रममा रहेको, बार्षिक योजना अनुसार काम भएको । गा.पा.को पार्श्वचित्र तयार नभएको ।	समग्र गा.पा.को आवधिक विकास योजना, सडक गुरु योजना, खरिद योजना, पार्श्वचित्र, मध्यकालिन खर्च योजना, भु उपयोग योजना, आर्थिक विकास योजना, राजश्व योजना, शिक्षा योजना, कृषि योजना निर्माणका लागी तालिम आवश्यक भएको

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	समावेशी विकास नीति (लैङ्गिक, बालबालिका, सीमान्तीकृत वर्ग, गरीबमुखी विकास)	सामाजिक विकास शाखा/ महिला वालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाइ	लक्षित वर्गको विकासका लागी स्रोत साधन र जनशक्तिको अभावका कारण, लक्षित वर्गको कार्यविधि तयार नभएको	आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन र विभिन्न नीति नियमहरुको बारेमा अभिमुखीकरण, आय आर्जन तथा शिपमुलक तालिमहरु संचालन लक्षित वर्गको कार्यविधि तयारी लक्षित वर्गको कार्यविधि तयारी गर्नु पर्ने, लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षण, लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशिकरण वजेट परिक्षण, लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशिकरण वजेट परिक्षण मुलप्रावहिकरण तालिम सञ्चालन
	वातावरण, जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन नीति	पुर्वाधार विकास/ प्राविधिक शाखा	जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन नीति निर्माण गर्न आवश्यक	मर्गादर्शक निर्देशिकाहरुको उपलब्धता र विज्ञहरुबाट तालिमको व्यवस्थापन, विपद योजना तयारी , टोल विकास संस्था एवं वडा स्तरीय विपत समितिहरुलाई विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी तालिम
	वार्षिक योजना तर्जुमा	गाउँसभा / गाउँपालिका/ वडा समिति	नागरिकहरुलाई योजना तर्जुमा बारे पुर्ण जानकारी नभएकाले	वडा तहै सम्म योजना तर्जुमामा सहभागी हुने सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गरिनुपर्ने नीति अनुसार योजना तथा कार्यक्रम तय गर्नु पर्ने
	दिगो विकास लक्ष्यको स्थानीयकरण	गा.पा. र विषयगत शाखा सबै	दिगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानियकरणको लागि का लागि	दिगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानियकरणको लागि का लागि नीति योजना तथा कार्ययोजना बनाउनु पर्ने

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
			नीति योजना तथा कार्ययोजना नवनेको	यस कार्ययोजनाको कार्यान्वयन अवस्था अनुगमन र समिक्षा गर्नु पर्ने (कर्मचारी स्तर र कार्यपालिकामा)
	वार्षिक योजना कार्यान्वयन	योजना शाखा तथा बिषयगत शाखा	जनसहभागिता जुटाउन गाह्रो भैरहने	जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता विकासका साथै नागरीकहरुलाई योजनाको अपनत्वका लागी जनचेतनाका साथै अभिमुखिकरणको आवश्यकता भएको योजनामा सहभागिता, गुणस्तर र पारदर्शिता सम्वन्धमा क्षमता विकास
	मर्मत सम्भार व्यवस्थापन	गा.पा, उपभोक्ता समिति	उपभोक्ता समितिलाई जिम्मेवारी र योजनाको स्वामित्व सम्वन्धमा क्षमता विकास आवश्यक	सचेतनामूलक कार्यक्रम मार्फत योजना अपनत्व लिन सक्षम बनाउनुपर्ने मर्मत संभाव समितिलाई जिम्मेवार वनाउने , मर्मत संभार कोषको व्यवस्था गर्ने
	अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रणाली तथा प्रतिवेदन प्रणाली	योजना शाखा /प्रशासन शाखा	योजना अनुगमनका लागि प्राविधकि ज्ञान तथा वजार अनुगमन तथा अन्य विभिन्न क्षेत्रको अनुगमनका लागी स्रोत र मानवीय साधनको समस्या भएको	योजनामा प्राविधकि ज्ञान हुनका लागी तालिम / नागरिक सचेतनाको आवश्यकता जन प्रतिनिधि र कर्मचारीको लागि नतिजामुलक अनुगमन प्रणाली सम्वन्धी तालिम अनुगमनवाट आएका पृष्ठपोषण उपर कार्यपालिकामा समिक्षा र सुझावहरुको कार्यान्वयन र आवश्यक निर्णय

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
				वडाअध्यक्ष, गा.पा.को अनुगमन समिति र प्राविधिकहरुलाई समय समयमा तालिम
	(ख) संस्थागत संगठन रसंरचना व्यवस्थापन			
	कर्मचारी संगठन र संरचना तथा कार्यविभाजन	प्रशासन शाखा	संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरिएको तर संघीय कानुनको कारण कर्मचारी भर्ना प्रकृयामा समस्या जनशक्तिको कमी / प्राविधिका क्षमताको अभाव	संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरि रिक्त दरवन्दी पूर्ति गर्नुपर्ने । प्राविधिक पदका कर्मचारी स्रोत सीमालाई विचार गरिकन नियमपुर्वक करारमा नियुक्च गर्ने
	आन्तरिक सञ्चार	सुचना प्रविधि शाखा	इन्टरनेट र प्रविधि भरपर्दो नभएको, वडा तह सम्म उच्च गतिको ईन्टरनेट जडान र सञ्चालन हुनु पर्ने	प्राविधिका ज्ञान तथा आन्तरिक संचारका लागी प्रशिक्षण र भरपर्दो प्रविधि आवश्यक भएको भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्थापन
	कर्मचारीहरूको आचार संहिता	प्रशासन शाखा	स्थानीय सेवा ऐन नवनेकाले संघिय कानुन अनुसारको आचारसहिता लागू भएको	कर्मचारी आचार संहिता तयारी गरि कार्यान्वयन गर्ने
	कर्मचारीको कार्यविवरण र कार्यसम्पादन मूल्यांकन	प्रशासन शाखा	कार्यविवरण नभएकोले नतिजामा आधारित का स मु हुन नसकेको	कर्मचारीहरूको आचार संहिता तयार गर्ने कर्मचारी प्रोत्साहन व्यवस्था गर्ने संगठन व्यवस्थापन सर्वेक्षण र कर्मचारीको कार्य विभाजन नियमावलि अनुसारकमे कर्मचारीको

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
				कार्यविवरण तयार गरि उपलव्ध गराउने र कार्यसम्पादन मूल्यांकन र यस सम्वन्धमा विज्ञहरवाट तालिम प्रदान गर्ने ।
	(ग) वित्तीय व्यवस्थापन			
	बजेट र आम्दानी तथा खर्च प्रणाली	कार्यक्रम तथा बजेट शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	सेवामा भएका कर्मचारीलाई तालिम समेतको व्यवस्था नभएको	कर्मचारीलाई बजेट तर्जुमा तथा लेखा सम्वन्धी सफ्टवेयरका तालिमहरु आवश्यक
	खरिद प्रणाली	जिन्सी शाखा तथा योजना शाखा	खरिद गुरुयोजनाले तयारी सम्वन्धी तालिम	खरिद इकाइ प्रमुख लगायत खरिद सम्बन्धि तालिम खरिद सफ्टवेयर सम्वन्धी प्राविधिक तालिम
	सम्पत्ति व्यवस्थापन	जिन्सी शाखा	जिन्सी सफ्टवेरको प्रयोग सम्वन्धी तालिम	सफ्टवेरको तालिमा तथा भौतिक पुर्वाधार विकासमा ध्यान पुर्याउनु पर्ने
	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र लेखा परिक्षण	आलेप शाखा मलेप	आन्तरिक नियमन्त्रण सम्वन्धी तालिम	सेवा सम्वन्धी कम्तीमा एउटा तालिम/अभिमुखिकरण वा प्रशिक्षण आवश्यक भएको गा.पा. को आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली तयारी (संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको नमुना कानुनको आधारमा)
	प्रतिवेदन प्रणाली	प्रशासन र सवै शाखा र ईकाईहरु	शाखा तथा ईकाइहरुवाट कार्ययोजना तयार र कार्यान्वयमा कमिकमजोरी	कर्मचारीहरुलाई कार्ययोजना तयारी र कार्यान्वयन, प्रतिवेदन तयारी सम्वन्धी तालिम

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	(घ) सूचना व्यवस्थापन			
	अभिलेख व्यवस्थापन	सुचना प्रविधि शाखा	बिद्युतिय शासन अनुरुप अभिलेख प्रभावकारी हुनु पर्ने	आइ टि बेस तालिम तथा भरपर्दो इन्टरनेट भौतिक पुर्वाधार व्यवस्थापन , दराजको व्यवस्थापन, फाईल व्यवस्थापन सम्वन्धी तालिम वडास्तरसम्म कम्प्युटर, ल्यापटपको व्यवस्था अभिलेख व्यवस्थापन सम्वन्धी सफ्टवेर खरिद
	सूचना प्रविधिको उपयोग	सुचना प्रविधि शाखा	जनशक्ति अभाव / ज्ञान सिपको समस्या	प्रविधि प्रयोग संम्वन्धी तालिम / कर्मचारीको क्षमता अभिवृदि गर्नुपर्ने विभिन्न एप्सको प्रयोग सम्वन्धी तालिम ई गभर्नेन्स कार्यविधि निर्माण सेवा ग्राहिलाई पनि सुचना प्रविधिको प्रयोग सम्वन्धमा विभिन्न माध्यमवाट सचेतना
	(ङ) सुशासन			
	जनसहभागिता (नितिगत तह र कार्यान्वयन तह) योजना चक्र, समावेशी, सरोकारवाला	प्रशासन तथा योजना शाखा/वडा कार्यालय/उपभोक्ता समिति	योजना कार्यन्वयन तहमा जनसहभागिता न्युन हुंदै गएको	योजना अपनत्वको लागी नागरिक चेतनाका साथै उपभोक्ता समितिहरुलाइ विकास सम्वन्धी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	पारदर्शिता तथा सूचना प्रवाह	गा.पा/वडा/सबै शाखा	सहभागिता मुलक निर्णय पूर्ण नहुने । सुचना प्रविधिको पुर्णतया प्रयोग हुन नसकेको	सुचना प्रविधिका बारेमा जनचेता तथा प्रयोग सम्वन्धमा अभिमुखिकरण गर्नुपर्ने /सुचनाको हक बारे नागरिकलाई सचेतना गर्नुपर्ने
	जवाफदेहिता र गुनासो व्यवस्थापन	प्रशासन शाखा/कार्यालय प्रमुख	गुनासो व्यवस्थापनका गुनासो पेटिकाको प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन नभएको	गुनासो गर्ने सम्वन्धमा सबै जसो नागरिकहरु अन्योल भएकोले समग्र अभिमुखिकरण आवश्यक भएको विभिन्न सञ्चार माध्यमवाट प्रचार प्रचार
	(च) समन्वय र सहकार्य			
	संघीय निकायहरू तथा प्रदेश सरकार	प्रशासन/योजना/सुचना प्रविधि शाखा	अन्तर सरकार समन्वयमा प्रभावकारीता	संघ तथा प्रदेश कार्यालयहरु र स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्यका लागी वेलाबेलामा गोष्ठि तथा सेमिनार र वार्षिक योजना समिक्षा जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुनु पर्ने प्रदेशवाट छनोट हुने योजना सम्वन्धमा पालिका स्तरमा छलफल हुनु पर्ने, प्रदेश सरकारका प्रतिनिधि र स्थानीय तहका प्रतिनिधि विचमा सम्वाद हुन पर्ने
	सम्बन्धित कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू	विषयगत सबै शाखा	कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुका सरोकारवालाहरु समन्वय गर्दागर्दै पनि कार्यक्रम सञ्चालनमा ढिलो गर्ने	सरोकारवालाहरुका लाागी वेलाबेलामा अन्तरक्रिया गर्नुपर्ने
	गैसस तथा समुदायमा आधारित	प्रशासन शाखा/ छुट्टै शाखा नभएको	गै स स हरु पालिकासंगको प्रभावकारी समन्वय	पालिकाबाट समन्वयकारी नीति निर्माण हुनुका साथै संघसस्थालाई गा.पा.मा समन्वयको आधार बनाउनु

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	संस्थाहरू			पर्ने र यस सम्वन्धी उउटा फोकल शाखा वा डेक्स खडा हुनु पर्ने
	निजी क्षेत्र	योजना शाखा तथा सहकारी शाखा	निजी क्षेत्रलाइ उचित परिचालन गर्न नसकिएको	नागरिक जागरुकताका साथै नीजि क्षेत्रसंग समन्वय गर्न आवश्यक नीति तथा नियमहरु र तालिमहरु आयेजना गर्नु पर्ने उद्योग वाणिज्य संघ, व्यापरिक समुहसंग छलफल र राजश्व वृद्धिमा सहकार्य गर्ने
	अन्तर स्थानीय सरकार	गाउँकार्यपालिका	प्रर्याप्त कानुन र अन्तर पालिका व्यय सम्वन्धी कानुन र नीतिगत समस्या	अन्तरपालिका तर्फका कानुन तथा नीतिहरुको छाता कानुन बाट आवश्यक नीति निर्माण गनुपर्ने
	अन्तर विभाग वा महाशाखा वा शाखा			
सामाजिक विकास	**क्षमता विकास क्षेत्र**	**भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा सहित**	**कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय**	**क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)**
	(क) (क) मानव संसाधन विकास			
	विषय क्षेत्रगत नीति नियमहरू	प्रशासन शाखा	संघ प्रदेश सरकारले विभिन्न विषयगत	प्रदेशले कानुन निर्माण गर्नु पर्ने , गापामा कानुन संग सम्वन्धीत जनशक्तिको अभाव भएकाले त्यसको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	समावेशी विकास नीति (लैंङ्गिक, बालबालिका, सीमान्तीकृत वर्ग, गरीबमुखी विकास)	सामाजिक विकास शाखा/वडाहरु /महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाई	गरिव पहिचानको उचित आधार नभएको/ सबै वर्गका लागी पर्याप्त वजेट, स्रोत साधनको कमी	लक्षित वर्गको विकासका लागी स्रोतसाधनमा वृदि हुनुपर्ने, गरिवि नक्साङ्कन गरिनु पर्ने
	वार्षिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	गाउँसभा / गा.पा./ वडा समिति	नागरिकहरुलाई योजना तर्जुमा बारे पुर्ण जानकारी नभएकाले योजना चक्र प्रभावित भएको, जनसहभागिता कम हुँदै गएको	वडा तहै सम्म योजना तर्जुमामा सहभागी हुने सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गरिनुपर्ने
	(ख) संस्थागत क्षमता विकास			
	सेवा पहिचान र सेवा प्रवाहको लागी कर्मचारीको क्षमता विकास	प्रशासन शाखा	सेवा प्रवाहमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग सम्वन्धमा कर्मचारीको क्षमता विकास	कर्मचारीका लागी सेवा प्रवेश तालिम र सेवाकालीन तालिमका साथै पुनर्ताजकी तालिम आवश्यक भएको
	(ग) सेवा प्रवाह मापदण्ड निर्धारण			
	कार्यक्रम, बजेट र खर्च प्रणाली	बजेट र आम्दानी तथा खर्च प्रणाली	कार्यक्रम तथा बजेट शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	सेवामा भएका कर्मचारीलाई तालिम समेतको व्यवस्था नभएको
	सार्वजनिक खरिद प्रणाली	जिन्सी शाखा तथा योजना शाखा	खरिद गुरुयोजा सम्वन्धी तलिम, समिक्षा	एकिकृत खरिद गुरुयोजना निर्माणको लागि तालिम
	सम्पत्ति व्यवस्थापन	सम्पत्ति व्यवस्थापन	जिन्सी शाखा साघुरो कार्यकक्ष	भौतिक सम्पत्तिको लेखाजोखा, लिलामि प्रकृया र अभिलेखिकरण सम्वन्धी तालिम

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	सेवाको गुणस्तर सुनिश्चितता	प्राविधिक/ प्रशासन शाखा	सेवाको मापदण्ड वनेता पनि आवश्यक विषयवस्तुहरु नसमेटेको	गा.पा. बाट प्रवाह हुने सम्पूण सेवाहरुको गुणस्तर मापदण्ड निर्धारण हुनुपर्ने
	आन्तरिक नियन्त्रण र लेखा परिक्षण	आलेप शाखा	आ.ले.प.कर्मचारी रिक्त	कर्मचारीको पदपुर्ति
	(ङ) राजश्व परिचालन र वित्तीय अनुशासन			
	जनसहभागिता (नितिगत तह र कार्यान्वयन तह) योजना चक्र, समावेशी, सरोकारवाला	प्रशासन तथा योजना शाखा/वडा कार्यालय/उपभोक्ता समिति	योजना कार्यन्वयन तहमा जनसहभागिता कम हुँदै गएको	योजना अपनत्वको लागी नागरिक चेतनाका साथै उपभोक्ता समितिहरुलाइ विकास सम्वन्धी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने
	पारदर्शिता तथा सूचना प्रवाह	गा.पा/वडा/सबै शाखा	। सुचना प्रविधिको पुर्णतया प्रयोग हुन नसकेको	सुचना प्रविधिका बारेमा जनचेता तथा प्रयोग सम्वन्धमा अभिमुखिकरण गर्नुपर्ने /सुचनाको हक बारे नागरिक सचेतना गर्नुपर्ने सामाजिक जवाफदेहिताका औजारहरुको प्रयोग
	जवाफदेहिता र गुनासो व्यवस्थापन	प्रशासन शाखा/कार्यालय प्रमुख	गुनासो व्यवस्थापनका	गुनासो गर्ने सम्वन्धमा सबै जसो नागरिकहरु अन्योल भएकोले समग्र अभिमुखिकरण आवश्यक भएको गुनासो व्यवस्थापनमा सुचना प्रविधिको प्रयोग
	(च) समन्वय र सहकार्य			

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	संघीय निकायहरू तथा प्रदेश सरकार	प्रशासन/योजना/सुचना प्रविधि शाखा	अन्तर सरकार समन्वय योजनाहरुमा दोहोरोपना संघीय कार्यक्रमको विषयमा जानकारी कम	संघ तथा प्रदेश कार्यालयहरु र स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्यका लागी वेलाबेलामा गोष्ठी तथा सेमिनार र वार्षिक योजना समिक्षा जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुनु पर्ने
	सम्बन्धीत कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू	विषयगत सबै शाखा	कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुका सरोकारवालाहरु समन्वय गर्दागर्दै पनि कार्यक्रम सञ्चालनमा ढिलो गर्ने	सरोकारवालाहरुका लाागी वेलाबेलामा अन्तरक्रिया गर्नुपर्ने
	गैसस तथा समुदायमा आधारित संस्थाहरू	प्रशासन शाखा/ छुट्टै शाखा नभएको	गै स स हरु पालिकासंगको समन्वयमा कमि	पालिकाबाट समन्वयकारी नीति निर्माण हुनुका साथै संघसस्थालाइ गा.पा.मा समन्वयको आधार बनाउनु पर्ने, सामुदायिक सचेतना र क्षमता विकासमा यि संस्थाहरुसंग सहकार्य
	निजी क्षेत्र	योजना शाखा तथा सहकारी शाखा	निजी क्षेत्रलाइ उचित परिचालन गर्न नसकिएको	नागरिक जागरुकताका साथै नीजि क्षेत्रसंग समन्वय गर्न आवश्यक नीति तथा नियमहरु र तालिमहरु आयोजना गर्नु पर्ने नीजि क्षेत्रवाट आवश्यक समितिहरु तयार र राजश्वको परिचालन प्रभावकारी कार्यान्वयन
	अन्तर स्थानीय सरकार	गाउँपालिका	प्रर्याप्त कानुन र अन्तर पालिका साझेदारी सम्वन्धी कानुन र नीतिगत समस्या	अन्तरपालिका तर्फका कानुन तथा नीतिहरुको छाता कानुन बाट आवश्यक नीति निर्माण गर्नुपर्ने

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
				विकास निर्माण र सेवप्रवाह सम्वन्धी साझा सवालहस्मा अन्तरपालिकाको विचमा एकिकृत योजना तय र कार्यान्वयन र समिक्षा
भौतिक पुर्वाधार	**क्षमता विकास क्षेत्र**	**भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा सहित**	**कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय**	**क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)**
	(क) **(क) मानव संसाधन विकास**			
	विषय क्षेत्रगत नीति नियमहरू	प्रशासन शाखा	अन्तर सरकार समन्वय योजनाहरुमा दोहोरोपना संघीय कार्यकमको विषयमा जानकारी कम	संघ तथा प्रदेश कार्यालयहरु र स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्यका लागी वेलाबेलामा गोष्ठी तथा सेमिनार र वार्षिक योजना समिक्षा जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुनु पर्ने
	समावेशी विकास नीति (लैंङ्गिक, बालबालिका, सीमान्तीकृत वर्ग, गरीबमुखी विकास)	सामाजिक विकास शाखा/वडाहरु /महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाई	गरिव नक्सुङ्न र पहिचानको	गरिव पहीचानको उपर्युक्त आधार हुनुपर्ने, लक्षित वर्गको विकासका लागी स्रोतसाधनमा वृदि हुनुपर्ने
	वार्षिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	गाउँसभा / गा.पा/ वडा समिति	नागरिकहरुलाई योजना तर्जुमा बारे पुर्ण जानकारी नभएकाले योजना चक्र प्रभावित भएको, जनसहभागिता जुटाउन गाह्रो	वडा तहै सम्म योजना तर्जुमामा सहभागी हुने सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गरिनुपर्ने
	(ख) संस्थागत क्षमता विकास			

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	सेवा पहिचान र सेवा प्रवाहको लागी कर्मचारीको क्षमता विकास	प्रशासन शाखा	गुणस्तरिय सेवा प्रवाह आवश्यक आधुनिक प्रविधिको प्रयोग वढाउनु पर्ने	कर्मचारीका लागी सेवा प्रवेश तालिम र सेवाकालीन तालिमका साथै पुनर्ताजकी तालिम आवश्यक भएका मागमा आधारीत तालिम सञ्चालन कर्मचारीको क्षमता विकासको लागि यथेस्थ वजेट विनियोजन कर्मचारीहरुलाई उत्प्रेरणा, समुहकार्य र सकरात्मक सोच सम्वन्धी तालिमहरु सञ्चालन
	(ग) सेवा प्रवाह मापदण्ड निर्धारण			
	कार्यक्रम, बजेट र खर्च प्रणाली	बजेट र आम्दानी तथा खर्च प्रणाली	आर्थिक प्रशासन शाखा	सेवामा भएका कर्मचारीलाई तालिम
	सार्वजनिक खरिद प्रणाली	जिन्सी शाखा तथा योजना शाखा	खरिद गुरुयोजना समवन्धी तालिम	खरिद गुरुयोजना निर्माणको लागि तालिम भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था
	सम्पत्ति व्यवस्थापन	सम्पत्ति व्यवस्थापन	जिन्सी शाखा	सम्पत्तिको लेखाजोखा , अभिलेखिकरण , कागजातहरुको सुरक्षा प्रवन्ध
	सेवाको गुणस्तर सुनिश्चितता	प्राविधिक/ प्रशासन शाखा	सेवा प्रवाह सम्वन्धी मापदण्ड नबनेको	गा.पा. बाट प्रवाह हुने सम्पूण सेवाहरुको गुणस्तर मापदण्ड निर्धारण हुनुपर्ने
	आन्तरिक नियन्त्रण र लेखा परिक्षण	आलेप शाखा	आ.ले.प कर्मचारी रिक्त	कर्मचारीको लागि पहल

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
				क्षमता विकास
	(ङ) राजश्व परिचालन र वित्तीय अनुशासन			
	जनसहभागिता (नितिगत तह र कार्यान्वयन तह) योजना चक्र, समावेशी, सरोकारवाला	प्रशासन तथा योजना शाखा/वडा कार्यालय/उपभोक्ता समिति	योजना कार्यन्वयन तहमा जनसहभागिता न्यून हुँदै	योजना अपनत्वको लागी नागरिक चेतनाका साथै उपभोक्ता समितिहरुलाइ विकास सम्वन्धी तालिमा सञ्चालन गर्नुपर्ने
	पारदर्शिता तथा सूचना प्रवाह	गा.पा/वडा/सबै शाखा	सुचना प्रविधिको पुर्णतया प्रयोग हुन नसकेको /योजनाको सार्वजनिक परिक्षण गरिकाले पारदर्शिता कायम भएको	सुचना प्रविधिका बारेमा जनचेता तथा प्रयोग सम्वन्धमा अभिमुखिकरण गर्नुपर्ने /सुचनाको हक बारे नागरिक सचेतना गर्नुपर्ने सामाजिक जवाफदेहिताका औजारहरुको प्रयोग
	जवाफदेहिता र गुनासो व्यवस्थापन	प्रशासन शाखा/कार्यालय प्रमुख	गुनासो व्यवस्थापनका लागी पेटिका राखिएको तर कुनै गुनासो नपर्ने गरेको	गुनासो गर्ने सम्वन्धमा सबै जसो नागरिकहरु अन्योल भएकोले समग्र अभिमुखिकरण आवश्यक भएको
	(च) समन्वय र सहकार्य			
	संघीय निकायहरू तथा प्रदेश सरकार	प्रशासन/योजना/सुचना प्रविधि शाखा	अन्तर सरकार समन्वय	संघ तथा प्रदेश कार्यालयहरु र स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्यका लागी वेलाबेलामा गोष्ठि तथा

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
				सेमिनार र वार्षिक योजना समिक्षा जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुनु पर्ने
	सम्बन्धित कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू	विषयगत सबै शाखा	कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुका सरोकारवालाहरु समन्वय गर्दागर्दै पनि कार्यक्रम सञ्चालनमा ढिलो गर्ने	सरोकारवालाहरुका लाागी वेलाबेलामा अन्तरक्रिया गर्नुपर्ने कार्ययोजनाको तयारी र कार्यान्वयन
	गैसस तथा समुदायमा आधारित संस्थाहरू	प्रशासन शाखा/ छुट्टै शाखा नभएको	गै स स हरु को पालिकासंग प्रभावकारी समन्वयन आवश्यक	पालिकाबाट समन्वयकारी नीति निर्माण हुनुका साथै संघसस्थालाई गा.पामा समन्वयको आधार बनाउनु पर्ने
	निजी क्षेत्र	योजना शाखा	निजी क्षेत्रलाइ उचित परिचालन गर्न नसकिएको	नागरिक जागरुकताका साथै नीजि क्षेत्रसंग समन्वय गर्न आवश्यक नीति तथा नियमहरु, अन्तरक्रिया र तालिमहरु आयेजना गर्नु पर्ने
	अन्तर स्थानीय सरकार	गाउँकार्यपालिका	प्रर्याप्त कानुन र अन्तर पालिका साझेदारी सम्वन्धी कानुन र नीतिगत समस्या	अन्तरक्रिया र छलफल
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	**क्षमता विकास क्षेत्र**	**भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा सहित**	**कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय**	**क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)**
	(क) (क) **मानव संसाधन विकास**			

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	विषय क्षेत्रगत नीति नियमहरू	प्रशासन शाखा	संघ प्रदेशले छाता ऐन कानुन निर्माण नगरेकाले विषयगत नीतिनिर्माणमा समस्या	प्रदेशले कानुन निर्माण गर्नु पर्ने, गापामा कानुन संग सम्वन्धीत जनशक्तिको अभाव भएकाले त्यसको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
	समावेशी विकास नीति (लैङ्गिक, बालबालिका, सीमान्तीकृत वर्ग, गरीबमुखी विकास)	सामाजिक विकास शाखा/वडाहरु /महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाई	गरिव पहिचानको उचित आधार नभएका	गरिव पहीचानको उपर्युक्त आधार हुनुपर्ने, लक्षित वर्गको विकासका लागी स्रोतसाधनमा वृदि हुनुपर्ने
	वार्षिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	गाउँसभा / गा.पा./ वडा समिति	नागरिकहरुलाई योजना तर्जुमा बारे पुर्ण जानकारी नभएकाले योजना चक्र प्रभावित भएको, जनसहभागिता जुटाउन गाह्रो	वडा तहै सम्म योजना तर्जुमामा सहभागी हुने सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गरिनुपर्ने
	(ख) संस्थागत क्षमता विकास			
	सेवा पहिचान र सेवा प्रवाहको लागी कर्मचारीको क्षमता विकास	प्रशासन शाखा	गुणस्तरिय सेवा प्रवाह आवश्यक	कर्मचारीका लागी सेवा प्रवेश तालिम र सेवाकालीन तालिमका साथै पुनर्ताजकी तालिम आवश्यक भएको सेवा प्रवाहमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग
	(ग) सेवा प्रवाह मापदण्ड निर्धारण			
	कार्यक्रम, बजेट र खर्च प्रणाली	बजेट र आम्दानी तथा खर्च प्रणाली	कार्यक्रम तथा बजेट शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	सेवामा भएका कर्मचारीलाई तालिम समेतको व्यवस्था नभएको / सिमित बजेट तथा न्युन आय

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	सार्वजनिक खरिद प्रणाली	जिन्सी शाखा तथा योजना शाखा	खरिद गुरुयोजना तयारी समवन्धी तालिम	एकिकृत खरिद गुरुयोजना निर्माणको लागि तालिम भैतिक व्यवस्थापन
	सम्पत्ति व्यवस्थापन	सम्पत्ति व्यवस्थापन	जिन्सी शाखा	जिन्सी सफ्टवेरको अभाव तथा भौतिक सम्पतिको लेखाजोखा को अभाबले सम्पती व्यवस्थापन कुशल हुन नसकेको
	सेवाको गुणस्तर सुनिश्चितता	प्राविधिक/ प्रशासन शाखा	सेवा प्रवाह समन्धी मापदण्ड नबनेको	गा.पा बाट प्रवाह हुने सम्पूण सेवाहरुको गुणस्तर मापदण्ड निर्धारण हुनुपर्ने
	आन्तरिक नियन्त्रण र लेखा परिक्षण	आलेप शाखा	आलेप शाखामा कर्मचारी नभएको	र्क्मचारी पुर्ति
	(ङ) राजश्व परिचालन र वित्तीय अनुशासन			
	जनसहभागिता (नितिगत तह र कार्यान्वयन तह) योजना चक्र, समावेशी, सरोकारवाला	प्रशासन तथा योजना शाखा/वडा कार्यालय/उपभोक्ता समिति	योजना कार्यन्वयन तहमा जनसहभागिता एकदमै न्युन भएको / नाम मात्रको जनसहभागीता भएको	योजना अपनत्वको लागी नागरिक चेतनाका साथै उपभोक्ता समितिहरुलाइ विकास सम्वन्धी तालिमा सञ्चालन गर्नुपर्ने
	पारदर्शिता तथा सूचना प्रवाह	गा.पा/वडा/सबै शाखा	सुचना प्रविधिको पुर्णतया प्रयोग हुन नसकेको /योजनाको	सुचना प्रविधिका बारेमा जनचेता तथा प्रयोग सम्वन्धमा अभिमुखिकरण गर्नुपर्ने /सुचनाको हक बारे नागरिक सचेतना गर्नुपर्ने

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
			सर्वाजनिक परिक्षण गरिकाले पारदर्शिता कायम भएको	
	जवाफदेहिता र गुनासो व्यवस्थापन	प्रशासन शाखा/कार्यालय प्रमुख	गुनासो व्यवस्थापनका लागी पेटिका राखिएको तर कुनै गुनासो नपर्ने गरेको	गुनासो गर्ने सम्वन्धमा सबै जसो नागरिकहरु अन्योल भएकोले समग्र अभिमुखिकरण आवश्यक भएको
	(च) समन्वय र सहकार्य			
	संघीय निकायहरू तथा प्रदेश सरकार	प्रशासन/योजना/सुचना प्रविधि शाखा	स्थानिय सरकार पूर्ण रुपमा स्वायत्त सरकार भएको भनिएता पनि सहकार्यमा जान नचाहने	संघ तथा प्रदेश कार्यालयहरु र स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्यका लागी वेलाबेलामा गोष्ठि तथा सेमिनार र वार्षिक योजना समिक्षा जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुनु पर्ने
	सम्बन्धित कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू	विषयगत सबै शाखा	कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुका सरोकारवालाहरु समन्वय गर्दागर्दै पनि कार्यक्रम सञ्चालनमा ढिलो गर्ने	सरोकारवालाहरुका लाागी वेलाबेलामा अन्तरक्रिया गर्नुपर्ने
	गैसस तथा समुदायमा आधारित संस्थाहरू	प्रशासन शाखा/ छुट्टै शाखा नभएको	गै स स हरु पालिकासंग प्रभावकारी समन्वय र परिचालन	पालिकाबाट समन्वयकारी नीति निर्माण हुनुका साथै संघसस्थालाई गा.पामा समन्वयको आधार बनाउनु पर्ने संघ संस्थाले गरेका कामहरुको समिक्षा

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	निजी क्षेत्र	योजना शाखा तथा सहकारी शाखा	निजी क्षेत्रलाइ उचित परिचालन गर्न नसकिएको	नागरिक जागरुकताका साथै नीजि क्षेत्रसंग समन्वय गर्न आवश्यक नीति तथा नियमहरु र तालिमहरु आयेजना गर्नु पर्ने समितिहरु तय गर्न सहजिकरण र क्षमता विकास
	अन्तर स्थानीय सरकार	गा.पा.	प्रर्याप्त कानुन र अन्तर पालिका साझेदारी सम्वन्धी कानुन र नीतिगत समस्या	अन्तरपालिका तर्फका कानुन तथा नीतिहरुको छाता कानुन बाट आवश्यक नीति निर्माण गनुपर्ने
	अन्तर विभाग वा महाशाखा वा शाखा			
संस्थागत विकास, सेवा प्रवाहा तथा सुशासन	**क्षमता विकास क्षेत्र**	**भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा सहित**	**कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय**	**क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)**
	(क) (क) मानव संसाधन विकास			
	विषय क्षेत्रगत नीति नियमहरू	प्रशासन शाखा	संघ प्रदेशले छाता ऐन कानुन निर्माण नगरेकाले विषयगत नीतिनिर्माणमा समस्या	प्रदेशले कानुन निर्माण गर्नु पर्ने , गापामा कानुन संग सम्वन्धीत जनशक्तिको अभाव भएकाले त्यसको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
	समावेशी विकास नीति (लैंङ्गिक, बालबालिका, सीमान्तीकृत वर्ग, गरीबमुखी विकास)	सामाजिक विकास शाखा/वडाहरु /महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाई	गरिव पहिचानको उचित आधार नभएका	गरिव पहीचानको उपर्युक्त आधार हुनुपर्ने, लक्षित वर्गको विकासका लागी स्रोतसाधनमा वृदि हुनुपर्ने, विभिन्न तालिमहरु

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	वार्षिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	गाउँसभा / गा.पा/ वडा समिति	नागरिकहरुलाई योजना तर्जुमा बारे पुर्ण जानकारी नभएकाले योजना चक्र प्रभावित भएको, जनसहभागिता जुटाउन गाह्रो	वडा तहै सम्म योजना तर्जुमामा सहभागी हुने सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गरिनुपर्ने
	(ख) संस्थागत क्षमता विकास			
	सेवा पहिचान र सेवा प्रवाहको लागी कर्मचारीको क्षमता विकास	प्रशासन शाखा	सेवा प्रावहमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग सम्वन्धमा तालिम	कर्मचारीका लागी सेवा प्रवेश तालिम र सेवाकालीन तालिमका साथै पुनर्ताजकी तालिम आवश्यक भएको
	(ग) सेवा प्रवाह मापदण्ड निर्धारण			
	कार्यक्रम, बजेट र खर्च प्रणाली	बजेट र आम्दानी तथा खर्च प्रणाली		सेवामा भएका कर्मचारीलाई तालिम समेतको व्यवस्था नभएको / सिमित वजेट तथा न्युन आय
	सार्वजनिक खरिद प्रणाली	जिन्सी शाखा तथा योजना शाखा	खरिद गुरुयोजना	एकिकृत खरिद गुरुयोजना निर्माणको लागि तालिम भौतिक पुर्वाधार व्यवस्थापन
	सम्पत्ति व्यवस्थापन	सम्पत्ति व्यवस्थापन	जिन्सी शाखा	जिन्सी सफ्टवेरको अभाव तथा भौतिक सम्पत्तिको लेखाजोखा को अभाबले सम्पती व्यवस्थापन कुशल हुन नसकेको
	सेवाको गुणस्तर सुनिश्चितता	प्राविधिक/ प्रशासन शाखा	सेवा प्रवाह समन्धी मापदण्ड आवश्यक	गा.पा बाट प्रवाह हुने सम्पूण सेवाहरुको गुणस्तर मापदण्ड निर्धारण हुनुपर्ने

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
	आन्तरिक नियन्त्रण र लेखा परिक्षण	आलेप शाखा	कर्मचारीको अभाव	कर्मचारी पुर्ति
	(ङ) राजश्व परिचालन र वित्तीय अनुशासन			
	जनसहभागिता (नितिगत तह र कार्यान्वयन तह) योजना चक्र, समावेशी, सरोकारवाला	प्रशासन तथा योजना शाखा/वडा कार्यालय/उपभोक्ता समिति	योजना कार्यन्वयन तहमा जनसहभागिता एकदमै न्युन भएको	योजना अपनत्वको लागी नागरिक चेतनाका साथै उपभोक्ता समितिहरुलाइ विकास सम्वन्धी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने
	पारदर्शिता तथा सूचना प्रवाह	गाउँपालिका/वडा/सबै शाखा	सहभागिता मुलक निर्णय नहुने । सुचना प्रविधिको पुर्णतया प्रयोग हुन नसकेको /योजनाको सार्वजनिक परिक्षण गरिकाले पारदर्शिता कायम भएको	सुचना प्रविधिका बारेमा जनचेता तथा प्रयोग सम्वन्धमा अभिमुखिकरण गर्नुपर्ने /सुचनाको हक बारे नागरिक सचेतना गर्नुपर्ने
	जवाफदेहिता र गुनासो व्यवस्थापन	प्रशासन शाखा/कार्यालय प्रमुख	कुनै गुनासो नपर्ने गरेको	गुनासो गर्ने सम्वन्धमा सबै जसो नागरिकहरु अन्योल भएकोले समग्र अभिमुखिकरण आवश्यक भएको
	(च) समन्वय र सहकार्य			
	संघीय निकायहरू तथा प्रदेश सरकार	प्रशासन/योजना/सुचना प्रविधि शाखा	समन्वयको अभाव, कार्यक्रममा दोहोरोपना	संघ तथा प्रदेश कार्यालयहरु र स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्यका लागी वेलाबेलामा गोष्ठि तथा

विषय क्षेत्र	क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने महाशाखा, शाखा तथा इकाइ र वडा नं सहित	कार्य सम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु (शाखा तथा वडागत रुपमा)
				सेमिनार र वार्षिक योजना समिक्षा जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुनु पर्ने
	सम्बन्धित कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू	विषयगत सबै शाखा	कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुका सरोकारवालाहरु समन्वय गर्दागर्दै पनि कार्यक्रम सञ्चालनमा ढिलो गर्ने	सरोकारवालाहरुका लाागी वेलाबेलामा अन्तरक्रिया गर्नुपर्ने
	गैसस तथा समुदायमा आधारित संस्थाहरू	प्रशासन शाखा/ छुट्टै शाखा नभएको	गै स स हरु पालिकासंगको प्रभावकारी समन्वय	पालिकाबाट समन्वयकारी नीति निर्माण हुनुका साथै संघसस्थालाई गा.पा मा समन्वयको आधार बनाउनु पर्ने
	निजी क्षेत्र	योजना शाखा तथा सहकारी शाखा	निजी क्षेत्रलाइ उचित परिचालन	नागरिक जागरुकताका साथै नीजि क्षेत्रसंग समन्वय गर्न आवश्यक नीति तथा नियमहरु र तालिमहरु आयेजना गर्नु पर्ने , राजश्व परिचालनमा जोड
	अन्तर स्थानीय सरकार	कार्यपालिका	प्रर्याप्त कानुन र अन्तर पालिका साझेदारी सम्वन्धी कानुन र नीतिगत समस्या	अन्तरपालिका तर्फका कानुन तथा नीतिहरुको छाता कानुन बाट आवश्यक नीति निर्माण गनुपर्ने अन्तरपालिक सिकाई कार्यक्रम आयोजना गाउँपालिका महासंघवाट तालिम सञ्चालन र सहजिकरण
	अन्तर विभाग वा महाशाखा वा शाखा			

श्रोत : फिल्ड सर्भे, २०८०

(अनुसूचि ३)

गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता (नेतृत्व तह) लेखाजोखा (नेतृत्व तहको क्षमता विकास आवश्यकताको लेखाजोखा

त्स्थानीय सरकारको संस्थागत क्षमता (नेतृत्व तह) लेखाजोखा (नेतृत्व तहको क्षमता विकास आवश्यकताको लेखाजोखा

क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने प्रमुख/उपप्रमुख समिति/उपसमिति	कार्यसम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु
स्थानीय सभा व्यवस्थापन	सभाअध्यक्ष/ सभासचिव	सबै सदस्यलाई सभा आआफ्नो भुमिका सम्बन्धमा ज्ञान नभएको	सभा सञ्चालन सम्वन्धी प्रशिक्षण र डमि अभ्यास
कार्यपालिका बैठक व्यवस्थापन र निर्णय प्रक्रिया	सभाअध्यक्ष/ सभासचिव	एजेण्डा भन्दा बाहिर गएर आफ्ना भनाइ राख्दा एजेन्डमा प्रयाप्त छलफल नहुने	बैठक सञ्चालन र निर्णय प्रक्रियाको चरणबद्ध तालिम
दूरदृष्टि र रणनीतिक (आवधिक वा गुरु वा एकीकृत) पालिका/गाउँ विकास योजना	गाउँसभा/कार्यपालिका/योजना शाखा	आवधिक विकास योजना तयारीको क्रममा रहेको	आवधिक योजना तयारी गर्ने, मध्याविधिक समिक्षा गर्ने र मध्यकालिन खर्च संरचना निर्माण गर्ने
आवश्यक ऐन कानून तर्जुमा र कार्यान्वयन	गाउँसभा/कार्यपालिका	कानुनको दक्ष जनशक्तिको अभाव	कानुनको जनशक्तिको व्यवस्थापन गरी गाउँसभाका सदस्यहरुलाई कानुनका बारेमा प्रशिक्षण गर्नुपर्ने
संरचना तथा व्यवस्थापन विकास	गा.पा /अभिलेख शाखा	सिमित वजेटका कारणं पर्याप्त संरचनाको अभावमा सेवा प्रवाहमा समस्या	संरचना निर्माणका र पालिका व्यवस्थापनका लागी आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्थापन आवश्यक

क्षमता विकास क्षेत्र	भूमिका हुने प्रमुख/उपप्रमुख समिति/उपसमिति	कार्यसम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय	क्षमता विकासका उपायहरु
वडा कार्यालय व्यवस्थापन	गा.पा	सिमित वजेटका कारणं पर्याप्त संरचनाको अभावमा सेवा प्रवाहमा समस्या	संरचना निर्माणका र वडा व्यवस्थापनका लागी आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्थापन आवश्यक
न्यायिक समितिको कार्यप्रणाली तथा कार्य सम्पादन	उपाध्यक्ष /न्यायिक समिति संयोजक	गा.पा.मा कानुन सम्वन्धी जनशक्ति वा कर्मचारीको अभाव	कानुनको कर्मचारी दरबन्दी, मेलमिलापकर्ताको उत्पादन,पदाधिकारी लाई न्याय सम्पादन सम्वन्धी आधारभुत तालिम र बेलाबेलामा कानुनी विषयमा अभिमुखिकरण गरिनुपर्ने
समिति, उपसमितिहरूको परिचालन	समिति संयोजक	क्षेत्राधिकारभित्रको ज्ञानको कमी	आफ्नो समिति भित्रको कार्यविवरणको बारेमा जानकारी र क्षेत्राधिकारका बारेमा प्रशिक्षकको आवश्यकता भएको
सामाजिक समावेशीकरण तथा निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता	कार्यपालिका	कार्यपालिकाका महिला दलित लगायतका सदस्यहरुको सकृय सहभागितामा कमि	नागरिक तथा GESI तालिमको व्यवस्थापन गरिनुपर्ने
सहकार्य, समन्वय र साझेदारिता	अध्यक्ष/ उपाध्यक्ष /वडा अध्यक्ष	समन्वय सहकार्य भएपनि सोहि अनुरुप कार्यसफलतामा कमी	सहकार्य, समन्वय र साझेदारिता सम्वन्धी अन्तर्क्रिया, अन्य पालिकाको अध्ययन भ्रमण
पारदर्शिता तथा गुनासो सुन्ने प्रणाली	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	गुनासो संयन्त्रको विकाश प्रभावकारीमा कमि	गुनासो फरछ्यौट सम्बन्धि तालिम

क्षमता विकास क्षेत्र	**भूमिका हुने प्रमुख/उपप्रमुख समिति/उपसमिति**	**कार्यसम्पादनलाई प्रभाव पारेको बिषय**	**क्षमता विकासका उपायहरु**
संस्थागत मूल्य तथा मान्यता	कार्यपालिका /कर्मचारी सबै/सभासदस्य		संस्थागत मुल्य मान्यता सम्वन्धमा तालिम तथा प्रशिक्षणको आवश्यकता कर्मचारी आचार संहिता तयारी आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली निर्माण र कार्यान्वयन

श्रोत : फिल्ड सर्भे, २०८०

(अनुसूचि ४ मा आधारित)

क्षमता विकास आवश्यकता पहिचानको क्रममा अध्ययन गर्नुपर्ने दस्तावेजको अध्ययन

	दस्तावेज विवरण	अध्ययनको अवस्था
१	गाउँपालिकाको विगत ३ वर्षको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट	गा.पा.को विगत ३ वर्षको नीति, कार्यक्रम तथा वजेट विस्लेषण गर्दा संस्थागत तथा मानवीय विकासको क्षेत्रमा प्राथमिकता देखिदैन ।
२	गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण प्रतिवेदन	गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गरिएको अवस्था छ ।
३	गाउँपालिकाको कर्मचारी दरबंदी तथा पदपूर्तिको अवस्था	गाउँपालिकामा कुल दरवन्दी ७६ रहेकोमा ३८ जनाको पदपुर्ति भएको छ। यसमध्ये २३ जना स्थायी छन् भने १५ जना करारमा कार्यरत छन्। पालिकामा ३८ जना अर्थात ५० प्रतिशत मानविय स्रोत रिक्त रहेको अवस्था देखिन्छ। स्वास्य सेवा वाहेक विस्लेषण गर्दा पनि पालिका स्तरमा २१ दरवन्दीमा २० जना कार्यरत छन् । यसमध्ये पनि १३ जना मात्र स्थायी रहेको र वांकि ७ जना करारका कर्मचारी रहेका छन्। यो तथ्याङ्ले गा.पा.मा मानविय स्रोतको ठूलो आवश्यकता देखाउंदछ ।

	दस्तावेज विवरण	अध्ययनको अवस्था
४	गाउँपालिकाको भवन, मेसिन, उपकरण तथा भौतिक स्रोत साधनहरू	गा.पा.को भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ। विद्यमान आवस्यक मेसिन, उपकरण तथा भौतिक स्रोत साधनहरूको अवस्था भने नपुग देखिन्छ।
५	गाउँपालिकाको पारित गरेका ऐन, नियम, कार्यविधिहरू	ऐन १०, , कार्यविधि २४, नियमावलि २, निर्देशिका २ रहेको अवस्था छ। स्थानीय तहको एकल अधिकार प्रयोगको लागि थप कानुनहरु निर्माण गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिन्छ।
६	गाउँपालिकाको प्रगति प्रतिवेदनहरू	गाउँपालिकाका केहि प्रगति प्रतिवेदनहरू वेव साईट्समा राखिएको छ। समग्रमा प्रगति प्रतिवेदनको अवस्था पनि कमजोर नै देखिन्छ।
७	गाउँपालिकाको सूचना प्रविधिको उपयोगको अवस्था	गा.पा.र वडा कार्यालयहरुमा तिभ्र गतिको ईन्टरनेटको विकास गर्नु पर्ने, सेवा प्रवाह, र गुनासो व्यवस्थापनमा समेत ईन्टरनेटको प्रगोग गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिन्छ।
८	गाउँपालिकाको कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरूको अवस्था	सुविधा सम्पन्न प्रशासकिय भवन नभएको, वडा कार्यलयहरुमा पनि भौति पुर्वाधार र मर्मत संभार गर्नु पर्ने आवश्यकता छ। दराज, टेवल, कुर्सि , फराकिलो कार्यकक्ष लगायतका पुर्वाधार व्यवस्थापन गर्न जरुरी छ।
९	सभा तथा कार्यपालिका संचालन व्यवस्था	सभा र कार्यपालिका वैठक सञ्चालन गर्ने सभाहल साघंरो छ। यसैगरी सभा सदस्यहरुको लागि क्षमता विकास गर्नु पर्ने आवश्यकता छ।
१०	नेपाल सरकारको नीति कार्यक्रम तथा बजेट	नेपाल सरकारको नीति कार्यक्रम तथा बजेट अनुसार योजना तर्जुमा र वजेट निर्माण गरेको देखिन्छ। गा.पा.को नीति कार्यान्वयन भए नभएको विस्लेषण गरेको देखिदैन॥

	दस्तावेज विवरण	अध्ययनको अवस्था
११	प्रदेश सरकारको नीति कार्यक्रम तथा बजेटहरू	प्रदेश सरकारको नीति कार्यक्रम तथा बजेट अनुसार योजना तर्जुमा र वजेट निर्माण गरेको देखिन्छ। प्रदेशको आवधिक योजनाका सूचकहरुलाई लक्षित गरेर वजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्नु पर्ने देखिन्छ।
१२	विषयक्षेत्रगत नीति, कानून तथा नमूना कानूनहरू	गा.पा.ले विषयगत क्षेत्रका धेरै कानुनहरु निर्माण गरेको देखिन्छ। यि कानुनहरुको कार्यान्वयन समिक्षा एवं अध्यावधिक गर्नु पर्ने आवश्यकता छ।
१३	विभिन्न परियोजनाहरूबाट सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरू	नगन्य मात्रामा रहेका छन्।
१४	संघ तथा प्रदेशबाट पारित गरिएका नयाँ अवधारणा तथा नीतिहरू आदि।	नगन्य मात्रामा रहेको।

श्रोत : फिल्ड सर्भे, २०८०

(अनुसूचि ५ मा आधारित)

आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकास आवश्यकता पहिचान

(क) गाउँ/नगरपालिकाको अधिकारको उपयोगको अवस्था

गाउँ/नगरपालिकाको अधिकार	उपयोग भए/नभएको	जनशक्ति भए/नभएको
(क) एकल अधिकार क्षेत्र		
नगर प्रहरी	नभएको	नभएको
सहकारी संस्था	भएको	भएको
एफ.एम. संचालन	नभएको	नभएको
स्थानीय कर, सेवा शुल्क, दस्तुर	भएको	भएको
स्थानीय सेवा व्यवस्थापन	आंसिक भएको	आंसिक भएको
स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख व्यवस्थापन	भएको	भएको
स्थानीय स्तरका विकास आयोजना तथा परियोजना	भएको	आंसिक भएको
आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा	भएको	भएको
आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ	भएको	भएको

गाउँ/नगरपालिकाको अधिकार	उपयोग भए/नभएको	जनशक्ति भए/नभएको
स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता	भएको	नभएको
स्थानीय सडक, ग्रामिण सडक, कृषि सडक र सिंचाइ	भएको	भएको
गाउँसभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन	भएको	आंसिक भएको
स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन	भएको	भएको
जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण	नभएको	नभएको
कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य, सहकारी	भएको	भएको
ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन	भएको	भएको
बेरोजगारको तथ्यांक संकलन	भएको	भएको
कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण	आंसिक भएको	आंसिक भएको
खानेपानी, साना जलविद्युत् आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा	आंसिक भएको	आंसिक भएको
विपद् व्यवस्थापन	भएको	आंसिक भएको
जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण	आंसिक नभएको	नभएको
भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास	भएको	भएको
(ख) साझा अधिकारबाट प्राप्त अधिकार	भएको	नभएको
खेलकुद र पत्रपत्रिका	आंसिक भएको	आंसिक भएको
स्वास्थ्य	भएको	भएको

गाउँ/नगरपालिकाको अधिकार	उपयोग भए/नभएको	जनशक्ति भए/नभएको
विद्युत्, खानेपानी तथा सिंचाइ जस्ता सेवाहरू	भएको	नभएको
वन, जंगल, वन्यजन्तु, चराचुरूङ्गी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता	आंसिक भएको	आंसिक भएको
सामाजिक सुरक्षा र गरीबी निवारण	भएको	भएको
व्यक्तिगत घटना, जन्म, मृत्यु, विवाह र तथ्याङ्क	भएको	भएको
स्थानीय स्तरमा पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण, संवर्द्धन र पुनर्निर्माण	भएको	नभएको
सुकुम्बासी व्यवस्थापन	नभएको	नभएको
प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी	भएको	आंसिक भएको
सवारी साधन अनुमति	नभएको	नभएको
संघसंस्था दर्ता तथा नवीकरण	आंसिक भएको	आंसिक भएको
भूमि व्यवस्थापन	नभएको	नभएको
सञ्चार सेवा	नभएको	नभएको
यातायात सेवा	भएको	नभएको
घरेलु तथा साना उद्योग	भएको	प्रयाप्त नभएको

श्रोत : फिल्ड सर्भे, २०८०

(ख) ऐन, नियम, विधि र प्रणालीको स्थापनाको अवस्था

तालिका :

कानुन प्रकार	कानुनका नाम	स्वीकृत निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित
ऐनहरु	प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७४	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाका केहि कानुन तर्जुमा र व्यवस्थापन गर्न वनेको ऐन २०७४	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाको आर्थिक कार्यविधि ऐन २०७४	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकामा न्यायिक समितिले उजुरीको कारवाही किनारा गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि सम्वन्धी ऐन, २०७५	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	वतावरण तथा प्राकृतिक श्रोत संरक्षण सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको ऐन, २०७७	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न वनेको ऐन, २०७७	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	शिक्षा ऐन, २०७६	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाको साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने सम्वन्धी ऐन, २०७९	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँ पालिकाकाको खानेपानी तथा खानेपानी तथा सरसफाई र स्वच्छता ऐन, २०७९	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
नियमावलीहरु	पूर्वखोला गाउँ कार्यपालिकाकाको निर्णय वा आदेश र अधिकारपत्रको प्रमाणीकरण (कार्यविधि) नियमावली, २०७४	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको शिक्षा नियमावली, २०७६	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
कार्यविधि	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्वन्धी कार्यविधि, २०७४	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको गाउँ कार्यपालिका वैठक सञ्चालन सम्वन्धी कार्यविधि, २०७४	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको जग्गा प्राप्ति सम्वन्धी कार्यविधि, २०७४	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको

कानुन प्रकार	कानुनका नाम	स्वीकृत निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको शिक्षा कार्यविधि, २०७४	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको घ वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजतपत्र सम्वन्धी कार्यविधि, २०७५	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको अपाङ्ग भएका व्यक्तिको परिचय पत्र वितरण सम्वन्धी कार्यविधि, २०७५	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यविधि, २०७५	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको सुचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना तथा संचालन सम्वन्धी कार्यविधि, २०७७	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको विपद व्यवस्थापन कोष सञ्चालन सम्वन्धी कार्यविधि, २०७७	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको संक्षिप्त वातावरणीय परिक्षण कार्यविधि सम्वन्धी कार्यविधि, २०७७	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको सार्वजनिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धन सम्वन्धी कार्यविधि कार्यविधि, २०७७	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको मेलमिलाप केन्द्र संचालन सम्वन्धी कार्यविधि, २०७८	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	स्थानीय राजश्व परामर्श समितिको कार्य संचालन सम्वन्धी कार्यविधि, २०७८	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	लैगिक हिंसा निवारण कोष संचालन कार्यविधि, २०७८	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको व्यवसाय कर सम्वन्धी कार्यविधि, २०७८	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको घर जग्गा वहालकर सम्वन्धी कार्यविधि, २०७८	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	टोल विकास संस्था गठन र परिचालन सम्वन्धी कार्यविधि, २०७८	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको अनुगमन र सुपरिवेक्षण समितिको कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७८	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८	गाउँ सभा	प्रकाशित भएको
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको विषयगत समिति(कार्य सञ्चालन) कार्यविधि, २०७९	कार्यपालिका	प्रकाशित

कानुन प्रकार	कानुनका नाम	स्वीकृत निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्वन्धी कार्यविधि, २०७९	कार्यपालिका	प्रकाशित
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको खानेपानी उपभोक्ता समिति गठन तथा मूल दर्ता कार्यविधि, २०७९	कार्यपालिका	प्रकाशित
	पूर्वखोला गाउँपालिकाका लेखा समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७९	कार्यपालिका	प्रकाशित
	पूर्वखोला गाउँपालिकाकाको स्वयंसेवक परिचालन कार्यविधि, २०७९	कार्यपालिका	प्रकाशित
निर्देशिका र आभारसंहिता	पूर्वखोला गाउँपालिकाको कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०७८	कार्यपालिका	प्रकाशित
	पूर्वखोला गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरुको आचारसंहिता, २०७४	कार्यपालिका	प्रकाशित

श्रोत : पूर्वखोला गाउँपालिका, २०८०

(ग) कर्मचारी तथा पूर्वाधार अवस्थाको विश्लेषण

पूर्वखोला गा.पा.मा कर्मचारी दरवन्दी संख्या ७६ रहेकोमा ३८ जनाको पदपुर्ति भएको देखिन्छ। हाललाई २३ स्थायीवाट र १५ जना करारवाट विभिन्न पदमा पदपुर्ति भउको छ।

पूर्वखोला गाउँ कार्यपालिका

संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण

प्रस्तावित सांगठनिक संरचना अनुसारको कर्मचारी विवरण तथा स्थायी पदपूर्तिको अवस्था

क्र.सं	**गाउँपालिका तथा वडा तहको स्थायी दरवन्दी तर्फको**				**कैफियत**
	प्रस्तावित तहगत दरवन्दीहरु	**दरवन्दी संख्या**	**पदपुर्ति संख्या**	**स्थायी/करार**	
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		**१**	**१**	**स्थायी**	
१	अधिकृत सातौं (प्र)	१	१	स्थायी	

क्र.सं	गाउँपालिका तथा वडा तहको स्थायी दरवन्दी तर्फको				कैफियत
	प्रस्तावित तहगत दरवन्दीहरु	दरवन्दी संख्या	पदपुर्ति संख्या	स्थायी/करार	
२	अधिकृत (प्र) छैठौ	१	०	खाली	१ दरवन्दी खाली
३	अधिकृत (लेखा) छैठौ)	१	१	स्थायी	
४	ईन्जिनियर (छैठौं/सातौं) (इन्जि./सिभिल/जनरल)	१	०	खाली	१ दरवन्दी खाली
५	ईन्जिनियर (छैठौं) (इन्जि./सिभिल/जनरल)	१	१	करार	
५	अधिकृत (छैठौं) शिक्षा	१	०	खाली	हाल शिक्षकलाई संयोजक तोकेको
६	अधिकृत (छैठौं) (सि.अ.हे.व/हे.अ- हे.ई)	१	१	स्थायी	
७	कृषि बिकास अधिकृत (छैठौं)	१	०	खाली	१ दरवन्दी खाली
८	सहायक (लेखा) पाचौं)	१	१	स्थायी	
९	सहायक पाचौं (प्र)	९	३	स्थायी, वडा सचिब	६ दरवन्दी खाली
१०	सहायक पाचौं (कानुन)	१	०	खाली	१ दरवन्दी खाली
१२	क.अपरेटर पाँचौ (विविध)	१	१	स्थायी	
१३	सब-ईन्जिनियर(पाँचौं) (इन्जि./सिभिल)	३	२	करार	१ दरवन्दी खाली
१४	प्राविधिक सहायक पाँचौ (शिक्षा)	१	०	खाली	१ दरवन्दी खाली
१५	स्टाफ नर्स (पाँचौं)- प.हे.न	१	१	करार	
१६	हे.अ/सि.अहेब पाचौ	१	०	खाली	१ दरवन्दी खाली
१७	सहायक पाचौं (कृषि)	१	०	खाली	हाल सहायक चौथो कार्यरत
१८	सहायक पाचौं (पशु)	१	०	खाली	हाल सहायक चौथो कार्यरत
१९	आलेप पाँचौं	१	०	खाली	१ दरवन्दी खाली
२०	सहायक चौथो (प्र)	५	२	स्थायी, वडा सचिव	३ दरवन्दी खाली
२१	खा.पा.स.टे चौथो - (इ.सिभिल.स्यानिटरी)	१	०	खाली	१ दरवन्दी खाली
२२	अमिन चौथो (प्रा)	१	१	करार	

क्र.सं	गाउँपालिका तथा वडा तहको स्थायी दरवन्दी तर्फको				कैफियत
	प्रस्तावित तहगत दरवन्दीहरु	दरवन्दी संख्या	पदपुर्ति संख्या	स्थायी/करार	
२३	अ सब-ईन्जिनियर(चाथौं) इन्जि./ सिभिल	४	४	२ स्थायी, २ करार	
	कुल जम्मा स्थायी दरवन्दी संख्या	**४१**	**२०**	**२० मद्ये १३ स्थायी ७ करार**	
स्वास्थ्य चौकीहरु तर्फ					
१	सि.अ.हे.व/हे.अ (छैठौं)	६	२	स्थायी	४ दरवन्दी खाली
२	सि.अ.हे.व/हे.अ (पाचौं)	६	२	१ स्थायी, १ करार	२ दरवन्दी खाली
३	अ.हे.व (चौथो)	६	३	२ स्थायी, १ करार	३ दरवन्दी खाली
४	अ.न.मी (पाचौं)	६	४	२ स्थायी, २ करार	२ दरवन्दी खाली
५	अ.न.मी (चौथो)	७	४	२ स्थायी २ करार	३ दरवन्दी खाली
६	का.स	२	२	स्थायी	
	स्वास्थ्य चौकी जम्मा	**३३**	**१७**	**९ जना स्थायी, ८ जना करार**	
आयुर्वेद औषधालय तर्फ					
१	कविराज)छैठौं)	१	१	स्थायी	
२	बैद्य (चौथो)	१	०	खाली	१ दरवन्दी खाली
	आयुर्वेद औषधालय तर्फ जम्मा	**२**	**१**	**१ रिक्त**	
कुल दरवन्दीको अवस्था		**७६**	**३८**	**२३ जना स्थायी, १५ जना करार**	

स्रोत : संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण, पूर्वखोला गाउँपालिका, २०८०

विद्यमान महाशाखा/शाखा	कर्मचारीहरू (तह, सेवा र संख्या)	भवन/स्थान, फर्निचर तथा मुख्य उपकरणहरू (यन्त्र– machine), सवारी साधन, सूचना प्रविधि सफ्टवेयर समेत र अन्य)	
	थप आवश्यक	विद्यमान	थप आवश्यक
प्रशासन शाखा	छैटौं तहको प्रशासन अधिकृतको १ पद रिक्त	सामान्य पुर्वाधार	• फराकिलो कार्यकक्षको व्यवस्थापन

विद्यमान महाशाखा/शाखा	कर्मचारीहरू (तह, सेवा र संख्या)	भवन/स्थान, फर्निचर तथा मुख्य उपकरणहरू (यन्त्र– machine), सवारी साधन, सूचना प्रविधि सफ्टवेयर समेत र अन्य)	
	थप आवश्यक	विद्यमान	थप आवश्यक
	सहायक पाचौं तहको ६ जना कर्मचारी/वडा सचिव पद रिक्त सहायक चौथौं तहको ३ जना कर्मचारी रिक्त र यस मध्ये ५ जना करारवाट नियुक्त चौथौं ना.से.पा १ पद रिक्त सहायक पांचौं कानुन अधिकृत १ पद रिक्त	कार्य कक्ष सांघुरो हालसम्म प्रशासकिय भवन निर्माण नभएको	• तिव्र गतिको ईन्टरनेटको व्यवस्था • विद्युतको लागि कम्प्यूटर व्याकअपको व्यवस्था
भौतिक पुर्वाधार /प्राविधिक शाखा	सिभिल ईन्जिनियर छैटौं/सातौं तह १ पद रिक्त सव ईन्जिनियर पांचौको १ पद रिक्त खानेपानी सहायक टेक्निसियन १ पद रिक्त अमिन चौथौं १ दरवन्दी रिक्त। यसमा १ जना करारमा नियुक्त काम गरेको अवस्था छ।	सामान्य पुर्वाधार कार्य कक्ष सांघुरो	• फराकिलो कार्यकक्ष • प्राविधिकहरुलाई ल्यापटप खरिद प्राविधिकहरुलाई सवारी साधनको व्यवस्था र ईन्धनको व्यवस्था, सर्वे सम्वन्धी उपकरण खरिद
कृषि	छैटौं तह कृषि अधिकृतको १ पद रिक्त सहायक पांचौं कृषि १ पद रिक्त (हाल चौथौं तहको कर्मचारी कार्यरत)	सामान्य पुर्वाधार	• फराकिलो कार्यकक्ष र सेवाग्राहि वेटिङ्को लागि भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था • ल्यापटप, कलर प्रिन्टर, कम्प्यूटर खरिद र तिव्र गतिको ईन्टरनेट जडान

विद्यमान महाशाखा/शाखा	कर्मचारीहरू (तह, सेवा र संख्या)	भवन/स्थान, फर्निचर तथा मुख्य उपकरणहरू (यन्त्र– machine), सवारी साधन, सूचना प्रविधि सफ्टवेयर समेत र अन्य)	
	थप आवश्यक	विद्यमान	थप आवश्यक
			• फिल्डको यायातकको लागि यातायत साधनको व्यवस्था • फिल्ड प्रोत्साहनको व्यवस्था
पशु	सहायक पांचौं पशु सोव १ पद रिक्त (हाल चौथौं तहको कर्मचारी कार्यरत)	सामान्य पुर्वाधार	
स्वास्थ्य	सि.अ.हे.व छैटौं अन्तर्गग ६ वटा दरवन्दी भएकोमा ४ पद रिक्त सि.अ.हे.व पाचौंमा ६ दरवन्दी रहेकोमा २ पद रिक्त अ.हे.व चौथोमा ६ दरवन्दी रहेकोमा ३ पद रिक्त र यसमध्ये २ स्थायी र १ करार रहेको अवस्था अ.न.मि पांचौं भध्ये ६ दरवन्दी रहेकोमा २ पद रिक्त र यसमध्ये २ स्थायी र २ करार रहेको अवस्था अ.न.मि चौथो भध्ये ७ दरवन्दी रहेकोमा ३ पद रिक्त र यसमध्ये २ स्थायी र २ करार रहेको अवस्था	सामान्य पुर्वाधार	सेवाग्राहि वेटिङ्को लागि भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था ,स्वास्थ्य चौकिहरुमा खानेपानी शौचालय लगायत भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था वडा स्थित स्वास्थ्य चौकिहरुमा ल्यापटप, कम्प्यूटर खरिद र तिभ्र गतिको ईन्टरनेट जडान

विद्यमान महाशाखा/शाखा	कर्मचारीहरू (तह, सेवा र संख्या)	भवन/स्थान, फर्निचर तथा मुख्य उपकरणहरू (यन्त्र– machine), सवारी साधन, सूचना प्रविधि सफ्टवेयर समेत र अन्य)	
	थप आवश्यक	विद्यमान	थप आवश्यक
	वैद्य (चौथो) १ दरवन्दी रहेकोमा सो पदर रिक्त रहेको अवस्था		
महिला वाल वालिका	दरवन्दी रिक्त नभएको	सामान्य पुर्वाधार	• फराकिलो कार्यकक्ष र सेवाग्राहि वेटिङ्को लागि भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था • महिला र वालवालिकाको लागि स्तनपान कक्षको स्थापना • आपांग कार्ड वितरणको लाीग सफ्टवेरको व्यवस्था • ल्यापटप, कलर प्रिन्टर, कम्प्यूटर खरिद र तिव्र गतिको ईन्टरनेट जडान
शिक्षा	छैटौं तह शि.प्र . १ पद रिक्त पाचौं तह शिक्षा १ पद रिक्त	सामान्य पुर्वाधार	• फराकिलो कार्यकक्ष भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था • ल्यापटप, कलर प्रिन्टर, कम्प्यूटर खरिद र तिव्र गतिको ईन्टरनेट जडान
आर्थिक विकास	दरवन्दी रिक्त नभएको	सामान्य पुर्वाधार	ल्यापटप, कलर प्रिन्टर, कम्प्यूटर खरिद र तिव्र गतिको ईन्टरनेट जडान

विद्यमान महाशाखा/शाखा	कर्मचारीहरू (तह, सेवा र संख्या)	भवन/स्थान, फर्निचर तथा मुख्य उपकरणहरू (यन्त्र– machine), सवारी साधन, सूचना प्रविधि सफ्टवेयर समेत र अन्य)	
	थप आवश्यक	विद्यमान	थप आवश्यक
सामाजिक विकास	दरवन्दी रिक्त नभएको	सामान्य पुर्वाधार	ल्यापटप, कलर प्रिन्टर, कम्प्यूटर खरिद र तिव्र गतिको ईन्टरनेट जडान
रोजगार सेवा केन्द्र	दरवन्दी रिक्त नभएको	सामान्य पुर्वाधार	फराकिलो कार्यकक्ष र सेवाग्राहि वेटिङ्को लागि भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था दराज, फर्निचर, प्रिन्टर लगायत भौतिक सामाग्रिको व्यवस्थापन
वडा कार्यालय	प्रशासन शाखा अन्तर्गत उल्लेख गरिएको	सामान्य पुर्वाधार	निर्माण नभएका वडा कार्यालयहरु मापदण्ड अनुसार निर्माण र मर्मत संभार वडाहरुमा राजश्व सफ्टवेर खरिद र कम्प्यूटराइज विलिङ प्रणाली कार्यान्वयन खाने पानी तथा फोहर मैला व्यवस्थापन
आर्थिक प्रशासन	आ.ले.प. (पांचौं) १ पद रिक्त	सामान्य पुर्वाधार	फराकिलो कार्यकक्षको व्यवस्थापन तिव्र गतिको ईन्टरनेटको व्यवस्था विद्युतको लागि कम्प्यूटर व्याकअपको व्यवस्था
सूचना प्रविधि			सर्भर सुरक्षाको प्रवन्ध

विद्यमान महाशाखा/शाखा	कर्मचारीहरू (तह, सेवा र संख्या)	भवन/स्थान, फर्निचर तथा मुख्य उपकरणहरू (यन्त्र– machine), सवारी साधन, सूचना प्रविधि सफ्टवेयर समेत र अन्य)	
	थप आवश्यक	विद्यमान	थप आवश्यक
			वडा कार्यालयसम्म तिभ्र गतिको ईन्टरनेर
उद्यम विकास शाखा		सामान्य पुर्वाधार	फराकिलो कार्यकक्ष र सेवाग्राहि वेटिङ्को लागि भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था ल्यापटप, कलर प्रिन्टर, कम्प्यूटर खरिद र तिव्र गतिको ईन्टरनेट जडान
योजना शाखा	दरवन्दी रिक्त नभएको	सामान्य पुर्वाधार	शाखागत कार्यकक्षको व्यवस्था सेवाग्राहि वेटिङ्को लागि भौतिक पुर्वाधारको व्यवस्था द्रुत गतिको ईन्टरनेट र व्याकअपको व्यवस्था

श्रोत : फिल्ड सर्भे, २०८०

(घ) नयाँ अवधारणा, नीति तथा सूचना प्रविधिको उपयोगको अवस्था (प्र. प्र.अ. वा कुनै जिम्मेवार कर्मचारी बाट)

	हालको अवस्था	**अब के गर्ने**
राजस्व सुधार योजना तथा राजस्व प्रक्षेपण	वन्ने क्रममा रहेको	वनेको योजनाको कार्यान्वयन र समिक्षा, वजेट विनियोजन, राजश्व परिचालन र राजश्व प्रशासनका विषयमा कर्मचारी र

	हालको अवस्था	अब के गर्ने
		जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास, कर सचेतना अभियान, निजि क्षेत्रसंग समन्वय र सहकार्य
आवधिक रणनीतिक योजनाहरू	वन्ने क्रममा रहेको	बनाउनुपर्ने
गुरु योजनाहरू	नवनेको	बनाउनुपर्ने
मध्यावधि खर्च संरचना	वन्ने क्रममा रहेको	योजनाको कार्यान्वयन गर्नु पर्ने
वार्षिक बजेट तर्जुमा प्रणाली	भैरहेको	निरन्तरता
नतिजामुखी अनुगमन प्रणालीको स्थापना	भैरहेको	जन प्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता विकास गर्नुपर्ने
लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण	नवनेको	वनाउनु पर्ने, जेसि परिक्षण, जेसि मुल प्रावहिकरण सम्वन्धी तालिम, नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको समिक्षा
उत्थानशीलता (आर्थिक, विपद्, निर्माण, सामाजिक आदि)	कानुनहरु वनेका	कानुनको कार्यान्वयन, विपत व्यवस्थापन योजना तयारी र कार्यान्वयन
जलवायु परिवर्तन तथा कार्वन उत्सर्जन न्यूनीकरण	कानुनहरु वनेका	निरन्तरता
निर्माण मापदण्ड तथा भवन संहिता	बनेको	क्षमता विकास, छलफल
सूचना प्रविधि तथा सफ्टवेयरहरू (सुत्र, राजस्व, घटना दर्ता, इ–विडिङ्ग आदि)	सुचना तथा इबिडिङमा प्रयोग, राजश्व, घटना दर्ता, प्लनिङ्, जिन्सि	नयां प्रभावकारी सफ्टवेयरहरूको खरिद र क्षमता विकास वडासम्म प्रविधिको विकास

	हालको अवस्था	अब के गर्ने
		जनतालाई प्रविधि प्रयोगको विषयमा सचेतना
उत्तरदायित्वका संयन्त्रहरू तथा उपयोग	सार्वजनिक परिक्षण भएको	गुनासा संकलन र सुनुवाई, सार्वजनि सुनुवाई, योजना प्रकृयामा जन सहभागिता सामाजिक जवाफदेहीता सम्वन्धी औजारहरुको प्रयोग
फोहरमैला व्यवस्थापन	भैरहेको,	कानुन वनाउनु पर्ने
आर्थिक विकास र निजी क्षेत्रसँगको साझेदारी	यथेस्ट मात्रामा नभएको	साझेदारी नीति बनाउनुपर्ने
अपाङ्गमैत्री कार्यस्थानको व्यवस्था आदि	नभएको	कार्यान्वियन गर्नु पर्ने

श्रोत : फिल्ड सर्भे, २०८०

(अनुसूचि ६ संग सम्बन्धित)

क्षमता विकाससँग सम्बन्धित स्रोत व्यक्ति र सरोकारवाला पक्षहरू

तालिका ५

स्रोत व्यक्ति वा सरोकारवाला पक्षको नाम	क्षमता विकास सहकार्य वा सहयोगका क्षेत्र	सम्भावित भूमिका
संघिय सरकार	आर्थिक स्रोत	योजनामा आधारित बिशेष अनुदान
प्रदेश सरकार	आर्थिक स्रोत र दातृनिकाय संग समन्वय	योजनामा आधारित अतिरिक्त स्रोत , दातृ संस्था संग सम्पर्क र समन्वय,
प्रदेश सुशासन केन्द्र, पि.एल. जि. एस पि. , नेपालगञ्ज	अर्थिक र प्राबिधक सहयोग	आर्थिक स्रोत, प्र्राबिधिक सहयोग र बिशेषज्ञ सेवाको व्यवस्था , योजनाका संस्थागत क्षमता विकासका गतिबिधिहरुका लागी बजेट
प्रदेश योजना आयोग,लुम्बिनी	नीतिगत व्यवस्था बिभिन्न पक्षसंग समन्वय	प्रदेशमा बजेट व्यवस्थापन, दातृ निकाय संग समन्वय र सहयोगको वातावरण तयारी
प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, लुम्बिनी	बिबिध बिषयमा तालिम र प्रबिधिक सहयोग	बिशेषज्ञ सेवा उपलब्ध, सेवाग्राही लीक्षत तथा सेवा बजारमा आधारित तालिम संचालन । निर्वाचित पदाधिकारी हरु, समिति तथा उपसमिति हरु, कर्मचारी र साझेदारहरु लक्षित बिभिन्न क्षमता विकास तालिम, गोष्ठि तथा अनुशिक्षणहरु सहजिकरण
हेफर ईन्टरनेसनल	लागत साझेदारी विकास	समूहस्तरका तालिम
पाल्पा, बुटवल, र अन्य स्थानमा रहेका कन्सल्टेन्सीहरु	प्रोफेस्नल तालिम	सेवा संझौता भएमा निर्वाचित पदाधिकारी हरु, समिति तथा उपसमिति हरु, कर्मचारी र साझेदारहरु लक्षित बिभिन्न क्षमता विकास तालिम, गोष्ठि तथा अनुशिक्षणहरु सहजिकरण तथा कार्यबिधिहरु तयारी

वुटवल टेक्निकल ईन्टिच्यूट	प्रोफेस्नल तालिम	सरोकारवालाहरुलाई सिपमुलक र आयमुलक तालिम सञ्चालन
सिटिईभिटि	प्रोफेस्नल तालिम	सरोकारवालाहरुलाई सिपमुलक र आयमुलक तालिम सञ्चालन
अन्य दातृनिकाय		

श्रोत : फिल्ड सर्भे, २०८०

अनूसूचि ८

:स्थानीय सरकारको विद्यमान मानव संशाधनको क्षमता लेखाजोखा फाराम (शाखागत रूपमा अनुसूचि ८)

तालिका :

गा.पा.को स्थलगत रुपमा शाखागत छलफलको आधारमा क्षमता विकास योजना दिग्दर्शन २०७६ अनुसूची ८ को ढांचा अनुसार देहायवमोजिमको विस्लोणात्मक सुचना प्राप्त भएको छ ।

स्थानीय सरकारको विद्यमान मानव संशाधनको क्षमता लेखाजोखा फाराम (शाखागत रूपमा)

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
कृषि शाखा	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव गरे अनुसार काम कर्तव्यह्रु	**भौतिक श्रोत साधन** ● कृषि र पशुसेवा शाखाको एउटै कार्यकक्ष रहेको ● वडामा कार्यरत कृषि सेवा शाखाका कर्मचारीहरुको कार्यकक्षको अभाव ● कृषि सम्वन्धी प्रयोगात्मक सामाग्रिको अभाव ● फिल्डमा जानको लागि सवारी साधनको अभाव ● वडामा कार्यरत कर्मचारीलाई कम्प्यूटर, ल्यावटप लगायतका साधनहरुको अभाव **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● कृषि विकास कार्यक्रमको लागि प्रदेश र संघीय कार्यक्रममका कार्यविधिहरुलाई आधार मानेर कार्यक्रम सञ्चालन गरिएका		√		**भौतिक श्रोत साधन** ● कृषि र पशुसेवाको अलग अलग कार्यकक्ष स्थापना ● वडामा कार्यरत कर्मचारीहरुको कार्यकक्ष व्यवस्थापन ● फिल्ड भ्रमणको लागि पालिका वाट सवारी साधनको व्यवस्था र आवश्यककता अनुसार मर्मत तथा ईन्धनको व्यवस्था ● वडामा कार्यरत कर्मचारीलाई कम्प्यूटर, ल्यावटप लगायत सेवा प्रवाह संग सम्वन्धीत सुविधा उपलव्ध गराउने **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड**

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
		मानव संशाधन क्षमत विकास ● पालिका तथा वडामा कार्यरत कर्मचारीको मासिक रिपोटिङ् तथा फिल्ड भत्ता तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रम नभएको ● पुरानै कार्यशैली, ज्ञान र अनुभवका आधारमा सेवाप्रवाह गरिएको । नयां तालिम र प्रविधिको तालिम नलिएको **मानव संशाधन व्यवस्था** ● कर्मचारीको लागि नेपाल सरकारले तोकेको तलवमान उपलव्ध नभएको ● कृषक संगको मोवाईल सञ्चार खर्च व्यक्तिगत भएको ● गाउँपालिकाको स्वीकृत दरवन्दि अनुसार कर्मचारी नभएको				● कृषि सम्वन्धी आवश्यक कानुनहरुको निर्माण **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● पलिका तथा वडामा कार्यरत कर्मचारीको मासिक रिपोटिङ् र समिक्षा ● कर्मचारीको लागि क्रमिक रुमपा फिल्ड भत्ता तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रम ● कर्मचारीलाई समय सापेक्ष तालिम प्रदान ● कृषक अभिमुखिकरण र तालिमहरु सञ्चालन **मानव संशाधन व्यवस्था** ● नेपाल सरकारले तोकेको तलव उपलव्ध गराउने ● कृषक संग गरिने सञ्चार खर्च उपलव्ध गराउने स्वीकृत दरवन्दि अनुसार कर्मचारी पुर्ति गर्ने

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
पशु शाखा	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव गरे अनुसार काम कर्तव्यहरु	**भौतिक श्रोत साधन** ● शाखा र वडाहरुमा प्रयोगात्मक सामाग्रीको व्यवस्थापन ● शाखा र वडास्तरमा पशु प्राविधिकहरुको कार्यकक्ष कमीकमजोरी **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● कृषि विकास कार्यक्रमको लागि प्रदेश र संघीय कार्यक्रममका कार्यविधिहरुलाई आधार मानेर कार्यक्रम सञ्चालन गरिएका **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● पालिका तथा वडामा कार्यरत कर्मचारीको मासिक रिपोटिङ् तथा फिल्ड भत्ता तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रम नभएको ● पुरानै कार्यशैली, ज्ञान र अनुभवका आधारमा		√		**भौतिक श्रोत साधन** ● कृषि र पशुसेवाको अलग अलग कार्यकक्ष स्थापना ● वडामा कार्यरत कर्मचारीहरुको कार्यकक्ष व्यवस्थापन ● फिल्ड भ्रमणको लागि पालिका वाट सवारी साधनको व्यवस्था र आवश्यककता अनुसार मर्मत तथा ईन्धनको व्यवस्था ● वडामा कार्यरत कर्मचारीलाई कम्पयूटर, ल्यावटप लगायत सेवा प्रवाह संग सम्वन्धीत सुविधा उपलव्ध गराउने **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● गा.पा.वाट पशु सेवा सम्वन्धी आवश्यक ऐन, नियम र कार्यविधि लगायत कानुनहरुको निर्माण **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● पलिका तथा वडामा कार्यरत कर्मचारीको मासिक रिपोटिङ् र समिक्षा

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
		सेवाप्रवाह गरिएको । नयां तालिम र प्रविधिको तालिम नलिएको ● वडा प्राविधिकले तालिमको अवसर नपाएका ● कृषकलाई पशुपालन सम्वन्धी विविध तालिम दिन नसकिएको ● सवै वस्तिमा प्राविधिक सेवा दिन ुसमष्या **मानव संशाधन व्यवस्था** ● कर्मचारीको लागि नेपाल सरकारले तोकेको /स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीले प्राप्त गर्ने तलवमान उपलव्ध नभएको ● कृषक संगको मोवाईल सञ्चार खर्च व्यक्तिगत भएको ● गाउँपालिकाको स्वीकृत दरवन्दि अनुसार कर्मचारी नभएको, मात्र ६ जना प्राविधिक भएको				● कर्मचारीको लागि क्रमिक रुमपा फिल्ड भत्ता तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रम ● पालिका स्तरका कर्मचारी र वडामा रहेका प्राविधिकलाई समय सापेक्ष तालिम प्रदान ● कृषक अभिमुखिकरण र तालिमहरु सञ्चालन **मानव संशाधन व्यवस्था** ● नेपाल सरकारले तोकेको तलव उपलव्ध गराउने ● कृषक संग गरिने सञ्चार खर्च उपलव्ध गराउने स्वीकृत दरवन्दि अनुसार कर्मचारी पुर्ति गर्ने
आर्थिक प्रशासन	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम	**भौतिक श्रोत साधन** ● मध्यम किसिमको भौतिक श्रोत साधन उपलव्ध रहेको				**भौतिक श्रोत साधन** ● विजुली व्यकअप प्रणाली, ईन्टरनेटको पावर वृद्धि,

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
	कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव गरे अनुसार काम कर्तव्यह्रु	**ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● संघीय, प्रदेश र स्थानीय कानुनहरु परिपालना गर्दा कतिपय अवस्थामा कानुनहरु वाझिन गई कार्यान्वयनमा समष्या **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● वित्तिय व्यवस्थापन सम्वन्धी तालिम अभाव ● व्यक्तित्व विकास सम्वन्धी तालिम अभाव ● नेतृत्व विकास सम्वन्धी तालिम अभाव **मानव संशाधन व्यवस्था** ● कर्मचारीको लागि नेपाल सरकारले तोकेको /स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीले प्राप्त गर्ने तलवमान उपलव्ध नभएको ● कृषक संगको मोवाईल सञ्चार खर्च व्यक्तिगत भएको		√		● नयां वन्न लागेको भवनमा आवष्यक फर्निचर, औजार र मेसिनरी सामानहरुको खरिद र व्यवस्थापन **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● साझा अधिकारको क्षेत्रमा स्थानीय तहको लागि स्पष्ठ कानुन वन्नु पर्ने **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● वित्तिय व्यवस्थापन सम्वन्धी तालिम ● व्यक्तित्व विकास सम्वन्धी तालिम ● नेतृत्व विकास सम्वन्धी तालिम **मानव संशाधन व्यवस्था** ● पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था ● कर्मचारी विचको समन्वय र समुहकार्य ● कार्ययोजना तयारी र कार्यान्वयन

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
		• गाउँपालिकाको स्वीकृत दरवन्दि अनुसार कर्मचारी नभएको, मात्र ६ जना प्राविधिक भएको				
राजश्व शाखा	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव गरे अनुसार काम कर्तव्यह्रु	**भौतिक श्रोत साधन** • राजश्व शाखा छुट्टै स्थापना नभएको • राजश्वमा काम गर्ने कर्मचारीहको लागि छुट्टै ल्यावटप, प्रिन्टर लगायतका भौतिक सुविधा नभएको **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** • संघीय, प्रदेश र स्थानीय कानुनहरु परिपालना गर्दा कतिपय अवस्थामा कानुनहरु वाझिन गई कार्यान्वयनमा समष्या **मानव संशाधन क्षमत विकास** • वित्तिय व्यवस्थापन सम्वन्धी तालिम अभाव • व्यक्तित्व विकास सम्वन्धी तालिम अभाव • नेतृत्व विकास सम्वन्धी तालिम अभाव			√	**भौतिक श्रोत साधन** • राजश्वमा काम गर्ने कर्मचारीहको लागि छुट्टै ल्यावटप, प्रिन्टर लगायतका भौतिक सुविधाको व्यवस्थापन **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** • भूमिको लगत संकलन तथा अध्यावधिक कार्य • घर जग्ग वहाल कर सम्वन्धी कानुन तयारी • कर र गैर कर सम्वन्धी राजश्वको संभाव्यता अध्ययन • राजश्व सुधार कार्ययोजना तयारी **मानव संशाधन क्षमत विकास** • करदाता शिक्षा र कर अभियान • घुक्ति सेवा सञ्चालन • राजश्व परामर्श समितिका सदष्यहरुको लागि अवलोकन भ्रमण • राजश्वमा काम गर्ने शाखाका र वडा स्तरका कर्मचारिको क्षमता विकास कार्यकम

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
		मानव संशाधन व्यवस्था ● राजश्व लाई छुट्टै राजश्व शाखाको रुपमा नराखिएको ● राजश्व र लेखाको कार्यलाई एउटै कर्मचारीले काम गर्नु पर्ने अवस्था				● राजश्व परामर्श समितिका सदष्यहरुको लागि लागि राजश्व प्रतिवेदन तयारी लगायत विषयमा तालिम **मानव संशाधन व्यवस्था** ● राजश्व शाखा छुट्टै स्थापना गरिनु पर्ने
उद्यम विकास	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव गरे अनुसार काम कर्तव्यह्रु	**भौतिक श्रोत साधन** ● फिल्डमा जानको लागि सवारी साधनको अभाव ● उद्यम घरको अभाव **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● उद्यम सम्वन्धी विद्यमान कानुनको प्रभावकारी कार्यानवयन नभएको **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● उद्यमशिलता विकास सम्वन्धी क्षमता विकास तालिम आवस्यक **मानव संशाधन व्यवस्था** ● दरवन्दि अनुसार कर्मचारीको पुर्ति नभएको		√		**भौतिक श्रोत साधन** ● फिल्डमा जानको लागि सवारी साधनको व्यवस्थापन ● उद्यम घर स्थापना **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● उद्यम सम्वन्धी कानुनको प्रभावकारी कार्यानवयन र अनुगन **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● उद्यमशिलता विकास सम्वन्धी क्षमता विकास तालिम **मानव संशाधन व्यवस्था** ● र दरवन्दि अनुसार कर्मचारीको पुर्ति

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
भौतिक पुर्वाधार शाखा	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव गरे अनुसार काम कर्तव्यह्रु	● प्रविधिक शाखाका कर्मचारिको एउटै कार्यकक्षमा काम गर्नु पर्ने ● अमिनको लागि सवारी साधनको अभाव ● अनिनको लागि लामो फिल्डमा रहनु पर्ने हुनाले फिल्ड प्रोत्साहन भत्ता आवष्यक ● ल्यावटेस्ट उपकरणको समष्या **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● सडक यातायत गुरुयोजना नभएको ● नाप नक्सा सम्वन्धी कार्यविधि र मापदण्डको अभावको घर नक्सा पासमा समष्या **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● जग्गा नाप जांच र वर्गिकरण सम्वन्धी तालिम आवस्यक **मानव संशाधन व्यवस्था**		√		● प्रविधिक शाखाका कर्मचारिको लागि छुट्टा छुट्टै कार्यकक्षको व्यवस्थापन ● नापी नक्सा शाखा छुट्टै हुनु पर्ने ● प्राविधिकहरुको लागि छुट्टा छुट्टै टेवल, कुर्सि, उपकरणहरुको खरिद र व्यवस्थापन ● अमिनको लागि मटरसाईकलको खरिद र व्यवस्थापन ● ल्यावटेस्ट उपकरण खरिद ● सडक यातायत गुरुयोजना तयारी ● प्राविधिकहरुलाई प्रोत्साहन फिल्ड भत्ताको ल्यवस्थापन **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● सडक यातायत गुरुयोजना अध्यावधिक ● नाप नक्सा सम्वन्धी कार्यविधि र मापदण्ड तयारी गर्ने **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● प्राविधिकलाई जग्गा नाप जांच र वर्गिकरण सम्वन्धी तालिम ● नक्सा अध्यावधिक सम्वन्धी तालिम ● जि.आई.एस र म्यासिन ह्यान्डलिङ् सम्वन्धी तालिम ● ई विडिङ् सम्वन्धी तालिम

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
		दरवन्दि अनुसार कर्मचारीको पुर्ति नभएका				• ल्याव टेस्ट सम्वन्धी तालिम • उपभोक्ता समतिको लागि गुणस्तरीय तालिम • अव्यवस्थित वसोवास व्यवस्थापन सम्वन्धी तालिम **मानव संशाधन व्यवस्था** ल्याव टेस्टको लागि छुट्टै कर्मचारीको व्यवस्था हुनु पर्ने
सुचना प्रविधि शाखा	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव गरे अनुसार काम कर्तव्यह्रु	**भौतिक श्रोत साधन** • सुचना प्रविधिको लागि छुट्टै कार्यकक्षको व्यवस्थापन अभाव **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ई गभर्नेन्स सम्वन्धी कानुन आवस्यक **मानव संशाधन क्षमत विकास** • ई गभर्नेन्स सम्वन्धी तालिम प्रदान **मानव संशाधन व्यवस्था**		√		**भौतिक श्रोत साधन** • विजुली व्यकअपको व्यवस्थापन • सुचना प्रविधिको लागि छुट्टै कार्यकक्षको व्यवस्थापन • नेटवर्कको पावर विस्तार, • ई गभर्नेन्स कार्यक्रम , वडा स्तरसम्म सर्भर विस्तार **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ई गभर्नेन्स सम्वन्धी कानुनको निर्माण **मानव संशाधन क्षमत विकास** • ई गभर्नेन्स सम्वन्धी तालिम प्रदान **मानव संशाधन व्यवस्था**

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
प्रशासन	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव गरे अनुसार काम कर्तव्यहरु	**भौतिक श्रोत साधन** ● शखागत कार्यकक्ष नभएको **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ई गभर्नेन्स सम्वन्धी कानुन आवस्यक **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● कर्मचारी प्रोत्साहनमा कमि रहेको **मानव संशाधन व्यवस्था** ● प्रशासनिक कार्यको लागि कार्य जिम्मेवारी प्राप्त नभएको		√		**भौतिक श्रोत साधन** ● शाखागत कार्यकक्षको व्यवस्थापन ● नयां भवनको स्थानन्तरण संगै सवै शाखाको लागि टेवल, कुर्सि, ल्यावटप, प्रिन्टर, कम्यूटर व्याकअप लगायतका सामाग्रिहरु खरिद र मर्मत संभार र व्यवस्थापन **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ई गभर्नेन्स सम्वन्धी कानुनको निर्माण **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● उत्कृष्ठ पालिकाको अवलोकन भ्रमण ● कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम **मानव संशाधन व्यवस्था** ● सवै कर्मचारीहरुलाई कार्यशर्त विवरण उपलव्ध गराउने र त्यसको उचित मुल्याङ्न गर्ने
सामाजिक विकास	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव	**भौतिक श्रोत साधन** ● शखागत कार्यकक्ष नभएको **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● निर्मित कार्यविधि, ऐन, नियमहरुको वारेमा		√		**भौतिक श्रोत साधन** ● शाखागत कार्यकक्षको व्यवस्थापन ● नयां भवनको स्थानन्तरण संगै सवै शाखाको लागि टेवल, कुर्सि, ल्यावटप, प्रिन्टर, कम्यूटर व्याकअप लगायतका सामाग्रिहरु खरिद र मर्मत संभार र व्यवस्थापन

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
	गरे अनुसार काम कर्तव्यह्रु	कर्मचारी र सरोकारवालालाई स्पष्ट जानकारी हुन नसकेको ● वनेका कानुनहरु समयसापेक्ष हुन नसकेका **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● कर्मचारी प्रोत्साहनमा कमि रहेको ● शाखागत समन्वयमा कमि **मानव संशाधन व्यवस्था** ● शाखागत जनशक्तिको अभाव				**ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● निर्मित कार्यविधि, ऐन, नियमहरुको वारेमा कर्मचारी र सरोकारवालालाई अभिमुखिकरण ● कानुनहरुको पुनरावलोन र अध्यावधिकरण **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● पुनरताजकि तालिम सञ्चालन ● लक्षित वर्गका आयमुलक, सिपमुलक र चेतनामुलक तालिमहरु सञ्चालन ● सामाजिक शाखा अन्तरर्गत रहेका शाखा उपशाखाका कर्मचारीहरुलाई समन्वय, सुचना तथा प्रगति समिक्षा सम्वन्धी तालिम **मानव संशाधन व्यवस्था** ● सवै कर्मचारीहरुलाई कार्यशर्त विवरण उपलव्ध गराउने र त्यसको उचित मुल्याङ्न गर्ने
सामाजिक सुरक्षा तथा पंजिकरण	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव	**भौतिक श्रोत साधन** ● शाखागत कार्यकक्ष नभएको ● कम्पूटर, प्रिन्टर, ल्यापटप लगायतका भौतिक साधनहरुको मर्मत संभारको अभाव				**भौतिक श्रोत साधन** ● शाखागत कार्यकक्षको व्यवस्थापन ● नयां भवनको स्थानन्तरण संगै सवै शाखाको लागि टेवल, कुर्सि, ल्यावटप, प्रिन्टर, कम्प्यूटर व्याकअप लगायतका

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
	गरे अनुसार काम कर्तव्यह्रु	**ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● ऐन, नियम, कार्यविधि लगायतका विषयमा प्रयाप्त जानकारी नभएको ● स्पष्ट कार्यविधिको नहुंदा अशक्त, अपांग, जेष्ठनागरिक सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा समस्या रहेको **मानव संशाधन क्षमत विकास** **मानव संशाधन व्यवस्था** ● २ जना फिल्ड सहायकको दरवन्दीमा हाल १ जना मात्र रहेको		√		सामाग्रिहरु खरिद र मर्मत संभार र व्यवस्थापन **ऐन नियम, कार्यविधि र मापदण्ड** ● राष्टिय परिचय पत्र, व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्वन्धी ऐन, नियम,कार्यविधी, र नियम सम्वन्धमा तालिम ● सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्वन्धी कार्यविधि तयार गर्ने **मानव संशाधन क्षमत विकास** ● उत्कृष्ठ पालिकाको अवलोकन भ्रमण ● कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम **मानव संशाधन व्यवस्था** ● संगठन सर्वेक्षण अध्यन प्रतिवेदनको सुझव अनुसार कार्यसर्त विवरण उपलव्ध गराउने र कर्मचारीको दरवन्दि पुरा गर्ने ।
जन प्रतिनिधिहरुको सुझाव	कार्यविभाजन नियमावलि निर्देश गरेका काम कर्तव्यहरु र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले ले सुझाव	**मानव संशाधन क्षमत विकास**		√		**मानव संशाधन क्षमत विकास** ● गा.पा.का विभिन्न समिति उप समितिहरुको काम कर्तव्य र अधिकार सम्वन्धी अभिमुखिकरण र तालिम ● अन्तरपालिका अध्ययन अवलोकन भ्रमण र सिकाई कार्यक्रम

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
	गरे अनुसार काम कर्तव्यह्रु					• वडाको आर्थिक तथा जनशक्ति व्यवस्थापन सम्वन्धी कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको लागि तालिम • वडाकार्यालयको भौतिक पुर्वाधार विकास • पालिकामा निर्मित कानुनहरुको सवै जनप्रतिनिधिहरु, कर्मचारी, टोल विकास समतिका प्रतिनिधिहरु र अन्य सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण • जनप्रतिनिधि र सरोकार वालाहरुलाई स्थानीय आर्थिक ऐनको कार्यान्वयन र राजश्व र्पारिचालन सम्वन्धमा अभिमुखिकरण • गा.पा. र वडाको आवधिक योजना तर्जुमा • जन प्रतिनिधि र कर्मचारी विचमा नेत्तृत्व अभिवृद्धि र विकास सम्वन्धी कार्यक्रम • हरेक शाखाको कार्ययोजना तयारी,कार्यान्वयन र समिक्षा • पुराना जनप्रतिनिधि र नयां जनप्रतिनिधिको विचमा सिकाई आदान प्रदान कार्यक्रम • वार्षिक रुपमा विषय विज्ञहरुसंग अन्तरक्रिया कार्यक्रम • पालिका र वडाकार्यालयहरुमा प्रयाप्त कम्प्यूटर, फर्निचर, पावर व्याकअप,

पदीय जिम्मेवारी	कार्यविवरण अनुसार गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरू	कार्यसम्पादनमा देखिएका कठिनाइहरू	विद्यमान ज्ञान, सीप र दक्षता (स्वमूल्याङ्कन)			ज्ञान, सीप र दक्षता वृद्धिका लागि अपेक्षा गरिएको क्षमता विकास कार्यक्रम (विषयवस्तु)
			उच्च	मध्यम	न्यून	
						एक्टर्नल हार्डडिक्स,तथा अन्य भौतिक सामाग्रिहरुको खरिद तथा व्यवस्थापन ● क्षेत्रगत जनप्रतिनिधिहरुको विचमा सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन विषयमा छलफल र समिक्षा कार्यक्रम(दलित, महिला) ● पलिका आचार संहिता निर्माण तथा कार्यान्वयन

स्रोत : फिल्ड सर्भे, २०८०

अनुसूचि ९

स्थानीय सरकारको विद्यमान मानव संशाधनको क्षमता लेखाजोखा फाराम (विषयक्षेत्रगत रूपमा)

क्षमता विकासका क्षेत्र	प्रशिक्षण/ अभिमुखीकरण/ अन्तरक्रिया/ अन्य	कार्यक्रम किन आवश्यक परेको हो ?	कार्यक्रम कसका लागि (कृपया ठीक चिन्ह लगाउनु होला, एक भन्दा बढी पनि हुन सक्दछ)					अपेक्षित उपलब्धि	समय अवधि	कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त महिना
			कार्यपालिका पदाधिकारी	वडा समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरू	कर्मचारीहरू (कुन स्तरका कर्मचारी)	वडा कार्यालयका कर्मचारीहरू	अन्य (खुलाउने)			
स्थानीय शासनसम्बन्धी नीति, कानून र सार्वजनिक प्रशासन	प्रशिक्षण	सेवा प्रवाहमा सहजता	✓	✓	✓	✓		स्थानीय शासन सञ्चालनमा सहजता	३ दिन	आर्थिक वर्षको सुरुमै
स्थानीय न्यायिक तथा मध्यस्थता	प्रशिक्षण	न्यासम्पादनका लागी	✓	✓	✓न्यायिक समिति हेर्ने			स्थानीय झै झगडा मिलाउन सक्षम, पुलिस प्रशासन र अदालत जाने संख्यामा कमि	५६ घन्टा	आर्थिक वर्षको सुरुमै
नतिजामा आधारित योजना तर्जुमा र	तालिम	योजना तर्जूमा, अनुगमन तथा मुल्याङकनबारे	✓	✓	✓	✓		योजना चक्र तथा मुल्याङन	६ दिन	आर्थिक वर्षको सुरुमै

क्षमता विकासका क्षेत्र	प्रशिक्षण/ अभिमुखीकरण/ अन्तरक्रिया/ अन्य	कार्यक्रम किन आवश्यक परेको हो ?	कार्यक्रम कसका लागि (कृपया ठीक चिन्ह लगाउनु होला, एक भन्दा बढी पनि हुन सक्दछ)					अपेक्षित उपलब्धि	समय अवधि	कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त महिना
			कार्यपालिका पदाधिकारी	वडा समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरू	कर्मचारीहरू (कुन स्तरका कर्मचारी)	वडा कार्यालयका कर्मचारीहरू	अन्य (खुलाउने)			
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणाली		ज्ञान हासिल गर्न						प्रणलीमा सहजता		
शहरी भू–उपयोग नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	अभिमुखिकरण	नीति निर्माण गर्न	✓	✓					३ दिन	साउन
शहरी भवन संहिता	अभिमुखिकरण	भवन संहिता निर्माण गर्न	✓	✓				सहरी विकासको अवधारणाबारे ज्ञान	१ दिन	साउन
कार्यालय व्यवस्थापन तथा अभिलेख प्रणाली	प्रशिक्षण	सेवा प्रवाह			✓	✓		सेवा प्रवाह	३ दिन	आर्थीक वर्षको सुरुम
सार्वजनिक र सामाजिक उत्तरदायित्व जवाफदेहिताका अवधारणा,			✓	✓	✓	✓			५ दिन	आर्थीक वर्षको सुरुम

क्षमता विकासका क्षेत्र	प्रशिक्षण/ अभिमुखीकरण/ अन्तरक्रिया/ अन्य	कार्यक्रम किन आवश्यक परेको हो ?	कार्यक्रम कसका लागि (कृपया ठीक चिन्ह लगाउनु होला, एक भन्दा बढी पनि हुन सक्दछ)					अपेक्षित उपलब्धि	समय अवधि	कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त महिना
			कार्यपालिका पदाधिकारी	वडा समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरू	कर्मचारीहरू (कुन स्तरका कर्मचारी)	वडा कार्यालयका कर्मचारीहरू	अन्य (खुलाउने)			
औजारहरू र उपयोग सीप										
लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण	प्रशिक्षण	GESI बारे जान्न	✓	✓	✓	✓			२ दिन	आर्थीक वर्षको सुरुमै
सूचना तथा ज्ञान व्यवस्थापन (Information & Knowledge Management)	प्रशिक्षण	प्राविधिक ज्ञान हासिल गर्न			✓ सुचना प्रविधि र क.अ कर्मचारी				५ दिन	साउन, भाद्र
नेतृत्व सीप, Team Building, द्वन्द व्यवस्थापन	अभिमुखिकरण	सिप विकास	✓	✓					१ दिन	आर्थीक वर्षको सुरुमै

क्षमता विकासका क्षेत्र	प्रशिक्षण/ अभिमुखीकरण/ अन्तरक्रिया/ अन्य	कार्यक्रम किन आवश्यक परेको हो ?	कार्यक्रम कसका लागि (कृपया ठीक चिन्ह लगाउनु होला, एक भन्दा बढी पनि हुन सक्दछ)					अपेक्षित उपलब्धि	समय अवधि	कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त महिना
			कार्यपालिका पदाधिकारी	वडा समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरू	कर्मचारीहरू (कुन स्तरका कर्मचारी)	वडा कार्यालयका कर्मचारीहरू	अन्य (खुलाउने)			
स्थानीय परिप्रेक्ष्यसँग सम्बन्धित विषयहरू जस्तैः पूर्ण खोप, सरसफाइ, साक्षर, बालविवाह, घटना दर्ता, र नियन्त्रणमुखी कार्य जस्तैः छुवाछुत, भेदभाव, दाइजो, छाउपडी, बोक्सी, आदि	प्रशिक्षण	विभिन्न सबालबारे जानकारी लिन	✓	✓	✓	✓	✓		५ दिन	आर्थीक वर्षको सुरुमै
सकारात्मक सोच (appreciative Inquiry)	प्रशिक्षण		✓	✓	✓	✓	✓		३ दिन	मंसिर,पुष
लेखा व्यवस्थापन, आन्तरिक	प्रशिक्षण	लेखा सम्वन्धी दैनिक			✓			लेखा व्यवस्थापनमा	३ दिन	आर्थीक वर्षको सुरुमै

क्षमता विकासका क्षेत्र	प्रशिक्षण/ अभिमुखीकरण/ अन्तरक्रिया/ अन्य	कार्यक्रम किन आवश्यक परेको हो ?	कार्यक्रम कसका लागि (कृपया ठीक चिन्ह लगाउनु होला, एक भन्दा बढी पनि हुन सक्दछ)					अपेक्षित उपलब्धि	समय अवधि	कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त महिना
			कार्यपालिका पदाधिकारी	वडा समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरू	कर्मचारीहरू (कुन स्तरका कर्मचारी)	वडा कार्यालयका कर्मचारीहरू	अन्य (खुलाउने)			
लेखापरीक्षण, बेरूजु फछ्र्यौट		कार्यसञ्चालन तथा लेखापरीक्षण			लेखा शाखाका कर्मचारी र प्र.प्र.अ.			कुसलता र बेरुजु रकम घटाउने		
सार्वजनिक खरीद व्यवस्थापन	अभिमुखिकरण	खरिदलाई व्यवस्थीत गर्न			✓ जिन्सी हेर्ने,लेखा हेर्ने कर्मचारी र प्र.प्र.अ.			सरकारी सम्पत्तीको व्यवस्थापन र आर्थिक पारदर्शिता	३ दिन	साउन, भाद्र
सार्वजनिक समारोह व्यवस्थापनः अतिथी व्यवस्थापन, उद्घोषण, ..)	प्रशिक्षण	सार्वजनिक कार्यक्रम सञ्चालनका लागी	✓	✓	✓	✓		अतिथी सत्कार तथा उद्घोषण गर्न सक्षम	५ दिन	पुष,माघ
अनुगमन, मूल्यांकन, प्रतिवेदन	प्रशिक्षण	योजना लगायत विभिन्न क्षेत्रः जस्तै	✓	✓	✓	✓		अनुगमनका चरणहरु, मुल्याङकनका विधिहरु र	३ दिन	आर्थीक वर्षको सुरु नहुँदै

क्षमता विकासका क्षेत्र	प्रशिक्षण/ अभिमुखीकरण/ अन्तरक्रिया/ अन्य	कार्यक्रम किन आवश्यक परेको हो ?	कार्यक्रम कसका लागि (कृपया ठीक चिन्ह लगाउनु होला, एक भन्दा बढी पनि हुन सक्दछ)					अपेक्षित उपलब्धि	समय अवधि	कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त महिना
			कार्यपालिका पदाधिकारी	वडा समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरू	कर्मचारीहरू (कुन स्तरका कर्मचारी)	वडा कार्यालयका कर्मचारीहरू	अन्य (खुलाउने)			
		वजार,खानी .. अनुगमन मुल्याङकन बारे जान्न						प्रतिवेदनका बुदाहरुका बारेमा जानकार हुन		
जनसम्पर्क तथा संवाद शैली (Community Relations & Negotiation Skills) सूचना प्रविधि (Computer Skills, Email, internet navigation, website)	अभिमुखिकरण	समन्वय तथा सहकार्यका लागी, सुचना प्रविधि तथा इमेल,इन्टरनेट बारे जान्न	✓	✓	✓	✓		आपसी समभ्रदारी तथा समन्वय र पारस्पारिक सहअस्तीत्व, सुचना प्रविधिबारे ज्ञान हासिल	३ दिन	मंसिर

क्षमता विकासका क्षेत्र	प्रशिक्षण/ अभिमुखीकरण/ अन्तरक्रिया/ अन्य	कार्यक्रम किन आवश्यक परेको हो ?	कार्यक्रम कसका लागि (कृपया ठीक चिन्ह लगाउनु होला, एक भन्दा बढी पनि हुन सक्दछ)					अपेक्षित उपलब्धि	समय अवधि	कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त महिना
			कार्यपालिका पदाधिकारी	वडा समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरू	कर्मचारीहरू (कुन स्तरका कर्मचारी)	वडा कार्यालयका कर्मचारीहरू	अन्य (खुलाउने)			
वातावरण संरक्षण फोहोर मैला तथा वातावरण व्यवस्थापन	प्रशिक्षण	वातावरण संरक्षण र कार्वन उत्सर्जन न्यूनिकरण	✓	✓	✓	✓		वातावरण प्रदुषण न्युनीकरण, व्यवस्थापनबारे	७ दिन	माघ, फागुन
अन्य										

श्रोत : फिल्ड सर्भे, २०८०

पच्छिद ५
क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन रणनीति र कार्य योजना

५.१ योजना कार्यान्वयनको रणनीतिः

नेपालको संविधानले स्थानीय तहहरुलाई स्थानीय सरकारकै रुपमा परिकल्पना गरेको छ । यस्ता सरकारहरु आम नागरिकका नजिकमा रहेर काम गर्दछन् र उनीहरुको लागि आधारभुत र अत्यावश्यक सेवा उपलव्ध गराउदँछन् । संविधानलेनै स्थानीय तहको एकल र साझा अधिकार स्पष्ट रुपमा उल्लेख गरेको छ । यस्ता अधिकारहरु कसरी प्रयोग गर्ने सम्वन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले मार्गप्रशस्त गरेको छ । स्थानीय तहहरुलाई आफ्नो नीति तथा कानून वनाउने अधिकार छ । यस्तो कानून कार्यान्वयनको लागि कार्यपालिकाको व्यवस्था गरिएको छ, जसले स्थानीय योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्दछन् । यस्तै स्थानीय तहलाई केही हदसम्म न्यायिक अधिकार पनि दिईएको छ । प्राप्त अधिकारको उपयोग र दिइएको जिम्मेवारी पुरा गर्न स्थानीय सरकारहरु संस्थागत र मानवीय हिसावले पनि सक्षम हुनु पर्दछ । सो हुन नसकेमा नागरीकहरु सेवावाट वञ्चित हुनु पर्ने हुन्छ । यसर्थ आफ्नो संस्थागत र मानवीय संसाधन क्षमता विकास गरी आम नागरिकलाई सहज र सरल ढंगवाट सेवा पुर्याउन रम्भा गाउँपालिकाले क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरेको छ ।

यो योजना कार्यान्वयन गर्नाको लागि देहाय वमोजिमको रणनीति अवलम्वन गर्नेछ ।

१) संस्थागत संरचनाः

साझेदार निकायहरुसंगको सहयोग र समन्वय विस्तार गरी क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको सुनिश्चित गर्न देहाय वमोजिमको क्षमता विकास उप-समिति रहनेछः।

१.	सुशासन तथा संस्थागत विकास समितिका संयोजकः	संयोजक
२.	सुशासन विकास समन्वय समितिका	सदस्य
३.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतः	सदस्य
४.	गा.पा क्षेत्रमा कार्यरत विकास साझेदार वा गैसस मध्ये गा.पा.ले तोकेको एक जनाः	सदस्य
५.	प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

समितिले आवश्यकता अनुसार विज्ञहरुलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

२) योजना कार्यान्वयन, अनुगमन, प्रतिवेदन

क्षमता विकास उप-समितिको प्रमुख भूमिकामा देहायको प्रक्रिया अवलम्वन गरी यो योजना कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१. क्षमता विकास योजना कार्यपालिकावाट स्वीकृत गराउने
२. योजना कार्यान्वयनका लागि स्रोत साधनको सुनिश्चित गर्ने ।
३. नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, विकास साझेदार, गैसस लगायत अन्य वाह्य निकायहरुको सहयोग जुटाउने ।
४. योजना कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।

५. क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन सम्पर्क व्यक्ति (कर्मचारी) छनौट गरी निजको कार्य जिम्मेवारी तोक्ने ।
६. योजनाको अनुगमन, समीक्षा गर्ने र प्रतिवेदन तयार गरी कार्यपालिका समक्ष पेश गर्ने ।
७. योजना कार्यान्वयनवाट प्राप्त नतिजा, अनुभव र सिकाईलाई आधार मान्दै दोस्रो क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्ने ।

३) कार्यक्रम व्यवस्थापन

यस गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनका मूल जिम्मेवारी निम्न जिम्मेवारीका साथ क्षमता विकास समन्वय समितिले गाउँपालिकाका प्रमुख/अध्यक्ष, प्रमुख प्रसाशकिय अधिकृत संगको समन्वयमा क्षमता विकास योजनामा उल्लेखित कृयाकलापहरुको कार्यान्वयन गर्ने छ ।

१. क्षमता विकाससम्बन्धी नीति तथा रणनीतिहरू कार्यपालिका मार्फत् सभाबाट पारित गराउने र कार्यान्वयनका लागि बजेटको सुनिश्चितता गर्ने ।
२. क्षमता विकास योजनालाई वार्षिक रुपमा अध्यावधिक गर्ने गराउने ।
३. क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने गराउने ।
४. स्थानीय सरकारको क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू बीच समन्वय गर्ने गराउने ।
५. समितिले सूचकमा आधारित भई क्षमता विकास कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने ।
६. कार्यक्रमको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न नियमित रूपमा कार्यक्रमको अनुगमन र समीक्षा गर्ने ।
७. क्षमता विकास सम्बन्धमा अन्य सहयोगी निकायहरूबीच समन्वय गर्ने ।
८. क्षमता विकास सम्बन्धी अध्ययन, अन्वेषण गर्ने गराउने ।
९. क्षमता विकास सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।

४) कार्यनीतिहरु

यो योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सहयोग पुग्नेगरी सरल कार्यनीत तर्जुमा गरिनेछ ।

१. गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरुलाई प्राथमिकताका साथ गा.पा.को क्षमता विकास योजना, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ र यस योजनाको महत्व तथा कार्यान्वयन अवस्थावारे अभिमुखीकरण गरिनेछ ।
२. कार्यपालिका स्तरमा क्षमता विकास समिति र क्षमता विकास सम्वन्धी फोकल पोईन्टको प्रमुख जिम्मेवारीमा क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. संस्थागत संरचनाको सुधार गरि जन प्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता विकास गर्न स्रोतको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
४. संगठन व्यवस्थापन सर्भेक्षण प्रतिवेदनको सुझाव र स्थानीय तह स्वमुल्याङ्न को नतिजा संग तालमेल गरेर क्षमता विकास योजनाका गतिविधिहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
५. क्षमता विकासका न्यूनतम ६० प्रतिशत क्रियाकलापहरु आ.व.को चैत्र महिना सम्ममा सम्पन्न गर्नेगरी कार्ययोजना सुधार गरिनेछ ।

६. क्षमता विकास संग सम्वन्धीत सरोकारवालाहरुसंग समन्वय र साझेदारी गरि श्रोत व्यक्ति र परामर्श संस्थाहरुको सहयोग लिइनेछ ।

७. क्षमता विकासका गतिविधीहरुको अनुगमन, पारदर्शिता र जवाफदेशितामा विशेष ध्यान दिईने छ ।

८. क्षमता विकास कार्यान्वयनको लागि आन्तरिक तथा वाह्य सहयोग लिईने छ साथै प्रदेश सुशासन केन्द्र लगायतका तालिम केन्द्रहरुकको श्रोत साधन, श्रोत व्यक्तिहरु, पाठ्क्रम, र तालिम सामाग्रिको उपयोग गरिनेछ ।

९. सहभागितामूलक योजना तर्जुमा र अनुगमन पद्धति लागु गरिनेछ ।

१०. गा.पा. लाई बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणाका कृयाकलापहरुलाई निरन्तरता दिईने छ ।

११. वहुसाझेदार मंच गठन र संचालन गरिनेछ ।

१२. न्यायिक प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाउनका लागि न्यायिक समितिको क्षमता विकास गरिनेछ ।

१३. गर्भवति महिला, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका, डिप्रेसनमा रहेका तथा मनोसामाजिक परामर्श आवश्यक पर्ने व्यक्तिहरुलाई मनोपरामर्श सेवा उपलब्ध गराईनेछ ।

१४. बालमैत्री, आपाङ्गतामैत्री र लैङगीकमैत्री भौतिक संरचना निमार्ण गरिनेछ ।

१५. कार्यपालिका सदस्य, विषयगत समितिका सदस्य, कर्मचारी, नागरीक समाज तथा संघ संस्था को क्षमता विकास गरिनेछ ।

१६. करको दायरा र क्षेत्रलाई फराकिलो गरी करदातामैत्री कर प्रणाली लागु गरिनेछ ।

१७. करदातावाट प्राप्त राजस्व र गा.पा.वाट प्रदान गरिने सेवालाई प्रभावकारी बनाउन मोवाइल एप्स तयार गरी बिद्युतीय सेवा सन्चालनमा ल्याइनेछ ।

१८. गाउँपालिकाको पूजीगत बजेटको न्यूनतम् ५ प्रतिशत बजेट संस्थागत क्षमता र मानव संसाधन विकासमा लगानी गरिनेछ ।

आगामी आ.ब. २०८०/२०८१ को कार्ययोजना

पहिलो बर्षको कार्ययोजना

कार्यान्वयन चरण	योजना कार्यान्वयन गतिबिधि	प्रथम त्रैमासिक	दास्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथिा त्रैमासिक	मूल जिम्मेवारी
चरण १: योजना स्वीकृती र बजेट सुनिश्चितता						
१.१	क्षमता विकास योजना कार्यपालिका मार्फत् गाउँ सभाबाट पारित गराउने					क्षमता विकास समन्वय समिती र प्र.प्र अधिकृत
१.२	योजना कार्यान्वयनका लागी कार्यान्वयनका लागि आन्तरिक स्रोतको बजेट सुनिश्चित गर्ने ।					क्षमता विकास समन्वय समिती र प्र.प्र अधिकृत
१.३	बाहिरी सहयोगको खोजि र स्रोत पहिचान र सुनिश्चित गर्ने					क्षमता विकास समन्वय समिती र पमुख पसाशकिय अधिकृत
चरण २: सहयोगी संस्था तथा स्रोत व्यक्तिको पहिचन, लागत र कार्य संभौता						
२.१	क्षमता विकास सम्बन्धमा बिभिन्न सहयोगी निकायहरूबीच समन्वय गर्ने ।					क्षमता विकास समन्वय समिती र प्रसाशन प्रमुख
२.२	मानव संसाधनको ज्ञान तथा सीप विकासका लागी स्रोत व्यक्ति तथा संस्थाको पहिचान ।					क्षमता विकास समन्वय समिती र प्रसाशन प्रमुख

कार्यान्वयन चरण	योजना कार्यान्वयन गतिबिधि	प्रथम त्रैमासिक	दास्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथिा त्रैमासिक	मूल जिम्मेवारी
२.३	संस्थागत तथा मानव संसाधन विकासलाई निश्चित गरिएका गतिबिधिहरुका लागी आवश्यक पर्ने लागत तयारी					क्षमता विकास समन्वय समिती र प्रसाशन प्रमुख
२.४	संस्थागत क्षमता विकास तथा मानव संसाधन विकासको स्रोत व्यक्ति वा संस्था संग कार्य संझौता					क्षमता विकास समन्वय समिती र प्रसाशन प्रमुख
चरण ३: क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन चरण						
३.१	थप मनव संसाधन व्यवस्थापनको लागी नीति नियम र दरबन्दि मातहतमा रहेर भर्ना प्रकृया पुरा गर्ने ।					प्रमुख प्रसाशकिय अधिकृत
३.२	संस्थगत संरचना भित्रको तथा समुदाय स्तरको मानव संसाधनको क्षमता विकासको हकमा आवश्यक स्थान तथा सामाग्री व्यवस्थापन ।					प्रमुख प्रसाशकिय अधिकृत र प्रसाशन प्रमुख ।
३.३	तालिम, गोठि, सेमिनार वा अन्य सीप विकास तालिम संचालनमा सहजिकरण ।					प्रसाशन प्रमुख ।
३.४	संस्थागत संरचनामा सुधारका कार्यहरु सम्पन्न गर्ने ।					प्रसाशन प्रमुख ।
चरण ४: अनुगमन, अध्ययन तथा अध्यावधिक						
४.१	क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र समिक्षा गर्ने ।					क्षमता विकास समन्वय समिति

कार्यान्वयन चरण	योजना कार्यान्वयन गतिबिधि	प्रथम त्रैमासिक	दास्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथिा त्रैमासिक	मूल जिम्मेवारी
४.२	क्षमता विकास योजनालाई वार्षिक रुपमा अध्यावधिक गर्ने गराउने					क्षमता विकास समन्वय समिति
४.३	क्षमता विकास बाट आएको परिवर्तन तथा सेवा प्रवाह र सुसाशनमा आएको सुधार बारे अध्ययन गराउँने ।					क्षमता विकास समन्वय समिति

कार्यक्रमका तस्वीरहरु र उपस्थिति

पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयारी

अभिमुखिकरण तथा कार्यशाला गोष्ठी

स्वमुल्याङ्कनमा कर्मचारी र जनप्रतिनिधिको सहभागिता	स्वमुल्याङ्कनमा कर्मचारी र जनप्रतिनिधिको सहभागिता
गा.पा. अध्यक्षज्यू	क्षमता विकास योजना तयारीको समुहकार्य

प्रमुख प्रशासककिय अधिकृतज्यू	क्षमता विकास योजना तयारीको समुहकार्य
कार्यक्रम सहजकर्ता	

अभिमुखिकरण तथा कार्यशाला गोष्ठी

उपस्थिति

पूर्वखोला गाउँपालिका, पाल्पा

उपस्थिती विवरण

पूर्वखोला गाउँपालिकाको आयोजना तथा मिडिया प्लस,तिनौलमा स्यन्दीको सहजिकरणमा मिति २०७५ चैत्र १० गते शुक्रवारका दिन यस पूर्वखोला गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना निर्माण सम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठीमा उपस्थित सहभागिहरुको उपस्थिती विवरण :

सि.नं	नाम थर	पद	उपस्थिती (हस्ताक्षर)
१	तुल बहादुर थापा	अध्यक्ष	[illegible]
२	भागिरथी शर्मा भट्टराई	उपा-ध्यक्ष	
३	आन बहादुर साह	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	[illegible]
४	मेहर सिंह थापा	वडा अध्यक्ष -४	[illegible]
५	ललिता [illegible]	कार्यपालिका सदस्य	[illegible]
६	बिन्दु माया दर्जी	[illegible] संयोजक	[illegible]
७	ओम बहादुर [illegible]	वडा सचिव - ४	[illegible]
८	शान्ति [illegible]	मनोसामाजिक सहजकर्ता	[illegible]
९	बिष्णु कुमार पल्ली	वडा अध्यक्ष ८ नं.	[illegible]
१०	गोरीमान आले	" " १ नं.	[illegible]
११	चन्द्र बि क्षेत्री	कार्यपालिका सदस्य	[illegible]
१२	सन्तोष [illegible]	कृषि प्राविधिक	[illegible]
१३	हिम बहादुर घर्ती	वडा अध्यक्ष ६ नं.	[illegible]
१४	[illegible] बहादुर दर्लामी	पशु प्राविधिक	[illegible]
१५	[illegible] चौधरी	अमिन	[illegible]
१६	सूचना [illegible]	[illegible]	[illegible]
१७	[illegible] कुमार [illegible]	वडा सचिव - ६	[illegible]
१८	राजु परियार	कार्यपालिका सदस्य	[illegible]
१९	[illegible] राम आचार्य	पूर्वखोला [illegible]	[illegible]
२०	देवेन्द्र थापा	[illegible]	[illegible]
२१	पूर्ण बहादुर [illegible]	वडा सचिव	[illegible]

२२	शेर बहादुर थापा	[illegible] (डिभिजन)	[illegible]
२३	शर्मिला चौधरी	[illegible]	[illegible]
२४	कृष्ण प्रसाद भट्टराई	[illegible]	[illegible]
२५	[illegible] भण्डारी	उ.वि.प्र.	[illegible]
२६	[illegible] लुइटेल	[illegible]	[illegible]
२७	[illegible] गोविन्द पाण्डे	[illegible]	[illegible]
२८	[illegible] पन्थी	,, [illegible]	[illegible]
२९	[illegible] (सोम [illegible])	[illegible]	[illegible]
३०	भुपेन्द्र [illegible]	[illegible]	[illegible]
३१	निर्मला भट्टराई	उ.वि.प्र.	[illegible]
३२	[illegible] बहादुर [illegible]	[illegible]	[illegible]
३३	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३४			
३५			
३६			
३७			
३८			
३९			
४०			
४१			
४२			
४३			
४४			
४५			
४६			

क्षमता विकास योजनाको प्रतिवेदन प्रस्तुतिकरण र सुझाव संकलन गोष्ठी

आज मिति २०८०/०२/२१ गते आईतबारको दिन यस पूर्वखोला गाउँपालिका अध्यक्ष श्री नुन बहादुर थापाज्यूको अध्यक्षतामा सिटि सपोर्ट ईनिसिएटिभबाट राजश्व सुधार कार्ययोजना तयारी र मिडिया प्लस, रुपन्देहीबाट क्षमता विकास योजना तर्जुमाको अन्तिम प्रस्तुति/सहजिकरण र सुझाव संकलन कार्यक्रम तपसिल बमोजिमको उपस्थितिमा गरियो ।

तपसिलः

क.स.	नाम थर	ठेगाना	पद	हस्ताक्षर	कैफियत
१	नुन बहादुर थापा	पूर्वखोला-५	अध्यक्ष		
२	भागीरथी शर्मा भट्टराई	पूर्वखोला -३	उपाध्यक्ष		
३	गिरीमान आले	पूर्वखोला -१	वडा अध्यक्ष		
४	नीर बहादुर सारु	पूर्वखोला -२	वडा अध्यक्ष		
५	कृष्ण प्रसाद भट्टराई	पूर्वखोला -३	वडा अध्यक्ष		
६	मेहर सिं थापा	पूर्वखोला -४	वडा अध्यक्ष		
७	विष्णु कुमार पल्ली	पूर्वखोला ५	वडा अध्यक्ष		
८	धन बहादुर घर्ती	पूर्वखोला ६	वडा अध्यक्ष		
९	राजु परियार	पूर्वखोला-१	कार्यपालिका सदस्य		
१०	भिमिसरा आले	पूर्वखोला-२	कार्यपालिका सदस्य		
११	देवीसरा गाहा	पूर्वखोला-३	कार्यपालिका सदस्य		
१२	रेवती घर्ति	पूर्वखोला-४	कार्यपालिका सदस्य		
१३	चन्द्र सिंह बर्मेली	पूर्वखोला-५	कार्यपालिका सदस्य		

१४	ललिता दर्लामी	पूर्वखोला-६	कार्यपालिका सदस्य		
१५	मान बहादुर सारु	माथागढि-३	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		
१६	लक्ष्मण न्यौपाने	पूर्वखोला-२	इन्जिनियर		
१७	सुमन भट्टराई	पूर्वखोला-३	लेखा अधिकृत		
१८	दिपक कवर	पूर्वखोला-२	नेत्रम सहायक ~~पाँचौं~~ ~~लेखापाल~~		
१९	सूचना ज्ञवाली	पूर्वखोला-३	सूचना प्रविधि अधिकृत		
२०	शान्ति काम्मु	पूर्वखोला-३	मनोपरामर्ष दाता		
२१	सन्तोष कंडेल	पूर्वखोला-३	कृषि शाखा प्रमुख		
२२	धन बहादुर दर्लामी	पूर्वखोला-१	पशु सेवा शाखा		
२३	लोकहरि देवकोटा	पूर्वखोला-२	शिक्षा संयोजक		
२४	मोहन ढकाल	पूर्वखोला-३	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		
२५	भुपेन गाहा मगर	पूर्वखोला-३	रोजगार सेवा शाखा प्रमुख		
२६	शेर बहादुर ~~सारु~~ थापा	पूर्वखोला-४	एम.आइ.एस. अपरेटर		
२७	दुर्गा ब घर्ति	पूर्वखोला	ना. वि.		
२८	ऋबित पल्ली	पूर्वखोला-५	आ.स.ई.		
२९	देवेन्द्र थापा	पूर्वखोला.गा.पा	"		

३०	प्रतम-पाँडेल	पूर्वखोला गाँ.पा.	अध्यक्ष	[illegible]	
३१	मिलन आले	पूर्वखोला -१	प्र. इ.	[illegible]	
३२	घनश्याम थापा	पूर्वखोला -४	अ. स ई	[illegible]	
३३	बादल घिमिरे	पुर्वखोला-२,जम्पा	अ.स.ई.	[illegible]	
३४	निर्मला भट्टराई	पूर्वखोला ३	उ.बि.स	Nirmala	
३५	बिमला कवर	पूर्वखोला ५	स. ई.	[illegible]	
३६	ईश्वरी भण्डारी	पूर्वखोला ३	उ. वि.स	[illegible]	
३७	शान्ति आचार्य	"	का.स	शान्ति	
३८	हेमन वि.क.आपुर्तक	"	"	[illegible]	
३९	टिकाराम पन्थी	तिलोत्तमा -२	सहजकर्ता (विज्ञ)	[illegible]	
४०					

सन्दर्भ सामाग्रीहरुः

१. नेपालको संबिधान २०७२

२. सङ्घिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मंत्रालय बाट तयार पारिएको स्थानीय तहहरुको क्षमता विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धि दिग्दर्शन २०७६

३. स्थानीय तह संचालन ऐन २०७४ र स्थानीय तह संचालन कार्यबिधि २०७.६

४. आ.ब २०७७/२०७८ को संसोधित बार्षिक नगर विकास योजना र प्रस्तावित आय बिबरण

५. गाउँपालिकाको आय बिबरण

६. गाउँ सभाबाट स्वीकृत बार्षिक गाउँबिकास योजना २०७९/२०८०

७. गा.पा. बाट उपलब्ध सामाग्रीहरु जस्तैः गा.पा.को विगत ३ वर्षको नीति, संगठन तथा व्यवस्थापन प्रतिवेदन, कार्यक्रम तथा बजेट, गा.पा.को कर्मचारी दरबंदी तथा पदपूर्तिको अवस्था, गा.पा.तथा वडाकार्यालय भवन, मेसिन, उपकरण तथा भौतिक स्रोत साधनहरू, गा.पा.ले पारित गरेका ऐन, नियम, कार्यविधिहरू, नगरपालिकाको प्रगति प्रतिवेदनहरू आदि

८. पूर्वखोला गाउँपालिकाको स्थानीय तह संस्थागत स्वमुल्याङ्न नतिजा आ.व. २०७८/०७९